

Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych
i Administracji

Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013

Załącznik nr 2

**Dokumenty zebrane oraz stworzone podczas
dyskusji tematycznych i środowiskowych
na tematy związane z rozwojem
społeczeństwa informacyjnego w Polsce**

sierpień – grudzień 2008 roku

Spis treści

1. Wstęp.....	2
2. Raporty ze spotkań tematycznych	4
2.1. Spotkanie konsultacyjne nr 1 – Strategie regionalne, opinie samorządów.....	4
2.2. Spotkanie konsultacyjne nr 2: Nauka, badania, rozwój, edukacja.	10
2.3. Spotkanie konsultacyjne nr 3: Sektor przedsiębiorstw, bankowość elektroniczna.....	15
2.4. Spotkanie konsultacyjne nr 4: Ochrona zdrowia, opieka społeczna.	20
3. Spotkanie podsumowujące.....	26
4. Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego.....	34
5. Uwagi w formie pisemnej	45
5.1. Stanowisko Krajowej Izby Gospodarczej	46
5.2. Stanowisko Polskiej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEiT)	52
5.3. Stanowisko Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich	57
5.4. Stanowisko Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli	63
5.5. Stanowisko Związku Banków Polskich	66
5.6. Stanowisko Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji	77
5.7. Stanowisko Business Center Club	79
5.8. Stanowisko Izby Wydawców Prasy	80
5.9. Stanowisko Konfederacji Pracodawców Polskich	81
6. Ambicje a Rzeczywistość, Rzeczywistość a Ambicje	82
6.1. Rzeczywistość	82
6.2. Ambicje	86

1. Wstęp

Przyjęty w 2007 roku Plan Informatyzacji Państwa na lata 2007 – 2010 zakłada opracowanie wieloletniej strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Miałaby ona stać się, na wzór dokumentów Komisji Europejskiej, wykładnią podejmowanych działań, ukierunkowanych na rozwój społeczny i gospodarczy kraju, dokonywany przy aktywnym wykorzystaniu najnowszych rozwiązań teleinformatycznych, a w szczególności tak spopularyzowanych narzędzi, jak Internet czy telefonia mobilna.

W ocenie grona ekspertów, w tym członków Rady Informatyzacji, wcześniejsze podejście do Strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego, bazujące na prezentacji projektów oraz opisach szczegółowych porównujących Polskę z innymi krajami UE nie spełnia stawianych przed nią oczekiwań. Zgłoszono potrzebę opracowania dokumentu adresowanego do szerokiego kręgu odbiorców, prezentującego wizję i główne wyzwania stojące na drodze ku rozwojowi społeczeństwa informacyjnego.

W połowie czerwca br. – w drodze konkursu – MSWiA zawarło umowę z firmą Ernst & Young na opracowanie Strategii rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce do roku 2013.

W następstwie prowadzonych prac pierwsza wersja tej strategii powstała w połowie lipca br. W zgodnej ocenie kilku konsultowanych osób z grona liczących się specjalistów w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego oraz samego MSWiA uznano, że opracowanie stanowi dobry wstęp do dalszych dyskusji, w tym środowiskowych, które powinny doprowadzić do wyłonienia się ostatecznego dokumentu. Jednocześnie bardzo wyraźnie zaakcentowano, że strategia, jako dokument rządowy, powinna być także dokumentem społecznym. Rola administracji jest bowiem jedną i może nawet nie najważniejszą z ról w dziedzinie kreacji społeczeństwa informacyjnego.

Zdecydowano zatem na poddanie zagadnień kluczowych dla rozwoju SI w Polsce pod szerszy osąd i zaproszono do dyskusji na temat przyszłości SI liczne kręgi zainteresowanych i kompetentnych osób, organizacji i instytucji.

Podjęto działania prowadzące do zorganizowania szeregu spotkań informacyjno-dyskusyjnych, w najważniejszych dla nas obszarach jak:

1. administracja samorządowa, regionalne strategie SI,
2. nauka, badania, rozwój i edukacja, uwzględniając dorobek grupy Foresight 2020 PI,
3. biznes, przedsiębiorstwa, bankowość elektroniczna
4. opieka społeczna, służba zdrowia, bezpieczeństwo obywatela

Zaproponowano, aby prowadzącymi każde spotkanie tematyczne były osoby zawodowo związane z omawianą tematyką, posiadające w niej niekwestionowany autorytet.

Mając na uwadze realne możliwości przeprowadzenia kompleksowych konsultacji społecznych, poproszono w formie pisemnej 17 najważniejszych organizacji i stowarzyszeń zawodowych i społecznych o przedstawienie opinii swoich członków na temat przyszłości społeczeństwa informacyjnego w Polsce.

Wysłuchano opinii na temat znaczenia tematyki społeczeństwa informacyjnego w Unii Europejskiej oraz kierunkowych odwołań do sytuacji w Polsce, przekazanych przez pana Fabio Colasantiego, dyrektora generalnego ds. społeczeństwa informacyjnego oraz mediów Komisji Europejskiej.

Starano się dotrzeć z pytaniami w sprawach przyszłości społeczeństwa informacyjnego w Polsce do szerokiego kręgu internautów – aktualnych i przyszłych beneficjentów zachodzących zmian. Wyniki podsumowujące przeprowadzony sondaż stanowią odrębny załącznik do Strategii.

Zdecydowano, aby podczas spotkań lub w innych formach konsultacji nie prezentować dokumentu E&Y. Celem konsultacji było dokonanie pełniejszego, środowiskowego wyłonienia najważniejszych postulatów i zadań pod adresem dalszego rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce, dokonanie swoistego skanowania tej tematyki z wielu zróżnicowanych punktów widzenia. Założono, że wyniki konsultacji wzbogacą o nowe lub wzmocnią istniejące wątki dokumentu Strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013.

Zaproponowano, aby zainicjowana dyskusja ogniskowała się na zagadnieniach:

- a. Jakie powinno być przyszłe polskie społeczeństwo – zwane informacyjnym?
- b. Jakie zagadnienia, pomysły, propozycje uważa się za najistotniejsze dla wsparcia rozwoju SI w Polsce?
- c. Jakie przykłady rozwoju społeczeństwa z innych krajów powinniśmy zaadaptować?
- d. Jakie powinny być cele strategiczne, aby takie społeczeństwo powstawało?
- e. Jakie są główne ograniczenia (zagrożenia) w realizacji tych celów?
- f. Jakie są główne czynniki wspomagające realizację założonych celów?
- g. Jakie zadania powinna sobie postawić administracja dla realizacji założonych celów?
- h. Jakie istniejące już dokumenty odnoszą się do zidentyfikowanych działań?
- i. Jakie są adekwatne wskaźniki oceny rozwoju SI?
- j. Jak powinna przebiegać linia demarkacyjna odpowiedzialności pomiędzy administracją publiczną a innymi sferami życia?
- k. Jaka jest rola współpracy unijnej i jakie z niej wypływają wnioski?

Zakłada się, że Strategia będzie krocząca i regularnie przeglądana, oceniana i właściwie ukierunkowywana. Jesienią każdego roku poddawać ją e-waluacji, dokonywać w niej zmian i uzupełnień. Jej implementacji będą towarzyszyć plany konkretnych działań.

Zawartość niniejszego Załącznika nr 2 jest efektem wielotygodniowych spotkań, konsultacji, dyskusji, jak również wynikiem ciężkiej pracy i zaangażowania wielu osób, które zgodziły się wnieść swój wkład do opracowania wizji społeczeństwa informacyjnego.

Znajdują się w nim raporty ze spotkań tematycznych i środowiskowych, przesyłane w formie pisemnej opinii i zgłaszane uwagi, znajduje się wreszcie obszerny zapis warsztatów podsumowujących prowadzonej konsultacji społecznej.

W trakcie tych warsztatów podsumowano dorobek prowadzonej dyskusji oraz sformułowano wizję oraz misję strategii, dokonano analizy SWOT i w opaciu o nią wskazano na zasadnicze cele i kierunki działań w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Przygotowano kompletny raport stanowiący wartość samą w sobie, który w dużym stopniu pozwolił na stworzenie Strategii odzwierciedlającej najistotniejsze zagadnienia i potrzeby.

Wszystkim osobom uczestniczącym w procesie dyskusyjnym, pozwalającym na powstanie niniejszej Strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013 należą się wyrazy szacunku i podziękowania – nie tylko ze strony Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, ale całego rodzącego się Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce.

Włodzimierz Marciński

Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego MSWiA

2. Raporty ze spotkań tematycznych

W toku konsultacji Strategii z różnorodnymi środowiskami społecznymi i grupami interesów odbyło się 5 spotkań. Najważniejsze wnioski z każdego z nich przedstawione zostały w formie raportu.

2.1. Spotkanie konsultacyjne nr 1 – Strategie regionalne, opinie samorządów

Data i miejsce spotkania: 5 września 2008, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie

Prowadzący spotkanie: Krzysztof Głomb, Prezes Stowarzyszenia „Miasta w Internecie”

Opracowanie wniosków: Centrum Rozwiązań Menedżerskich S.A.

Lista uczestników:

Batorski Dominik	Uniwersytet Warszawski, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego
Danilkiewicz Andrzej	woj. Lubelskie
Feszel Mariusz	woj. Podlaskie
Filiński Krzysztof	woj. Mazowieckie
Fiuk Grzegorz	woj. Zachodniopomorskie
Głomb Krzysztof	Prezes Stowarzyszenia "Miasta w Internecie"
Godlewski Arkadiusz	woj. Śląskie
Grzegorzczak Marcin	woj. Warmińsko-Mazurskie
Grzywacz Grzegorz	woj. Lubuskie
Heller Krzysztof	Infostrategia
Jósko Piotr	woj. Opolskie
Konkel Agnieszka	Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
Kowalczyk Dariusz	woj. Małopolskie
Marciński Włodzimierz	Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego MSWiA
Mączewski Krzysztof	woj. Mazowieckie
Noga Jacek	woj. Śląskie
Nowak Paweł	woj. Łódzkie
Olszak Filip	woj. Wielkopolskie
Orzeł Józef	Stowarzyszenie "Miasta w Internecie"
Pec Dorota	Centrum Rozwiązań Menedżerskich SA
Pietrasiak Jacek	
Potyrański Paweł	woj. Podkarpackie
Rumiński Ryszard	woj. Kujawsko-Pomorskie

Ryba Mirosław	Ernst & Young
Staniewska Aneta	woj. Mazowieckie
Sztokfisz Andrzej	woj. Świętokrzyskie
Wanic Beata	woj. Śląskie
Wojnarowski Jacek	Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
Wójcik Wiktor	woj. Warmińsko-Mazurskie
Wysocki Jarosław	woj. Mazowieckie

Rezultaty spotkania:

1. Materiał dyskusyjny wynikający ze spotkania z przedstawicielami Urzędów Marszałkowskich oraz organizacji pozarządowych został podzielony na pięć podstawowych obszarów, które w niniejszym raporcie nazwano Zagadnieniami strategicznymi (korzyściami). Zagadnienia strategiczne zostały opisane w poniższych tabelach. W niektórych przypadkach tabela nie została całkowicie wypełniona – oznacza to, że w dyskusji nie pojawiły się informacje dotyczące tych elementów opisu.
2. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż w poniższych opisach zagadnień strategicznych brakuje informacji dotyczących celów oraz ich mierników. W trakcie kolejnych spotkań warto podjąć próbę uzupełnienia tych elementów, jako bardzo istotnych z punktu widzenia przyszłej realizacji Strategii.
3. Z prowadzonych rozmów wynika potrzeba ustosunkowania się w Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego do tzw. Regionalnych Strategii – dokumentów zawierających wytyczne dotyczące projektów realizowanych przez Administrację na poziomie województw, oraz ich źródeł finansowania. Strategia Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego powinna uwzględniać te prace.
4. Społeczeństwo nie powinno być traktowane jako „masowy” interesariusz. Konieczne jest zdefiniowanie tego ogólnego pojęcia, bez czego interesariusza o nazwie „Społeczeństwo” trudno jest włączyć do działań, gdyż jest on bezosobowy. Wszyscy jesteśmy społeczeństwem, instytucje także. Jest to pojęcie dość dobrze zdefiniowane. Polecam definicję społeczeństwa informacyjnego w Wikipedii. http://pl.wikipedia.org/wiki/Spo%C5%82ecze%C5%84stwo_informacyjne. W tejże definicji najcenniejszą kwestią są cechy społeczeństwa informacyjnego, a między innymi: renesans społeczności lokalnej i urozmaicanie życia społecznego. Cały czas mówimy o strategii społeczeństwa informacyjnego, a nie o informacji administracji, czy informatyzacji instytucji. Może po prostu mówimy o różnych sprawach? Poza tym nie przypominam sobie takiego wniosku. Proponuję zastąpić określenie „społeczeństwo” pojęciem „społeczności lokalne”. To one powinny być beneficjentem „skrojonych dla nich na miarę” usług. Tylko z realnej użyteczności usług dla danej społeczności uda się zbudować trwale społeczeństwo informacyjne. Za Postmanem pragnę przypomnieć, że najpierw wynaleziono druk, a potem zaczęły powstawać masowo szkoły uczące ludzi czytać i pisać. Umiejętność ta stała się potrzebna i społecznie użyteczna. Jeśli ludzie będą mogli za pośrednictwem sieci załatwić wiele wymagających czasu i wysiłku spraw (i wcale nie w urzędach), wtedy zaczną z usług korzystać. Dla danej społeczności może być ważne: sprawdzenie ocen dziecka w szkole, zapisanie się na wizytę do lekarza, zarezerwowanie mszy w kościele, czy kolejki do fryzjera. Do tego potrzebne są badania zrealizowane na poziomie bardzo lokalnym. To właśnie powinno być głównym zadaniem samorządów np. wojewódzkich w tym aspekcie strategii. Ludzie są piękni, gdy są różni, a nie wtedy gdy są jednakowi.
5. Istnieje konieczność zdefiniowania określenia „konkurencyjność”. Co oznacza „konkurencyjność” w odniesieniu do społeczeństwa? W kolejnych krokach należy zbudować tzw. „mapę korzyści” oraz „mapę interesariuszy”, w celu uwzględnienia w Strategii wzajemnych powiązań między nimi i ustalenia zasad komunikacji. Można to osiągnąć poprzez zestawy wskaźników i ciągły monitoring. Np. <http://www.kapitalintelektualny.pl/publikacje.html> Sądzę, że przede wszystkim należy także zdefiniować pojęcie interesariusz.
6. Zapisane w tabelach działania (w niektórych przypadkach odnoszą się do konkretnych projektów strategicznych) są po części pisane z perspektywy samorządów i reprezentują ich punkt widzenia.

Niektóre ze sformułowanych punktów mają charakter postulatów, a nie działań (projektów) kończących się konkretnymi wynikami. Pracując nad operacjonalizacją Strategii, należy odnieść się do tych propozycji ze szczególną ostrożnością, tak by w dokumencie strategicznym znalazły się jedynie kierunki działań i główne projekty.

Niepokoje mnie ciągłe mówienie o projektach, tak jak o dostarczaniu usług. Oparcie rozwoju tej dziedziny wyłącznie o projekty unijne bez zostawienia ściśle określonych obszarów dla aktywności przedsiębiorstw może w rezultacie spowodować regres rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

7. W końcowej części raportu została zamieszczona lista czynników ryzyka dla Strategii. Zawiera ona nazwane zagrożenia oraz szanse. Na podstawie tej wstępnej listy należy w kolejnych krokach dokonać analizy i oceny przedstawionych zagrożeń i szans.

Zagadnienie strategiczne nr 1.1:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Wyższy poziom życia Polaków w Polsce i poza nią
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ przeprowadzić badanie potrzeb społecznych, zróżnicowanych w poszczególnych regionach; ▶ zadawać pytanie o potrzeby społeczeństwa w ogóle – Państwo powinno wiedzieć, jak te potrzeby zaspokoić, proponując konkretne rozwiązania strategiczne; ▶ opracować system identyfikacji obecnych i przyszłych potrzeb społecznych
Rola (misja) i zadania Administracji	▶ Administracja powinna efektywnie działać na szczeblu centralnym i lokalnym
Pozostali interesariusze	▶ biznes, przedsiębiorcy;
Powiązanie z innymi inicjatywami	▶ powiązanie z regionalnymi Strategiami Społeczeństwa Informacyjnego
Inne uwagi, wnioski, opinie	▶ Strategia powinna stać się wytyczną dla Centrali oraz regionów i powinna „spinać” instytucje poziomymi sieciami relacji, a nie poprzez pionowe zależności.

Zagadnienie strategiczne nr 1.2:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Przełom cywilizacyjny w Polsce w oparciu o nowoczesne technologie (e-integracja)
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ wdrożyć na wsi technologie ICT; ▶ prowadzić szkolenia dla użytkowników nowoczesnych technologii, w szczególności dla grup dotychczas wykluczonych ze społeczeństwa informacyjnego; ▶ zmienić przepisy, które hamują rozwój nowoczesnych technologii; ▶ zapewnić dostęp do Internetu o wysokiej przepustowości w miastach liczących do 20 tys. mieszkańców; ▶ zapewnić dostęp do nowoczesnych technologii osobom starszym; ▶ wykorzystać biblioteki jako miejsca dostępu do nowoczesnych technologii – bibliotekarz powinien stać się przewodnikiem dla czytelników oraz internautów; ▶ - przeprowadzić badanie potrzeb w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii – uświadamiać potrzeby, ale nie budować niczego na siłę, zapewnić różne kanały komunikacji i przekazywania informacji w zależności od potrzeb (back-office); ▶ upowszechnić e-podpis (powinien być finansowany przez Państwo lub znacznie tańszy); ▶ rozwinać infrastrukturę; ▶ zacząć traktować technologie komunikacyjne jako normalny, codzienny element życia. ▶ stwarzać warunki do powstawania na szczeblu lokalnym samorządu gospodarczego, reprezentującego branżę IT w kontaktach z administracją.
Rola (misja) i zadania Administracji	▶ Administracja powinna efektywnie działać na szczeblu centralnym i lokalnym;
Pozostali interesariusze	▶ biznes, przedsiębiorcy – zaangażowanie w projekty teleinformatyczne;
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	▶ w Strategii należy określić zadania obligatoryjne i opcjonalne; ▶ tworząc strategię należy jasno określić, co pozostanie w gestii Rządu, a co w gestii samorządów; ▶ źródła finansowania Strategii znajdują się nie tylko na poziomie centralnym, ale także w regionalnym (Programy Operacyjne); ▶ nie można uzależniać procesu rozwoju SI od powodzenia lub nie konkretnych projektów unijnych.

Zagadnienie strategiczne nr 1.3:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Katalog usług świadczonych przez Administrację na rzecz społeczeństwa w Polsce
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ zaangażować społeczeństwo w opracowanie katalogu usług; ▶ zdefiniować pojęcia; ▶ zapewnić koherencję usług; ▶ uprościć procedury; ▶ promować istniejące i przyszłe usługi z katalogu usług Administracji; ▶ upowszechniać stosowanie systemów informacji przestrzennej, udostępniać informacje posiadane przez Administrację społeczeństwu. ▶ informować i promować wykorzystywanie usług świadczonych przez administrację drogą elektroniczną.
Rola (misja) i zadania Administracji	▶ jak najmniej działań Administracji, jak najwięcej inicjatywy społeczeństwa;
Pozostali interesariusze	▶ Społeczeństwo
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	▶ w Strategii należy określić zadania obligatoryjne i opcjonalne ▶ tworząc Strategię należy jasno określić, co pozostanie w gestii Rządu, a co w gestii samorządów

Zagadnienie strategiczne nr 1.4:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Wzrost konkurencyjności polskiego Społeczeństwa
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ wypracować model współpracy Rządu i samorządów (np. ustawa „E-government”); ▶ powołać Ministerstwo Społeczeństwa Informacyjnego; ▶ usprawnić relacje między samorządami a Administracją Państwową; ▶ wprowadzić wymóg realizacji Strategii; ▶ objąć programem wszystkie tzw. „obszary wykluczenia” (np. ekonomicznego, ze względu na dostęp do wiedzy itp.); ▶ wspomagać budowę i rozwój wolnego rynku; ▶ dostarczać wiedzę;
Rola (misja) i zadania Administracji	▶ Państwo nie powinno hamować inicjatywy społecznej, a jedynie zachęcać poprzez strategię do pewnych zachowań (np. do inwestowania).
Pozostali interesariusze	▶ Społeczeństwo, biznes
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	

Zagadnienie strategiczne nr 1.5:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Edukacja Społeczeństwa Informacyjnego
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ wdrażać sprawdzone standardy w dziedzinie edukacji; ▶ promować dobre praktyki, dzielenie się wiedzą i doświadczeniami; ▶ tworzyć bazy wiedzy; ▶ tworzyć sieci partnerstwa; ▶ prowadzić edukację cywilizacyjną, polegającą na uczeniu ludzi jak żyć w środowisku, które ich otacza; ▶ rozwijać tzw. „kluczowe kompetencje”; ▶ szkolić trenerów (szkolenia typu „train the trainer”).
Rola (misja) i zadania Administracji	▶ Administracja powinna organizować szkolenia dla trenerów.
Pozostali interesariusze	▶ Regiony: prowadzić masowe szkolenia poprzez wykwalifikowanych trenerów.
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	

Lista ryzyka:

Zagrożenia:

1. Istnieje zagrożenie, że Strategia nie będzie realizowana, ale trafi jedynie na półkę, jako kolejny dokument.
2. Istnieje zagrożenie, że pojawi się zbyt wiele rozwiązań centralnych (odgórnych).
3. Obecnie często zmieniające się przepisy utrudniają rozwój przedsiębiorczości – trudno tworzyć plany rozwoju nie wiedząc, jakie przepisy będą obowiązywały w kolejnych latach.

Szanse:

1. Istnieje szansa, że w realizację Strategii włączy się także biznes, szczególnie operatorzy telefonii komórkowej (budowa sieci szerokopasmowej).

2.2. Spotkanie konsultacyjne nr 2: Nauka, badania, rozwój, edukacja.

Data i miejsce spotkania: 9 września 2008, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego w Warszawie

Prowadzący spotkanie: prof. Marek Niezgódka, Uniwersytet Warszawski, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego

oraz prof. Maciej Sysło, Uniwersytet Wrocławski, Instytut Informatyki

Narodowy Program Foresight Polska 2020 prezentowany był przez prof. dra hab. inż Jacka Koronackiego

Opracowanie wniosków: Centrum Rozwiązań Menedżerskich S.A.

Lista uczestników:

Batorski Dominik	Uniwersytet Warszawski, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego
Bogucki Dariusz	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Informatyki
Bukowski Maciej	Instytut Badań Strukturalnych
Kobierska-Maciuszko Ewa	Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie
Koronacki Jacek	Instytut Podstaw Informatyki PAN
Madey Jan	Uniwersytet Warszawski, Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki
Marciński Włodzimierz	MSWiA, Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego
Michalska-Bednarek Bożena	Biblioteka Główna Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Sekcja Informacji
Niezgódka Marek	Uniwersytet Warszawski, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego
Orzeł Józef	Stowarzyszenie "Miasta w Internecie"
Pec Dorota	Centrum Rozwiązań Menedżerskich SA
Ryba Mirosław	Ernst & Young
Sartorius Witold	Fundacja Edukacji Ekonomicznej
Sikorski Leszek	Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia
Sysło Maciej	Uniwersytet Wrocławski, Instytut Informatyki
Tadeusiewicz Ryszard	AGH w Krakowie, Wydział Elektroniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki, Katedra Automatyki
Tworóg Jarosław	Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji
Wiewiórowski Wojciech	MSWiA, Gabinet Polityczny, Uniwersytet Gdański
Wojsyk Kajetan	Urząd Miasta Częstochowy
Wroczyńska Ewa	Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie, Pracownia Informacji Pedagogicznej

Rezultaty spotkania:

1. Materiał dyskusyjny ze spotkania z przedstawicielami Nauki został podzielony na pięć podstawowych obszarów, które w niniejszym raporcie nazwano Zagadnieniami strategicznymi (korzyściami). Zagadnienia strategiczne zostały opisane w poniższych tabelach. W niektórych przypadkach tabela nie została całkowicie wypełniona – oznacza to, że w dyskusji nie pojawiły się informacje dotyczące tych elementów opisu.
2. W opisach zagadnień nadal brak informacji nt. **celów** oraz ich **mierników**.
3. W przypadkach dwóch zagadnień strategicznych (nr 2 i 3) zapisy dotyczą rozpoczętych już i realizowanych inicjatyw: Zagadnienie nr 2 – Planu Ministerstwa Edukacji Narodowej, zagadnienie nr 3 – Narodowego Programu Forseight Polska 2020. Oba te dokumenty mają tzw. „punkty styku” ze Strategią Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce do roku 2013. Przez określenie „punkty styku” rozumiemy tu istniejące w Strategii nawiązania, odwołania, czy wnioski wynikające z ww. dokumentów. W chwili obecnej wydaje się także, że Strategia Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce do roku 2013 powinna wyłączyć ze swego opracowania te zagadnienia, które znalazły się już w przytoczonym powyżej Planie Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Zagadnienie strategiczne nr 2.1:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Integracja społeczna
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ analiza potrzeb społecznych; ▶ zbadanie poziomu percepcji określonych grup społecznych; ▶ upowszechnienie dostępu do nowoczesnych technologii; ▶ popularyzacja / motywowanie do korzystania z nowoczesnych technologii; ▶ likwidacja podziału na tych, którzy mają dostęp do nowoczesnych technologii i tych, którzy go nie mają; ▶ wyrównywanie szans edukacyjnych, integracja międzypokoleniowa, podtrzymanie więzi emigrantów z krajem; ▶ diagnoza sytuacji oraz trendów; ▶ identyfikacja scenariuszy rozwoju; ▶ ewaluacja dotychczasowych programów; ▶ tworzenie zbioru dobrych praktyk.
Rola (misja) i zadania Administracji	Administracja nie może przeszkadzać w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego. Potrzebna jest pomoc Państwa w stworzeniu rynku tam, gdzie go obecnie nie ma.
Pozostali interesariusze	
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	

Zagadnienie strategiczne nr 2.2:

Obszar tematyczny	Plan Ministerstwa Edukacji Narodowej
Zagadnienia strategiczne (korzyść)	Priorytet nr 1: Personalizacja kształcenia – uczenie podporządkowane uczniowi Priorytet nr 2: Realizacja kształcenia przez całe życie (Lifelong Learning) Priorytet nr 3: Kształcenie i przygotowanie nauczycieli Priorytet nr 4: Zasoby edukacyjne (narodowe, kulturowe, multikulturowe itp.) Priorytet nr 5: Infrastruktura techniczna Priorytet nr 6: Monitorowanie i ewaluacja Priorytet nr 7: Instytucja nadzorująca
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania (projekty)	▶ utworzenie Krajowej Sieci Edukacyjnej – sieć usług edukacyjnych dla szkół na danym obszarze; ▶ tworzenie elektronicznych środowisk kształcenia – portale edukacyjne (np. Krajowy Portal Edukacyjny i jego zasoby); ▶ tworzenie programu rozwoju szkół, wspieranego przez ICT; ▶ tworzenie tzw. „e-szkół” – instytucji związanych z kształceniem, które realizują określone cele strategiczne; ▶ prowadzenie szkoleń dla nauczycieli; ▶ wyposażenie szkół, nauczycieli i uczniów w odpowiednie narzędzia.
Rola (misja) i zadania Administracji	Odpowiedzialność za realizację Planu: Ministerstwo Edukacji Narodowej
Pozostali interesariusze	
Powiązanie z innymi inicjatywami	Punkty styku ze <i>Strategią Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego</i> – zawarte w Planie MEN zagadnienia strategiczne zostaną wyłączone ze <i>Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego</i>
Inne uwagi, wnioski, opinie	

Zagadnienie strategiczne nr 2.3:

Obszar tematyczny	Narodowy Program Foresight Polska 2020
Zagadnienia	Scenariusz nr 1: Infrastruktura teleinformatyczna Scenariusz nr 2: Systemy informacyjne Scenariusz nr 3: Edukacja Scenariusz nr 4: Wykorzystanie ICT w gospodarce Scenariusz nr 5: Usługi publiczne (wykorzystanie ICT w życiu społeczeństwa)
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ analiza czynników mających wpływ na dane scenariusze w perspektywie do 2020 roku; ▶ kontynuacja prac w programie z uwzględnieniem kolejnych czynników wpływających na budowę scenariuszy (np. politycznych).
Rola (misja) i zadania Administracji	Uwzględnienie wniosków wynikających z Narodowego Programu Foresight Polska 2020 w realizacji <i>Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego</i>
Pozostali interesariusze	
Powiązanie z innymi inicjatywami	Punkty styku ze <i>Strategią Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego</i>
Inne uwagi, wnioski, opinie	

Zagadnienie strategiczne nr 2.4:

Zagadnienia strategiczne (korzyści)	Prawo
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ tworzenie interdyscyplinarnych systemów edukacyjnych (np. kształcenie prawników rozumiejących wyzwania wynikające z rozwoju nowoczesnych technologii); ▶ regulowanie kwestii dotyczących dokumentacji elektronicznej (zasoby elektroniczne i ich archiwizacja); ▶ określenie nowoczesnej roli bibliotek (miejsce dostarczania wiedzy, centrum kulturalne oraz centrum dziedzictwa narodowego)
Rola (misja) i zadania Administracji	
Pozostali interesariusze	
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	

Zagadnienie strategiczne nr 2.5:

Obszar tematyczny	
Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Open access
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ tworzenie modeli produkcji i dostępu do wiedzy i informacji; ▶ stworzenie systemu udostępniania danych (wiedza, dobra kultury, publikacje naukowe); ▶ stworzenie możliwości otwartego dostępu do wyników prac, publikacji i innych materiałów z badań finansowanych ze środków publicznych ▶ zmiana systemu publikacji naukowych ▶ szerszy dostęp do informacji (również publicznej)
Rola (misja) i zadania Administracji	
Pozostali interesariusze	
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	

2.3. Spotkanie konsultacyjne nr 3: Sektor przedsiębiorstw, bankowość elektroniczna

Data i miejsce spotkania: 16 września 2008, Klub Bankowca w Warszawie

Prowadzący spotkanie: Krzysztof Pietraszkiewicz - Prezes Związku Banków Polskich

Opracowanie wniosków: Centrum Rozwiązań Menedżerskich S.A.

Balcerzak Piotr, Marek	ZBP
Barbrich Przemysław	ZBP
Batorski Dominik	Uniwersytet Warszawski, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego
Bogun Andrzej	PWPW SA
Domańska Aleksandra	MSWiA
Gajl Olaf	Centrum Projektów Informatycznych
Gibas Andrzej	IBM Polska SA
Godlewski Maciej	MSWiA
Hanusik Antoni	Przewodniczący RBE ZBP
Kamiński Robert	
Kaszubski Remigiusz, Witold	ZBP
Kawiński Andrzej	Przewodniczący FTB ZBP
Kowalczyk Karolina	ZBP
Kozłowski Maciej	NASK
Kraska Marcin	ILiM
Kulisiewicz Tadeusz	Stowarzyszenie "Komputer w Firmie"
Lach Andrzej	WIB
Lesiewicz Jacek	IBM Polska SA
Maciejewski Krzysztof	
Majchrzak Janusz	Microsoft
Marciński Włodzimierz	Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego MSWiA
Molak Jerzy	MG
Orzeł Józef	Stowarzyszenie "Miasta w Internecie"
Pec Dorota	Centrum Rozwiązań Menedżerskich SA
Pietraszkiewicz Krzysztof	Prezes Związku Banków Polskich
Polasik Michał	UMK
Ryba Mirosław	Ernst & Young
Sartorius Witold	Fundacja Edukacji Ekonomicznej
Skrzypek Sławomir	MSWiA

Sosnowski Włodzimierz	WASKO SA
Szymański Michał	KIR SA
Tochmański Adam	NBP
Urbaniak Marek	BIK SA
Woszczyński Tadeusz	HITACHI Europe Ltd.
Wrzesień Teresa	CPBił
Wyszogrodzki Wiesław	Sygnity

Rezultaty spotkania:

1. Spotkanie ze środowiskiem bankowym pokazało, że posiada ono duży potencjał w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Środowisko to cechuje bardzo otwarte nastawienie do wykorzystania nowoczesnych technologii, stosowanych wraz z wprowadzeniem nowych usług bankowych na rynek. Przede wszystkim jednak środowisko bankowe posługuje się sprawdzonymi standardami wytwórczo – zarządczymi oraz ma ogromne doświadczenie w zakresie realizacji złożonych projektów. Te cechy pozwalają przypuszczać, że dobra komunikacja między Administracją realizującą Strategię Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego a środowiskiem bankowym umożliwi korzystanie z najlepszych wzorów oraz wymianę doświadczeń (w tym przede wszystkim najlepszych praktyk).
2. Banki rozumieją, że podejmowane przez nie projekty nie dotyczą wyłącznie sfery technologicznej nowych produktów. O sukcesie można mówić dopiero w przypadku dotarcia produktów i usług bankowych do szerokich grup społecznych. Obserwacja statystyk jasno pokazuje, że banki, mimo doskonałego przygotowania technicznego i technologicznego, nie są jeszcze w stanie rozwinąć swojej sprzedaży w zadowalającym je stopniu. W tym miejscu pojawia się punkt styku między dalszym rozwojem sektora bankowego w Polsce a wdrożeniem Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Ten punkt styku powinien zostać wykorzystany w przyszłości, w procesie operacjonalizacji Strategii.
3. W trakcie spotkania wyłoniono trzy podstawowe zagadnienia strategiczne. W przypadku zagadnienia strategicznego nr 2 uczestnicy spotkania zaproponowali podejście do sposobów pomiaru przyszłych celów strategicznych, dzięki wykorzystaniu wskaźników, które obecnie stosowane są w sektorze bankowym.
4. W trakcie spotkania zgłoszono szereg postulatów natury ogólnej, nie związanych z konkretnymi zagadnieniami strategicznymi, które zostały przedstawione pod poniższymi tabelami, w punkcie Inne uwagi, wnioski, opinie do wszystkich zagadnień strategicznych.

Zagadnienie strategiczne nr 3.1:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Edukacja
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ przeprowadzenie analizy SWOT w tym obszarze; ▶ określenie celów strategicznych w tym obszarze wraz z ich miernikami i kluczowymi terminami; ▶ zdefiniowanie obszarów wykluczenia; ▶ zaangażowanie społeczeństwa w realizację Strategii; ▶ wykształcenie umiejętności uzyskiwania przez społeczeństwo korzyści z nowoczesnych technologii – wsparcie dla procesów, które pozwolą społeczeństwu mieć więcej czasu i pieniędzy (np. dzięki oszczędnościom wynikającym ze sprawniejszej obsługi poszczególnych procesów) ; ▶ stworzenie map wykluczenia oraz map liderów na danych obszarach; ▶ uczenie dzieci, ale też włączanie w proces rozwoju społeczeństwa informacyjnego osób starszych i pochodzących z obszarów wykluczenia.
Rola (misja) i zadania Administracji	Administracja powinna stworzyć infrastrukturę dla społeczeństwa informacyjnego, wyznaczyć cele strategiczne, a następnie włączyć społeczeństwo w ich realizację.
Pozostali interesariusze	Społeczeństwo
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	Strategia nie powinna być kolejnym dokumentem „na półkę”

Zagadnienie strategiczne nr 3.2:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Nauka, badania, wdrożenia
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	Wykorzystanie wskaźników dotyczących rozwoju poszczególnych usług z obszaru bankowości, wykorzystujących nowoczesne technologie (np. liczba klientów aktywnych w zakresie stosowania danej usługi bankowej).
Niezbędne działania	▶ stworzenie forum dyskusyjnego – gremium, powołanego do omawiania problemów związanych z tematyką społeczeństwa informacyjnego (platforma dla partnerstwa publiczno – prywatnego); ▶ zorganizowanie współpracy wielu środowisk; ▶ komercjalizacja rozwiązań – umiejętne wykorzystanie działań marketingowych i promocyjnych; ▶ uruchomienie metodycznego zarządzania projektami strategicznymi; ▶ przeprowadzenie analizy dotychczasowych doświadczeń, w celu znalezienia odpowiedzi na pytanie o motory i hamulce rozwoju; ▶ przeprowadzenie analizy SWOT w tym obszarze; ▶ wspieranie nowoczesnych technologii przez Administrację poprzez zachęcanie do określonych zachowań (np. do wystawiania faktur wyłącznie w formie elektronicznej); ▶ wypracowanie metod benchmarkingowych, na wzór istniejących w biznesie.
Rola (misja) i zadania Administracji	Administracja powinna być koordynatorem prac wielu środowisk.
Pozostali interesariusze	Środowisko bankowe, Społeczeństwo
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	▶ należy korzystać z doświadczeń i wiedzy środowiska bankowego, które posiada dobre wzorce; ▶ Banki powinny być mentorem wielu przedsięwzięć dotyczących rozwoju społeczeństwa informacyjnego; ▶ Banki są motorem zmian - w Polsce dostęp do nowoczesnych technologii przede wszystkim oznacza korzystanie z usług bankowych przez Internet; ▶ należy stosować światowe standardy we wszystkich dziedzinach.

Zagadnienie strategiczne nr 3.3:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Prawo
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ zmiana przepisów, tak żeby umożliwiły pracę w projektach strategicznych i współpracę z ekspertami w danej dziedzinie; ▶ współpraca samorządów i Administracji we wspólnym oddziaływaniu na prawo; ▶ współpraca w celu zapewnienia bezpieczeństwa danych; ▶ przeprowadzenie analizy SWOT w tym obszarze; ▶ zbudowanie elektronicznej / sieciowej tożsamości obywatela na potrzeby wszystkich organów Administracji i Biznesu; ▶ zwiększanie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw oraz Państwa; ▶ wspieranie mikroprzedsiębiorstw, które jako jedyne mogą budować lokalne rynki na dzisiejszych obszarach wykluczenia (e-inclusion); ▶ zapewnienie ładu medialnego.
Rola (misja) i zadania Administracji	Administracja, we współpracy z samorządami powinna aktywnie oddziaływać na przepisy prawa i zmieniać je tam, gdzie hamują one działania strategiczne.
Pozostali interesariusze	Inne wpływowe środowiska – w tym środowisko bankowe.
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	

Inne uwagi, wnioski, opinie do wszystkich zagadnień strategicznych:

1. Kluczowe jest uruchomienie metodycznego zarządzania projektami strategicznymi (tj. projektami wynikającymi z realizacji Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce do 2013r.). Należy powołać specjalne Komitety ds. Projektów Strategicznych – tak, żeby zapewnić ciągłość zarządzania Projektami Strategicznymi, niezależnie od zmian we władzach.
2. W trakcie budowy i realizacji Strategii należy wykorzystać zapisy Rezolucji Rady Europy w sprawie strategii na rzecz bezpiecznego społeczeństwa informacyjnego w Europie .
3. Szansą na wprowadzenie nowoczesnej technologii i dokonanie przełomu w rozwoju społeczeństwa informacyjnego jest wymiana dowodów osobistych – ten moment mógłby otworzyć drogę do zbudowania nowej tożsamości obywatela wobec wszystkich organów Administracji i Biznesu.
4. Należy powołać wspólne ciało pochodzące z obszarów Administracji i Biznesu, którego zadaniem byłoby działanie w zakresie implementacji najlepszych rozwiązań z Biznesu do Administracji.
5. Do wdrożenia Strategii powinno dojść bezzwłocznie – odłożone w czasie może spowodować, że nie osiągniemy zakładanych celów.
6. Należy stosować istniejące standardy – polskie i europejskie.

2.4. Spotkanie konsultacyjne nr 4: Ochrona zdrowia, opieka społeczna.

Data i miejsce spotkania: 22 września 2008, Ministerstwo Zdrowia w Warszawie

Prowadzący spotkanie: dr n.med. Leszek Sikorski - Dyrektor Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia

Opracowanie wniosków: Centrum Rozwiązań Menedżerskich S.A.

Białobłocki Tomasz	Telekomunikacja Polska
Bieńkowska Ewa	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Błagowieszczański Lech	Związek Banków Polskich
Bogucki Dariusz	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Boguszevska Ludmiła	Zakład Organizacji Ochrony Zdrowia IPiN
Cebula Piotr	Telekomunikacja Polska
Cieślak Marcin	Stowarzyszenie "Internet Society Poland"
Duplaga Mariusz	Uniwersytet Jagielloński, Collegium Medicum
Godlewski Maciej	MSWiA
Goliński Michał	SGH
Grabowski Marcin	I Katedra i Klinika Kardiologii WUM
Horodeński Andrzej	Polskie Towarzystwo Informatyczne
Jakóbiak Krzysztof	Urząd Statystyczny w Krakowie
Jaśkiewicz Krzysztof	Centrum Komputerowe ZETO SA
Jaworska Urszula	Fundacja Urszuli Jaworskiej
Jeruzalski Tadeusz	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Kowalski Jarosław	Koalicja na rzecz Otwartych Standardów
Kozierski Adam	EIB
Krajewski Romuald	NRL
Kulczycka Joanna	GUS
Lisowska Irena	ZIP Zakład Informatyki Praktycznej
Maciąg Rafał	Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia
Marciński Włodzimierz	Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego MSWiA
Markowski Jacek	Ernst & Young
Michalska-Gaza Anna	MSWiA
Musiak Jakub	Urząd Marszałkowski w Łodzi
Paprzycki Tadeusz	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Pączkowska Maria	Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia
Pec Dorota	Centrum Rozwiązań Menedżerskich SA

Pomański Dariusz	Ministerstwo Zdrowia
Poniewski Dariusz	Ministerstwo Zdrowia
Ptaszyńska Agnieszka	Centrum Rozwiązań Menedżerskich SA
Rogowska Monika	Centrum Rozwiązań Menedżerskich SA
Ryba Mirosław	Ernst & Young
Sadowski Marcin	Worldixi Poland SA
Sartorius Witold	Fundacja Edukacji Ekonomicznej
Sikorski Leszek	Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia
Skubalski Andrzej	Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia
Strug Andrzej	NFZ
Sypulska Anna	Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie
Ujejski Marek	Polskie Towarzystwo Informatyczne
Zakrzewska Małgorzata	P4 Sp. z o.o.
Zawisza Marcin	Urząd Marszałkowski w Łodzi
Żyra Małgorzata	GUS

Rezultaty spotkania:

- ▶ W spotkaniu tym wzięli udział przede wszystkim przedstawiciele środowiska ochrony zdrowia. Podstawowa konkluzja dotycząca tego spotkania jest taka, że środowisko to będzie istotnym motorem zmian w kwestii rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce.
- ▶ Obszar dotyczący zdrowia w sposób bardzo bezpośredni wiąże się z nowoczesnymi technologiami, edukacją, zmianami w prawie, ale także nowym nastawieniem do obsługi Obywatela – Pacjenta, który staje się coraz bardziej mobilny. Nowym wyzwaniem jest fakt, że zmniejsza się przywiązanie do miejsca zamieszkania obywatela, a wzrasta znaczenie dostępu do wszystkich danych medycznych na jego temat. W trakcie dyskusji wielokrotnie podkreślano znaczenie dokumentu Strategii Informatyzacji w Ochronie Zdrowia, który jest kolejnym, istotnym punktem styku dla Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce do roku 2013.
- ▶ Wyodrębniono cztery podstawowe zagadnienia strategiczne. W wypowiedziach wskazywano także na ryzyka związane z realizacją Strategii. Lista ich została przedstawiona w punkcie Lista zagrożeń. Należy podkreślić, że zagrożenia te, podobnie jak zagrożenia zidentyfikowane w trakcie poprzednich spotkań, będą wymagały szczegółowej analizy, oceny i zarządzenia nimi.
- ▶ W trakcie spotkania wielokrotnie zwracano uwagę na aspekty zarządcze dotyczące budowania i operacjonalizacji Strategii. Zostały one przedstawione w końcowej części niniejszego raportu, w punkcie Uwagi ogólne.

Zagadnienie strategiczne nr 4.1:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Platformy wymiany danych
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ przeprowadzenie analiz dotyczących danych demograficznych oraz charakterystyki ludności migrującej; ▶ powstanie portali internetowych dedykowanych informacjom o zdrowiu; ▶ upowszechnienie tzw. zjawiska „self care” – zbierania danych o własnym stanie zdrowia; ▶ wyposażanie profesjonalistów medycznych w coraz nowsze, komunikujące się systemy, wspomagające proces podejmowania decyzji medycznych; ▶ rozwiązanie problemu wymiany danych: redundancja danych powinna być ograniczona do niezbędnego ze względów bezpieczeństwa minimum – ogólnie należy zmierzać w kierunku zasady, że jedna dana wprowadzana jest tylko raz, a następnie korzystają z niej wszyscy, którzy tego potrzebują; ▶ wykorzystanie potencjału już istniejących systemów informatycznych i zebranych w nich danych; ▶ zdefiniowanie zasad funkcjonowania rejestrów państwowych (np. rejestr usług medycznych, PESEL)
Rola (misja) i zadania Administracji	
Pozostali interesariusze	Środowisko z obszaru ochrony zdrowia.
Powiązanie z innymi inicjatywami	<i>Strategia</i> będzie miała punkty styku ze Strategią informatyzacji w służbie zdrowia.
Inne uwagi, wnioski, opinie	Musi istnieć konkurencja wśród proponowanych rozwiązań.

Zagadnienie strategiczne nr 4.2:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Opieka medyczna powiązana z pacjentem, a nie z miejscem
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ edukowanie społeczeństwa, aby mogło efektywnie korzystać z najnowszych rozwiązań technologicznych w zakresie ochrony zdrowia – raporty pokazują, że obecnie zaledwie 15% społeczeństwa korzysta z nowoczesnych technologii, nawet, jeżeli ma do nich dostęp; ▶ prowadzenie szkoleń dla użytkowników systemów; ▶ stosowanie systemów motywacyjnych (lojalnościowych) wobec użytkowników systemów; ▶ uwzględnienie potrzeb osób starszych, często wykluczonych w sensie informatycznym; ▶ zaspokajanie potrzeb obywateli (badania potrzeb); ▶ generowanie nowych potrzeb – proponowanie rozwiązań, nowych, innowacyjnych;
Rola (misja) i zadania Administracji	Administracja i władze publiczne powinny interweniować dopiero wtedy, gdy inne instytucje nie mogą sobie poradzić.
Pozostali interesariusze	Środowisko Ochrony Zdrowia
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	

Zagadnienie strategiczne nr 4.3:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Prawo
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ dostosowanie prawa do rozwoju nowoczesnych technologii – nieskuteczne i nienowoczesne prawo nie powinno stanowić bariery; ▶ uregulowanie problemu odpowiedzialności za poszczególne usługi; ▶ rozwiązanie problemu prawa dostępu do danych – co mogą wiedzieć instytucje, co może wiedzieć pacjent; ▶ zdefiniowanie zasad funkcjonowania rejestrów państwowych (np. rejestr usług medycznych, PESEL)
Rola (misja) i zadania Administracji	
Pozostali interesariusze	Środowisko Ochrony Zdrowia
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	Należy nastawić się na realizację celów strategicznych – wtedy projekty mają szansę powodzenia.

Zagadnienie strategiczne nr 4.4:

Zagadnienie strategiczne (korzyść)	Edukacja
Indeks	
Strategiczne cele do osiągnięcia do 2013 roku	
Mierniki	
Niezbędne działania	▶ prowadzenie szkoleń dla użytkowników systemów; ▶ stosowanie systemów motywacyjnych (lojalnościowych) wobec użytkowników systemów; ▶ zmiana podejścia do szkoleń i edukowania społeczeństwa: należy uprościć język i formę przekazu; ▶ szkolenie personelu szpitali i pacjentów; ▶ przygotowanie systemów do potrzeb ich użytkowników;
Rola (misja) i zadania Administracji	Administracja i władze publiczne powinny interweniować dopiero wtedy, gdy inne instytucje nie mogą sobie poradzić.
Pozostali interesariusze	Środowisko Ochrony Zdrowia
Powiązanie z innymi inicjatywami	
Inne uwagi, wnioski, opinie	

Lista zagrożeń:

1. Istnieje ryzyko wynikające z coraz silniejszej migracji społeczeństwa, zwiększenia liczby szybko rozwijających się chorób zakaźnych.
2. Istnieje ryzyko upowszechnienia się specyficznych dla nowoczesnego społeczeństwa chorób, takich jak zaburzenia psychiczne wywołane stresem.
3. Istnieje ryzyko, że zasoby kadrowe będą niewystarczające dla realizacji Strategii (mimo braku problemów technologicznych).
4. Istnieje ryzyko, że personel szpitali oraz sami pacjenci nie będą przygotowani na wykorzystanie informatyzacji.

Uwagi ogólne:

1. Trzeba dobrze przygotować się do realizacji Strategii – faza projektowania powinna być dłuższa, niż faza realizacyjna.
2. Prawidłowa realizacja Strategii wymaga określenia celów, pokazania ich mierników oraz możliwości ewaluacji.
3. Rozwój nowoczesnych technologii należy powiązać z optymalizacją procesów zarządczych w Ochronie Zdrowia i Administracji. Bez zmiany niektórych procesów narzędzia informatyczne nie będą stosowane.
4. Strategia będzie wyznaczała ogólne kierunki, koordynowała działania w wielu obszarach. Projekty będą realizowane na poziomie lokalnym.
5. Strategia powinna uwzględniać wszystkie dotychczasowe dokumenty programowe i stanowić specyficzną ich syntezę.
6. Strategia nie powinna mieć ambicji zmieniania wszystkiego – należy precyzyjnie wyważyć (na podstawie studiów wykonalności projektów), co można, a czego nie da się zrobić dzięki realizacji Strategii.
7. Strategia powinna odpowiadać perspektywie centralnej, tj. być regulatorem, integratorem rozwiązań, dostawcą standardów, stymulacją dla niektórych projektów. Perspektywa regionalna, tj. zarządzanie konkretnymi projektami powinno się realizować poprzez strategie regionalne.

8. Konieczne jest precyzyjne określenie odpowiedzialności oraz aktorów poszczególnych działań w Strategii.
9. Należy przygotować się do realizacji projektów, zarządzać nimi w metodyczny sposób (np. z wykorzystaniem metodyki PRINCE2TM).
10. Należy tworzyć i udostępniać biblioteki dobrych praktyk – powinny z nich korzystać przede wszystkim zespoły realizujące projekty.

3. Spotkanie podsumowujące

Data i miejsce spotkania: 25 września 2008, Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie

Prowadzący spotkanie: Dr inż. Wacław Iszkowski - Prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji

Wsparcie organizacyjne: Centrum Rozwiązań Menedżerskich S.A.

Spotkanie podsumowujące miało charakter warsztatów, a jego celem było opracowanie zarysu ostatecznego kształtu Strategii, biorąc pod uwagę wnioski i doświadczenia wszystkich wcześniejszych spotkań. Sesja prowadzona była przy wykorzystaniu materiału wyjściowego, przygotowanego przez dra inż. Wacława Iszkowskiego: "Projekt Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego". W spotkaniu brały udział osoby będące liczącymi się autorytetami w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Uczestnicy pracowali podzieleni na 5 grup roboczych, do każdej z nich przyporządkowany był jeden kolor. Skład poszczególnych grup kształtował się następująco:

Grupa „Niebieskich”:

- ▶ dr Piotr Balcerzak - Związek Banków Polskich
- ▶ dr Dominik Batorski - Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego
- ▶ dr Krzysztof Heller - Infostrategia
- ▶ Michał Jaworski - Microsoft

Grupa „Czerwonych”:

- ▶ Józef Orzeł - Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”
- ▶ dr Wiesław Paluszyński - Polskie Towarzystwo Informatyczne
- ▶ dr n. med. Leszek Sikorski - Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia
- ▶ dr inż. Mirosław Ryba – Ernst & Young

Grupa „Zielonych”:

- ▶ dr Włodzimierz Marciński - Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego MSWiA
- ▶ dr inż. Małgorzata Kalinowska-Iszkowska - Polskie Towarzystwo Informatyczne
- ▶ Tomasz Kulisiewicz - miesięcznik „Elektroniczna Administracja”, stowarzyszenie "Komputer w Firmie"
- ▶ dr Wojciech Hałka – Instytut Łączności

Grupa „Pomarańczowych”:

- ▶ dr Maciej Bukowski - Fundacja Naukowa Instytut Badań Strukturalnych
- ▶ dr Andrzej Garapich - Polskie Badania Internetu Sp. z o.o.
- ▶ mgr inż. Marzena Śliz - Urząd Komunikacji Elektronicznej
- ▶ dr Robert Kamiński
- ▶ dr inż. Jarosław Tworóg - KIGeIT

Grupa „Magenta”:

- ▶ dr inż. Kajetan Wojsyk - Urząd Miasta Częstochowy
- ▶ Edwin Bendyk - publicysta, wykładowca Collegium Civitas
- ▶ dr Olaf Gajl - Centrum Projektów Informatycznych
- ▶ prof. Zdzisław Szyjewski - Uniwersytet Szczeciński

Podczas spotkania uczestnicy pracowali nad wykonaniem następujących zadań:

- 1) Opracowanie misji i wizji
- 2) Wybór najważniejszych celów
- 3) Analiza SWOT
- 4) Wybór najważniejszych zadań do wykonania dla realizacji przyszłych celów

Ad.1 – Opracowanie Misji i Wizji

Każda grupa miała za zadanie opracować własną misję i wizję. Wcześniej poczyniono rozróżnienie pomiędzy tymi dwoma elementami Strategii, wg którego wizja jest tym, do czego chcemy dążyć, misja wskazuje nam natomiast sposób doprowadzenia do realizacji wizji. Następnie pomysły były prezentowane na forum zebranych osób i grupy głosowały na najlepszą propozycję wizji i misji. Misja i wizja, które dostały najwięcej punktów były przeformułowywane. W ostateczności zostały sformułowane w sposób następujący:

Wizja: Aktywne społeczeństwo osiągające wysoką jakość życia w perspektywie osobistej i społecznej.

Misja: Umożliwić społeczeństwu powszechne i efektywne wykorzystanie wiedzy i informacji do rozwoju społecznego, ekonomicznego i osobistego.

Ad.2 – Wybór najważniejszych celów

Podczas spotkania dyskutowano nad następującymi celami:

Cele: Współpraca z Unią

- ▶ Wykorzystanie osiągnięć krajów Unii Europejskiej w rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz promowanie naszych rozwiązań na forum europejskim.
- ▶ Przyspieszenie rozwoju wykorzystania technologii informacyjnych w Polsce do poziomu średniej Unii Europejskiej
- ▶ Promowanie naszych rozwiązań na forum europejskim.
- ▶ Umożliwienie obywatelom Polski korzystania z dostępnych dla ludności usług elektronicznych we wszystkich krajach UE.
- ▶ Wspomaganie promowania naszych rozwiązań oraz polskiego przemysłu teleinformatycznego na forum europejskim i światowym.
- ▶ Wpływanie na ustalenia i zapisy nowych dyrektyw unijnych dotyczących rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Cele: Edukacja

- ▶ Umożliwienie wszystkim uczniom szkół podstawowych (od 4 klasy), licealnych i gimnazjalnych korzystania z dostępu do komputerów z internetem na prawie wszystkich lekcjach, pod kierunkiem odpowiednio przeszkolonych nauczycieli.
- ▶ Wspomaganie w korzystaniu z możliwości nauczania na odległość (e-learning).
- ▶ Stworzenie warunków edukacji starszego pokolenia w korzystaniu z podstawowych możliwości technik informacyjnych.
- ▶ Likwidowanie barier edukacyjnych, organizacyjnych, środowiskowych i finansowych w dostępie do technik informacyjnych dla obywateli dotychczas wykluczonych

Cele: Informatyzacja Gospodarki

- ▶ Zapewnienie firmom łatwego korzystania z usług administracji centralnej i lokalnej poprzez Internet.
- ▶ Wspomaganie rozwoju handlu elektronicznego pomiędzy przedsiębiorstwami.
- ▶ Wymuszenie dokonywania rozliczeń w obrocie gospodarczym drogą elektroniczną.
- ▶ Wspomaganie i promocja możliwości wykonywania pracy na odległość (telepraca).
- ▶ Wykorzystanie technik teleinformatycznych dla wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw.
- ▶ Wykorzystanie technik teleinformatycznych dla usprawnienia i rozwoju transportu, wytwarzania i produkcji energii oraz zapewnienia bezpieczeństwa kraju i obywateli.

Cele: Informatyzacja Administracji

- ▶ Wprowadzenie wyłącznie dokumentów elektronicznych w administracji centralnej i samorządowej
- ▶ Ułatwienie obywatelom w korzystaniu z usług administracji centralnej i lokalnej bezpośrednio w urzędzie lub poprzez Internet.
- ▶ Wykorzystywanie technik teleinformatycznych w obsłudze administracyjnej obywateli nie akceptujących technik informacyjnych.

Cele: Informatyzacja codziennego życia

- ▶ Ułatwienie obywatelom w korzystaniu z usług służby zdrowia oraz socjalnych z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych wspomagania organizacji służby zdrowia oraz ratowania życia.
- ▶ Propagowanie realizacji rozliczeń finansowych drogą elektroniczną.
- ▶ Wykorzystanie technik teleinformatycznych w usprawnieniu handlu tradycyjnego oraz wspomaganie rozwoju handlu elektronicznego
- ▶ Promowanie usług wykorzystujących umiejętności przetwarzania informacji (opartych na wiedzy).

Cele: Rozwój Kontentu

- ▶ Bezpłatny dostęp do kontentu i usług realizowanych ze środków publicznych
- ▶ Umożliwienie bezpłatnego dostępu do kanonu utworów w postaci cyfrowej.
- ▶ Pogodzenie potrzeby masowego korzystania z utworów w postaci cyfrowej z zapewnieniem sprawiedliwego wynagradzania ich twórców.

Cele: Rozwój infrastruktury

- ▶ Zapewnienie podstawowego szerokopasmowego (ok. 2Mb/s) dostępu do Internetu dla prawie wszystkich gospodarstw domowych.
- ▶ Zapewnienie na terenie całego kraju dostępu do usług nowoczesnej telewizji cyfrowej wykorzystującej wszystkie kanały dostępu – platformy cyfrowe, mobilne i kablowe sieci telewizyjne oraz przewodowy i bezprzewodowy internet szerokopasmowy nowej generacji.
- ▶ Wspomaganie budowy infrastruktury teleinformatycznej nowej generacji potrzebnej dla dostępu do nowych usług multimedialnych (interaktywnej telewizji cyfrowej, trójwymiarowej telewizji, gier nowej generacji, itp.).

Cele: Bezpieczeństwo sieci

- ▶ Zapewnienie skutecznej ochrony przed elektronicznymi kradzieżami danych osobowych wykorzystywanych następnie do kradzieży majątku lub naruszania dóbr osób oraz firm.
- ▶ Zapewnienie skutecznej ochrony przed elektronicznym niszczeniem (wirusy) treści prywatnych danych (dokumentów) użytkowników Internetu.
- ▶ Wspomaganie obywateli w sytuacjach kryzysowych (braku energii, klęsk żywiołowych, zamieszek lub działań terrorystycznych i wojennych) poprzez wykorzystanie dostępnych w tych warunkach technik informacyjnych.

Cele: Poprawne użytkowanie urządzeń

- ▶ Promocja stosowania urządzeń elektronicznych oszczędzających energię elektryczną.
- ▶ Edukacja społeczeństwa w zakresie rzeczywistego oddziaływania urządzeń elektronicznych na zdrowie.
- ▶ Edukacja społeczeństwa w zakresie prawidłowej utylizacji zużytych urządzeń elektronicznych.
- ▶ Edukacja społeczeństwa w zakresie użytkowania urządzeń elektronicznych oraz zasad ich utylizacji po ich zużyciu.
- ▶ Promowanie racjonalnego użytkowania urządzeń elektronicznych ze względu na ochronę zdrowia oraz środowiska.

Ad.3 – analiza SWOT

Kolejnym zadaniem było przeprowadzenie w grupach analizy SWOT. Grupa przyznawała każdemu zaproponowanemu czynnikowi punktację w skali od -3 do 3, gdzie:

- a. -3, -2 oznacza najistotniejsze zagrożenia;
- b. -1 oznacza słabe strony
- c. 0 oznacza, że temat nie jest w ogóle interesujący z punktu widzenia analizy SWOT
- d. 1 oznacza słabe strony (mniej słabe niż -1)
- e. 2, 3 oznacza mocne strony (mocne strony i szanse)

Przebieg punktacji, gdzie największa liczba punktów oznacza szanse i mocne strony, a najniższa – zagrożenia i słabe strony, przedstawiał się następująco:

Możliwość wykorzystania znaczących środków Unii Europejskiej	11
Zainteresowanie (duże) społeczne komercyjnymi usługami elektronicznymi	10
Wzrost populacji osób wykształconych w wieku czynnym zawodowo	9
Międzynarodowe osiągnięcia polskich programistów	9
Zainteresowanie przedsiębiorców e-usługami	8
Dynamika wzrostu sektora usług teleinformatycznych	8
Przygotowanie regionalnych planów rozwoju społeczeństwa informacyjnego	7
Wprowadzenie waluty Euro	7
Poziom umiejętności teleinformatycznych w pokoleniu 15-25	7
Obecność na rynku oddziałów korporacji informatycznych	7
Liczba małych firm usług teleinformatycznych	7
Możliwości rozwoju dostępu do szerokopasmowego Internetu wysokiej przepustowości	7
Udział Polski w budowie Europejskiej Przestrzeni Badawczej	6
Atrakcyjność (wzrastająca) inwestycyjna regionów	6
Umiejętności praktyczne polskich specjalistów teleinformatyki	6
Znacząca (niewystarczająca) liczba użytkowników e-bankowości	6
Podaż usług teleinformatycznych na rynku	6
Otwartość rynku na inwestycje zagraniczne w przemysł teleinformatyczny	6
Liczba operatorów telefonii komórkowej	6
Nowa dyrektywa usługowa	5
Nowe dyrektywy zarządzania rynkiem teleinformatycznym	5
Aktywność Regulatora w stymulowanie rozwoju dostępu do Internetu	5
Poziom (wysoki) kształcenia kadr teleinformatyków	5
Zainteresowanie świadczeniem pracy przez internet	5
Rozwój nowych firm technologii Web 2.0	5
Liberalizacja rynku usług dostępu do internetu	5
Atrakcyjność inwestycyjna Polski na tle pozostałych krajów Europy	4
Przygotowanie regionalnych strategii innowacji w większości polskich regionów	4
Ulga podatkowa z tytułu opłat za korzystanie z Internetu	4
Wykorzystanie zastosowań teleinformatyki w MŚP	4
Obecność na rynku polskich (GPW) firm teleinformatycznych	4
Oferta samorządów lokalnych darmowego dostępu do Internetu	3
Organizacja Mistrzostw Euro 2012	3
Zmiana systemu finansowania badań naukowych (ustawa o zasadach finansowania nauki)	3
Konwergencja telekomunikacji i mediów w teleinformatykę	3
Wymagalność stosowania zapisów dyrektyw UE	2
Nowe dyrektywy zarządzania mediami	2

Skuteczność Prawa Telekomunikacyjnego	2
Udział niepełnosprawnych w korzystaniu z technologii teleinformatycznych	2
Struktura demograficzna społeczeństwa – mały przyrost naturalny.	2
Doświadczenie (duże) firm w realizacji dużych projektów informatycznych	2
Finansowanie rozwoju Web 2.0 z reklam	2
Propozycja refinansowania prywatnego dostępu do Internetu (do 512 kb/s)	1
Możliwości badawczo-rozwojowe oraz potencjał intelektualny	1
Profesjonalizm i fachowość kadr firm informatycznych	1
Kablowa infrastruktura dostępu do Internetu	1
Konkurencyjność kosztowa polskiej gospodarki	0
Bezprzewodowa infrastruktura dostępu do internetu	0
Wartość opracowania Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia	-1
Zastosowanie wolnego oprogramowania w systemach teleinformatycznych dla administracji	-1
Zasoby kadrowe specjalistów teleinformatyki	-1
Infrastruktura dla rozwoju obrotu bezgotówkowego	-1
Propozycja Premiera - komputer edukacyjny dla uczniów gimnazjum	-2
Poziom umiejętności teleinformatycznych w pokoleniu 25-50	-2
Chęć (obawa) obywateli w wieku dojrzałym do korzystania z narzędzi teleinformatycznych	-2
Techniczna skuteczność ustawy o ochronie danych osobowych	-3
Brak własnych informacji o poziomie nielegalnego użytkowania utworów	-3
Rozwarstwienie finansowe społeczeństwa	-3
Rozwarstwienie finansowo-regionalne społeczeństwa.	-3
Społeczne (uzasadnione) obawy przed utratą prywatności	-3
Poziom (niski) zatrudnienia w sektorze produkcyjnym nowych technologii	-3
Infrastruktura dla rozwoju e-handlu.	-3
Rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu	-3
Absorpcja (słaba) rekomendacji unijnych w tworzeniu społeczeństwa informacyjnego	-4
Skuteczność Min. Finansów w realizacji informatycznej obsługi podatków	-4
Niska kontrola społeczna nad działaniami służb specjalnych	-4
Społeczne (uzasadnione) obawy przed brakiem dostatecznej ochrony danych osobowych	-4
Stabilność (niska) celów dotyczących informatyzacji w obszarze państwa i administracji	-5
Skuteczność (małą) realizacji systemów teleinformatycznych w administracji	-5
Potencjał edukacyjny polskich uczelni w technologiach informacyjnych	-5
Emigracja wykształconej kadry teleinformatycznej	-5
Brak ekonomicznego uzasadnienia na budowę sieci nowej generacji.	-5
Okres transformacji nadawania telewizji analogowej w cyfrową	-5
Świadomość polityczna wagi budowy społeczeństwa informacyjnego	-6
Skuteczność Min.Edukacji w rozwoju edukacji teleinformatycznej	-6

Wiedza legislacyjna w zakresie technologii informacyjnych	-6
Poziom nauczania teleinformatyki w edukacji powszechnej	-6
Znacząca liczba obywateli nie akceptujących techniki teleinformatycznej	-6
Koszty zapewnienia bezpieczeństwa informacji i ciągłości działania e-usług	-6
Wykorzystanie (niskie) unijnych programów badawczych FP7	-7
Rozdział resortowy działu informatyka i działu łączność	-7
Skuteczność Min. Zdrowia w realizacji informatycznej obsługi służby zdrowia	-7
Rozwiązania prawne dla potrzeb rozwoju gospodarki elektronicznej	-7
Ograniczenia prawne w upowszechnianiu technologii informacyjnych	-7
Udział (niewielki) sektora teleinformatycznego w rozwoju przedsiębiorstw	-7
Koszt (wysoki) dostępu do szerokopasmowego Internetu	-7
Zagrożenie cyber-terroryzmem ze strony grup zagranicznych	-7
Skuteczność Rządu w zarządzaniu rozwojem społeczeństwa informacyjnego	-8
Niski średni realny dochód na głowę mieszkańca	-8
Poziom umiejętności (niski) teleinformatycznych w pokoleniu 50+	-8
Społeczne obawy przed wpływem urządzeń elektronicznych na zdrowie	-8
Brak wiedzy o szkodliwości zużytych urządzeń elektronicznych	-8
Wysoka cena dostępu do internetu w stosunku do średnich dochodów	-8
Ograniczenia eko-społeczne rozwoju sieci bezprzewodowych.	-8
Brak własnych badań nad rozwojem społeczeństwa informacyjnego	-9
Rozwiązania prawne dla potrzeb rozwoju społeczeństwa informacyjnego	-9
Przepływ kadr specjalistów z administracji i nauki do biznesu	-9
Zaniechania w wykorzystaniu środków unijnych na realizację projektów informatycznych	-10
Silna promocja zwiększania opłat z tytułu praw autorskich	-10
Powszechność (słaba) nauczania technologii informacyjnych w edukacji ustawicznej	-10
Znacząca liczba obywateli bez umiejętności korzystania z technologii informacyjnych	-10
Skuteczność Prawa Zamówień Publicznych	-11
Poziom nauczania zastosowań technologii informacyjnych w edukacji powszechnej	-11
Brak zainteresowania młodych kierunkami technicznymi – informacyjnymi	-11
Podaż i koszty energii elektrycznej w najbliższych latach	-11
Wykorzystanie (niskie) środków Unii Europejskiej na rozwój e-administracji	-12
Słaba podatność administracji na stosowanie technologii informacyjnych	-12
Biurokratyczność procedur administracyjnych	-12
Ograniczenia prawne w budowie infrastruktury teleinformatycznej	-12
Powiązanie (słabe) programów edukacji na uczelniach z potrzebami rynku pracy	-12
Współpraca podmiotów gospodarczych z ośrodkami badawczymi	-12
Poziom (niski) interoperacyjności systemów informatycznych w administracji	-13
Efektywność działalności badawczo-rozwojowej i poziom wynalazczości	-13

Relacje (niewielkie) uczelni z przedsiębiorstwami w zakresie działalności B+R	-13
Wiedza decydentów o znaczeniu rozwoju gospodarki elektronicznej	-13
Infrastruktura dla certyfikacji kwalifikowanego podpisu elektronicznego	-13
Resortowa struktura administracyjna zarządzania Państwem	-14
Resortowość administracji w realizacji informatyzacji	-14
Ograniczenia prawne w fakturowaniu elektronicznym handlu	-14
Udział nakładów na badania i rozwój w inwestycjach w przedsiębiorstwach	-14
Koszt certyfikacji kwalifikowanego podpisu elektronicznego	-14
Działalność monopolu Poczty Polskiej w dystrybucji paczek z towarami	-15

Ad. 4 – Wybór najważniejszych zadań do wykonania dla realizacji przyszłych celów

Każda grupa dokonywała wyboru najważniejszych zadań strategicznych, które są priorytetowe dla Polski w kontekście rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

W wyniku tego zadania 9 najważniejszymi zadaniami strategicznymi okazały się:

1. Opracowanie prawno-ekonomicznych warunków budowy sieci nowej generacji uwzględniających wymagania dyrektywy.
2. Wprowadzenie powszechnego szkolenia nauczycieli w zakresie korzystania z technologii informacyjnych.
3. Promowanie stosowania nowoczesnego podpisu elektronicznego.
4. Przygotowanie lekcji do nauczania w trybie kształcenia na odległość (e-learning).
5. Przyjęcie zasady rozliczeń z podmiotami publicznymi wyłącznie drogą elektroniczną.
6. Rozbudowanie funkcji numeru 112.
7. Umożliwienie dostępu do urzędu obsługi obywatela drogą elektroniczną dla usług wielokrotnych i świadczonych masowo.
8. Wprowadzenie publicznie dostępnych internetowych systemów informacyjnych.
9. Zmiana ustawy o prawach autorskich w kwestii praw do utworów kultury polskiej dostępnych cyfrowo dla celów niekomercyjnych.

4. Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Wersja 5.0 30.09.2008 r.

Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Wprowadzenie

Nie próbując nieprzekonanych przekonać do zaakceptowania idei rozwoju społeczeństwa informacyjnego trzeba mieć świadomość, że jest to proces skomplikowany, długotrwały oraz dziejący się w realnym świecie polskich rodzin, które w ostatnich latach już musiały podjąć wielu nowym, często wcześniej nieznanym im wyzwaniom ekonomicznym, prawnym oraz czysto ludzkim.

Zdajemy też sobie sprawę, że niniejsza strategia nie jest jedynym dokumentem, którego wdrożenie będzie miało wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa polskiego w najbliższych latach. Jest on tylko częścią szerszej dyskusji nad modelem społecznym i kierunkami rozwoju naszego kraju. Nie mając definicji czym jest i czym powinno się charakteryzować polskie społeczeństwo informacyjne trudno jest jednoznacznie określać jego rozwój. Nie jesteśmy też sami w społeczności europejskiej, która już kilka lat temu w Strategii Lizbońskiej nakreśliła model rozwoju europejskiego społeczeństwa informacyjnego, ale też musiała potem ten model modyfikować - kreując program i2010.

Dodatkowym problemem w kreśleniu planu rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce jest wiele istniejących oczekiwań społecznych, a często wręcz niecierpliwości, co do efektywnego funkcjonowania takiego społeczeństwa już dzisiaj lub w najbliższym czasie. Czasem oczekiwania te przekraczają możliwości nawet najbardziej zaawansowanych technologii informacyjnych, czasem zaś żądają ich opaczego wykorzystania. Równocześnie sama technologia informacyjna bazująca na technikach teleinformatycznych zmienia się tak szybko, że praktycznie nikt nie jest w stanie określić jakimi możliwościami będziemy dysponować za kilka lat.

Nawet najlepsza strategia nie może wszystkich zadowolić, a tym samym może być tylko podstawą do określania celów i zadań bieżących – tych najważniejszych na dzisiaj. Strategia ta musi być stale analizowana i modyfikowana zależnie do sytuacji ekonomiczno-społecznej oraz osiągnięć technologii informacyjnych.

Na podstawie dotychczasowych prac nad strategią, szerokich konsultacji środowiskowych, badań poglądów i zachowań internautów, a także dyskusji w gronie wielu osób¹ reprezentujących różne spojrzenia na społeczeństwo informacyjne uzyskano następujący obraz podstawowych elementów strategii.

¹ Dyskusję o Strategii rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego przeprowadzono 25 września 2008 roku na spotkaniu - w którym wzięli udział: dr inż. Wacław Iszkowski, Piotr Marek Balcerzak, dr Dominik Batorski, Edwin Bendyk, dr Maciej Bukowski, Andrzej Garapich, Wojciech Halka, dr Krzysztof Heller, Michał Jaworski, dr inż. Małgorzata Kalinowska-Iszkowska, dr Robert Kamiński, Tomasz Kulisiewicz, dr Włodzimierz Marciński, Józef Orzeł, Wiesław Paluszyński, Mirosław Ryba, Leszek Sikorski, Prof. Zdzisław Szyjewski, Marzena Śliz, dr inż. Jarosław Tworóg, dr inż. Kajetan Wojsyk oraz Dorota Pec - podczas którego sformułowano Wizję, Misję, Cele, SWOT oraz Zadania zaprezentowane w tym opracowaniu.

Wizja Społeczeństwa Informacyjnego

Przyjęto Wizję sformułowaną bardzo ogólnie. Społeczeństwo Informacyjne ma być normalnym zwykłym społeczeństwem z klasycznymi pozytywnymi działaniami oraz oczekiwaniami, w którym zastosowanie technologii informacyjnych jest wspomaganie codziennych działań, a nie celem samym w sobie.

**Aktywne społeczeństwo osiągające wysoką jakość życia
w perspektywie osobistej i społecznej**

Misja Społeczeństwa Informacyjnego

Przyjęta Misja jest prostym stwierdzeniem konieczności wspomagania rozwoju naszego społeczeństwa poprzez powszechny i krytyczny dostęp do informacji, dzięki którym każdy będzie mógł korzystać z wiedzy. Celem jest osiągnięcie wyższego poziomu życia w zrównoważonym ewolucyjnym rozwoju.

**Umożliwienie społeczeństwu powszechne i efektywne
wykorzystanie wiedzy i informacji
do harmonijnego rozwoju w wymiarze
społecznym, ekonomicznym i osobistym**

Analiza Szans, Zagrożeń oraz Możliwości i Ograniczeń (SWOT)

Szanse i Zagrożenia

Strategia jest przeznaczona do realizacji przez Państwo – władzę ustawodawczą i wykonawczą, która tylko w zakresie swoich kompetencji ma możliwość wpływania na rozwój społeczny i gospodarczy. Jednakże granica między możliwościami Państwa a możliwościami jego otoczenia jest płynna; dlatego też często te same czynniki rozwoju mogą być zależne lub niezależne do działalności Państwa. Warto tutaj zaznaczyć, że jeszcze w wielu przypadkach również wewnątrz działalności Państwa można zidentyfikować wiele z pokazanych niżej zagrożeń.

SZANSE

- A. W świecie, a szczególnie w Unii Europejskiej każda pozytywna informacja o Polsce jest szansą dla naszego rozwoju. Przykładem takiej szansy jest możliwość udziału Polski w budowie Europejskiej Przestrzeni Badawczej.
- B. Nadal mamy możliwość wykorzystania znaczących środków unijnych, chociaż ich obecny poziom wykorzystania – szczególnie w sferze informatyzacji - jest niewielki. Będąc w Unii Europejskiej, warto wykorzystać nasz potencjał w dyskusjach nad nowymi dyrektywami – usługową oraz pakietem dyrektyw komunikacji elektronicznej – w kierunku wykorzystania ich do szybszego zbudowania infrastruktury informacyjnej.
- C. Uważamy, że szansą dla przyspieszenia rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego byłoby jak najszybsze wejście naszego kraju do walutowej strefy Euro.
- D. W kraju szczególną szansą jest duże zainteresowanie społeczne komercyjnymi usługami elektronicznymi, wyrażające się znaczącą liczbą użytkowników e-bankowości oraz dużym zainteresowaniem przedsiębiorców e-usługami i wykorzystanie zastosowań teleinformatyki w MŚP. Pozytywnym sygnałem jest też istotne zainteresowanie świadczeniem pracy przez Internet.
- E. Naszym dobrem jest wzrost populacji osób wykształconych w wieku czynnym zawodowo. Odnotowujemy też dobry poziom kształcenia kadr teleinformatyków oraz wzrost poziomu praktycznych umiejętności teleinformatycznych w pokoleniu 15-25. W efekcie szansą rozwoju sektora teleinformatycznego są umiejętności polskich specjalistów teleinformatyki – sygnalizowane międzynarodowymi osiągnięciami polskich programistów.
- F. Pozytywnym sygnałem jest dynamika wzrostu sektora usług teleinformatycznych określana dynamiką podaży jego usług na rynku (choć nadal wartość tego rynku jest jeszcze dużo niższa od rynków o porównywalnej liczbie ludności).
- G. Powyższe szanse są efektem otwartości (pomimo zbyt biurokratycznych procedur) rynku na inwestycje zagraniczne w przemysł teleinformatyczny, z czego korzystają obecne na naszym rynku oddziały światowych korporacji. Równocześnie należy odnotować obecność na rynku silnych polskich firm teleinformatycznych (notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych), które już dokonują ekspansji na rynki zagraniczne. Liczność i aktywność naszych firm teleinformatycznych jest unikalna w porównaniu do sytuacji na rynkach pozostałych krajów unijnych. Dla uzupełnienia trzeba pozytywnie ocenić istnienie licznej grupy młodych i dynamicznych firm tego sektora.

ZAGROŻENIA

- A. Analizując zagrożenia musimy sobie zdawać sprawę, że Polska – pomimo przyrostu PKB, ma jeszcze bardzo niski średni realny dochód na głowę mieszkańca w porównaniu do średniej z 27 krajów Unii Europejskiej. Stąd biorąc się opinie, że koszty dostępu do szerokopasmowego Internetu oraz ceny sprzętu cyfrowego są za wysokie w stosunku do przeciętnych dochodów ludności.
- B. Istotnym zagrożeniem realizacji idei rozwoju społeczeństwa informacyjnego jest znacząca liczba obywateli nie akceptujących technologii informacyjnych oraz nie umiejących z nich korzystać. Choć stwierdzenie to zwykle odnosić się do pokolenia 50+, to w rzeczywistości proporcjonalnie takich „niezainteresowanych” możemy znaleźć w każdym pokoleniu. Częściowym usprawiedliwieniem tych obaw jest postępujące zagrożenie spokojnego użytkowania sieci informacyjnej z powodu przestępstw popełnianych drogą elektroniczną oraz coraz większego zakłócania prywatności.

- C. Znaczącym zagrożeniem dla bezpieczeństwa korzystania i funkcjonowania Społeczeństwa Informacyjnego są zagrożenia w sprawnym działaniu sieci informacyjnych oraz integralności kontentu, spowodowane zewnętrznymi atakami elektronicznymi grup przestępczych oraz pojedynczych „krakerów”.
- D. Coraz poważniejszym problemem stają się społeczne obawy przed wpływem urządzeń elektronicznych na zdrowie, podsycane przez działania organizacji elektro-ekologicznych. Powstawanie tego typu obaw jest głównie wynikiem braku wystarczającej wiedzy o rzeczywistym oddziaływaniu na zdrowie sieci i urządzeń bezprzewodowych.
- E. Również zagrożeniem jest brak powszechnej wiedzy o szkodliwości dla środowiska naturalnego zużytych urządzeń elektronicznych nie przekazanych do profesjonalnej utylizacji., a także brak zrozumienia negatywnego wpływu na środowisko masy papieru niepotrzebnie „produkowanego” przez bezsensownie wykorzystywane urządzenia drukujące.
- F. Istotnym zagrożeniem jest brak takiego ukształtowania praw własności intelektualnej, w tym prawa autorskiego, które odpowiadałyby zasadom funkcjonowania współczesnych technologii informacyjnych, umożliwiając jak najszerszy dostęp użytkownikom do kontentu, usług i produktów przy jednoczesnym zapewnieniu twórcom odpowiedniej ochrony i wynagrodzenia.
- G. Oceniając w szansach pozytywnie przemysł teleinformatyczny, w zagrożeniach trzeba wskazać na niewielki udział tego sektora teleinformatycznego w rozwoju przedsiębiorstw z innych branż, a w szczególności braku szerszej współpracy biznesu z ośrodkami badawczymi – uczelniami i instytutami. Efektem jest bardzo niski udział nakładów na badania i rozwój w inwestycjach w tych przedsiębiorstwach.
- H. Szczególnym zagrożeniem dla użytkowania technologii informacyjnych jest oczekiwana niska podaż oraz wysokie koszty energii elektrycznej w najbliższych latach.
- I. I na koniec aktualne poważne zagrożenie spowodowane kryzysem finansowym, który może negatywnie wpływać na realizację wielu zadań Strategii. W szczególności może wstrzymać inwestycje zagraniczne w polski sektor teleinformatyczny.

Możliwości i Ograniczenia

Ocenę możliwości (silnych) i ograniczeń (słabych stron) , pomimo przeanalizowania prawie 100 różnych czynników należy jednak traktować ogólnie, gdyż w wielu przypadkach trudno jest stwierdzić, gdzie leżą rzeczywiste przyczyny ograniczeń oraz jakie są rzeczywiste możliwości administracji i władzy ustawodawczej. Często jest to zależne od aktualnej sytuacji politycznej. Tym niemniej przedstawiony obraz stanu silnych i słabych stron dla realizacji strategii jest wart uwagi.

MOŻLIWOŚCI

- A. Pozytywne jest przygotowanie w większości regionów – regionalnych planów rozwoju społeczeństwa informacyjnego, co pozwala mieć nadzieję na rozwój zastosowań technologii informacyjnych. Ma to szczególne znaczenie dla atrakcyjności inwestycyjnej niektórych regionów
- B. Najprostszym (choć niekoniecznie adekwatnym) miernikiem stanu rozwoju społeczeństwa informacyjnego jest dostęp do Internetu. Stymulowaniem rozwoju tego dostępu zajmuje się Regulator (UKE), który poprzez liberalizację rynku dostępu do sieci może wpływać na działania operatorów - w zakresie ograniczonym ustawą Prawo Telekomunikacyjne oraz dyrektywami unijnymi. Ponadto na rozwój infrastruktury teleinformatycznej przewidziano znaczące środki publiczne.

OGRANICZENIA

- A. Ograniczeniem w realizacji strategii jest niska świadomość części elit politycznych na temat wagi rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Niestety, wielu polityków z braku odpowiedniej wiedzy nie jest przekonana co do konieczności takiej ewolucji naszego społeczeństwa. Równocześnie brak podstawowych badań nad rozwojem społeczeństwa nie dostarcza

- politykom wskazówek, jakie są oczekiwania i reakcje społeczne na takie postępowanie, A także jakie są konsekwencje zaniechań w tym obszarze.
- B. Działania wspomagające rozwój społeczeństwa informacyjnego muszą być prowadzone równolegle w wielu resortach, ale powinno się to dzieć w sposób skoordynowany. Niestety, silna resortowa struktura administracyjna zarządzania Państwem w wielu przypadkach uniemożliwia odpowiednią synchronizację działań. Dodatkowo sama administracja z oporami wdraża informatyzację w swoich działaniach. I wreszcie wbrew istniejącej już prawie całkowitej konwergencji telekomunikacji i informatyki – odpowiednie działy w administracji (łączność i informatyzacja) są przypisane różnym resortom.
- C. Efektem powyższych ograniczeń jest mała skuteczność i duże opóźnienie w realizacji nawet podstawowych systemów teleinformatycznych w administracji. Jedną z przyczyn takiego stanu jest niska efektywność Prawa Zamówień Publicznych, które słusznie dbając o przezroczystość procedur przetargowych umożliwia legalne przewlekanie tych procedur. Częstą przyczyną takiego stanu jest również słabe przygotowanie przetargów od strony formalnej.
- D. Ograniczeniem rozwoju jest niskie wykorzystanie funduszy unijnych programów badawczych FP7 oraz zaniechania (opóźnienia) w wykorzystaniu środków unijnych na realizację projektów informatycznych - na rozwój e-administracji, a także projektów badawczych dotyczących stanu i rozwoju społeczeństwa informacyjnego i jego potrzeb na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.
- E. Poważnym ograniczeniem jest niski poziom wiedzy legislacyjnej w zakresie stosowania technologii informacyjnych co powoduje wiele ułomności w ustawodawstwie dla potrzeb rozwoju gospodarki elektronicznej oraz rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Przykładem są nieuzasadnione ograniczenia w zasadach elektronicznego fakturowania, biurokratyczne procedury administracyjne uniemożliwiające często ich zainformatyzowanie, a także ograniczenia prawne utrudniające budowę infrastruktury teleinformatycznej.
- F. Przy znaczących inwestycjach w komputery dla szkół, poziom nauczania teleinformatyki oraz wykorzystanie narzędzi teleinformatyki w nauczaniu innych przedmiotów w edukacji powszechnej jest dalece niewystarczające. Brakuje też programów nauczania technologii informacyjnych w edukacji ustawicznej. Jest to poważne ograniczenie możliwości edukacji – istotnego czynnika rozwoju społeczeństwa informacyjnego
- G. Potencjał edukacyjny polskich uczelni w nauczaniu technologii informacyjnych jest już wykorzystywany do granic możliwości, co ogranicza zwiększenie liczby i poziomu kształcenia specjalistów teleinformatyki. Dodatkowo trzeba zwrócić uwagę na niewielkie powiązanie programów edukacji na uczelniach z potrzebami rynku pracy.
- H. Dodatkowo do powyższego należy odnotować brak zainteresowania młodego pokolenia kierunkami technicznymi – informacyjnymi, emigrację wykształconej kadry teleinformatycznej oraz przepływ kadr specjalistów z administracji i nauki do biznesu – co w sumie istotnie ogranicza możliwości sprawnej realizacji informatyzacji sektora publicznego.
- I. Poważnym ograniczeniem komunikacji elektronicznej są opóźnienia w realizacji przejścia transmisji telewizyjnej z sygnału analogowego w cyfrowy, przy braku decyzji co do zawartości platform programów oraz techniki nadawania cyfrowego.
- J. Ograniczeniem jest brak odpowiednich warunków ekonomicznych sprzyjających budowie sieci nowej generacji, gdyż same działania regulacyjne nie wystarczą dla zapewnienia pełnej dostępności do sieci nowej generacji na terenie całego kraju.
- K. Ograniczeniami są też:
- a. koszty zapewnienia bezpieczeństwa informacji i ciągłości działania e-usług,
 - b. koszty i infrastruktura certyfikacji kwalifikowanego podpisu elektronicznego,
 - c. niesprawność poczty i firm kurierskich w dystrybucji przesyłek ze sklepów elektronicznych.

Cele Strategii Społeczeństwa Informacyjnego

Do wyznaczenia celów Strategii przyjęto, że każdy obywatel oraz całe społeczeństwo funkcjonuje w świecie informacyjnym - zarówno jako odbiorca i nadawca pewnych treści, przy czym musi być dostępne zarówno medium, za pomocą którego następuje wymiana informacji, jak i „wspólny język”, którym posługują się wszyscy uczestnicy społeczeństwa informacyjnego.

Przyjęto także, że dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego ważne są cztery postulaty jego funkcjonowania:

1. **Dostępność i zaufanie** – czyli możliwość uzyskania dostępu do rzetelnej informacji niezbędnej obywatelowi oraz przedsiębiorcy,
2. **Otwartość i różnorodność** – czyli brak dyskryminacji w dostępie do informacji, a w szczególności do informacji publicznej,
3. **Powszechność** – czyli dążenie, aby udział w dobrach społeczeństwa informacyjnego był jak najszerszy, a także by oferta produktów i usług społeczeństwa informacyjnego była maksymalnie szeroka,
4. **Komunikacyjność i interoperacyjność** – czyli zapewnienie dotarcia do pożądanej informacji miało miejsce w sposób bezpieczny, szybki i prosty, niezależny od zastosowanej technologii.

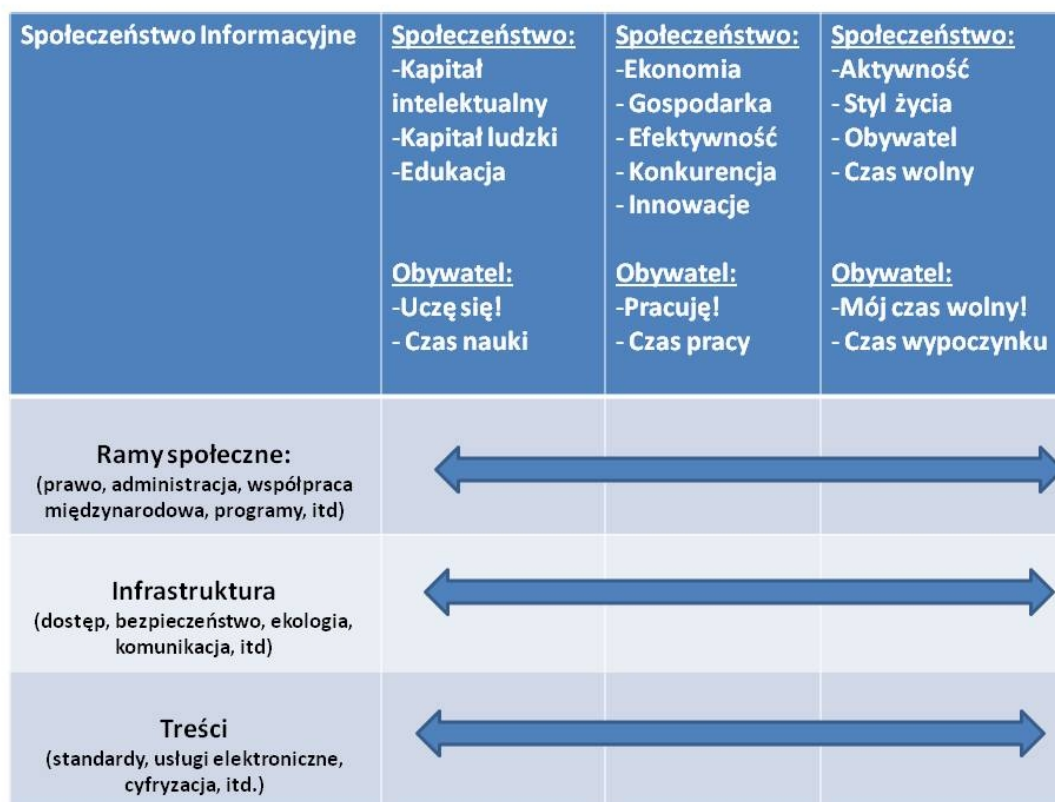
Przyjęliśmy także założenie, że podstawowy podział najczęściej wykonywanych przez obywatela działań składa się na proces uczenia się, pracę oraz spędzanie czasu wolnego.

Natomiast najważniejsze cele strategiczne to:

- stworzenie ram funkcjonowania społeczeństwa („wspólny język”),
- zapewnienie odpowiedniej infrastruktury („medium”)
- stworzenie zasad tworzenia i przetwarzania informacji („treści”).

Tak zorganizowane cele strategiczne powinny spełniać przedstawione powyżej postulaty.

Powyższe założenia ilustruje rysunek:

Cel strategiczny A:

Stworzenie warunków sprawnego rozwoju oraz funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego

Cel A1: Wykorzystanie współpracy międzynarodowej do poznania osiągnięć innych krajów (a szczególnie Unii Europejskiej) w rozwoju społeczeństwa oraz wzajemne udostępnienie usług elektronicznych, a także promowanie polskich firm i instytucji oraz opracowanych przez nie rozwiązań z dziedziny nowych technologii.

Cel A2: Podniesienie poziomu motywacji, świadomości, wiedzy oraz umiejętności. Wspieranie powszechnej i wielostronnej edukacji całego społeczeństwa (a w szczególności elit politycznych oraz kadr administracyjnych) w stosowaniu technologii informacyjnych.

Cel A3: Identyfikowanie i likwidowanie barier edukacyjnych, organizacyjnych, ekonomicznych i geograficznych powodujących wykluczenie grup społecznych (w szczególności osób niepełnosprawnych) z możliwości korzystania z technologii informacyjnych.

Cel A4: Utworzenie warunków dla wspierania praktyk i inicjatyw wspomagających rozwój społeczeństwa oraz zorganizowanie agendy badawczej i stałego monitoringu stanu socjalnego, ekonomicznego i technicznego rozwoju i efektów prowadzonych działań.

Cel strategiczny B:

Zapewnienie powszechnego dostępu do usług i kontentu (treści) w sieciach informacyjnych.

Cel B1: Umożliwienie bezpłatnego korzystania z masowych usług administracji publicznej (szczególnie usług służby zdrowia) z wykorzystaniem technologii informacyjnych - również przez obywateli do tego nieprzygotowanych.

Cel B2: Umożliwienie powszechnego dostępu do kontentu – bezpłatnie, gdy jest on własnością publiczną oraz odpłatnie dla wynagrodzenia jego twórców adekwatnie do wartości oraz popytu.

Cel B3: Promowanie tworzenia i udostępniania usług wykorzystujących umiejętności przetwarzania informacji (usług opartych na wiedzy) we wszystkich dziedzinach gospodarki i usług.

Cel strategiczny C:

Zwiększenie efektywności, innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, komunikacji i współpracy firm – dzięki wykorzystaniu nowych technologii.

Cel C1: Zwiększenie aktywności sektora naukowo-badawczego dla innowacyjności rozwiązań wykorzystywanych przez podmioty gospodarcze.

Cel C2: Zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności polskich przedsiębiorstw poprzez stymulowanie wykorzystania nowych technologii, a w szczególności technologii informacyjnych.

Cel strategiczny D:

Stworzenie warunków prawno-ekonomicznych i organizacyjnych do zbudowania i powszechnego wykorzystania bezpiecznych sieci komunikacji cyfrowej.

Cel D1: Zapewnienie powszechnego dostępu do komunikacji elektronicznej poprzez wszystkie równoprawne kanały cyfrowe – telefoniczne, radiowe i telewizyjne – przewodowe i bezprzewodowe oraz stacjonarne i mobilne – oraz wykorzystujące sieci szerokopasmowe nowej generacji o wysokiej przepustowości.

Cel D2: Zapewnienie skutecznej ochrony użytkowników sieci przed przestępstwami popełnianymi drogą elektroniczną.

Cel D3: Wspomaganie obywateli w sytuacjach kryzysowych (braku energii, klęsk żywiołowych, zamieszek lub działań terrorystycznych i wojennych) poprzez wykorzystanie dostępnych w tych warunkach technik informacyjnych.

Cel D4: Promowanie racjonalnego użytkowania urządzeń elektronicznych ze względu na ochronę zdrowia, ochronę środowiska, oszczędność energii elektrycznej oraz prawidłową utylizację zużytych urządzeń elektronicznych.

Zadania

Dla poszczególnych celów zdefiniowano zadania, uwzględniając również wyniki analizy Zagrożeń i Ograniczeń. Zadania te są podstawą wyznaczenia działań (akcji) jakie należy podjąć, aby dane cele zostały zrealizowane. Trzeba też określić odpowiedzialnych za wykonanie określonych działań oraz oszacować ich koszty i wskazać źródła finansowania. W tym miejscu mogą się pojawić wnioski ograniczenia realizacji niektórych celów z powodu braku odpowiednich mocy wykonawczych lub środków.

Cel A1: *Wykorzystanie współpracy międzynarodowej do poznania osiągnięć innych krajów (szczególnie Unii Europejskiej) w rozwoju społeczeństwa oraz wzajemne udostępnienie usług elektronicznych, a także promowanie polskich firm i instytucji oraz opracowanych przez nie rozwiązań z dziedziny nowych technologii.*

Zadania:

1. Aktywny udział rządu oraz organizacji pozarządowych w pracach Komisji i Parlamentu Europejskiego nad dyrektywami dotyczącymi społeczeństwa informacyjnego oraz zastosowań technologii informacyjnych.
2. Efektywne wykorzystanie środków unijnych do realizacji zadań budowy społeczeństwa informacyjnego w Polsce.
3. Wspieranie rozwoju (interoperacyjnych) usług o zasięgu paneuropejskim przy wzajemnym uznawaniu tożsamości elektronicznej oraz praw obywateli do ochrony ich danych osobowych.
4. Aktywny udział agend rządowych w promowaniu zaangażowania polskich firm teleinformatycznych na rynku unijnym oraz w innych krajach.

Cel A2: *Podniesienie poziomu motywacji, świadomości, wiedzy oraz umiejętności. Wspieranie powszechnej i wielostronnej edukacji całego społeczeństwa (w szczególności elit politycznych oraz kadr administracyjnych) w stosowaniu technologii informacyjnych.*

Zadania:

1. Włączenie elit politycznych w kreowanie podstaw rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz powszechnego stosowania rozwiązań technologii informacyjnych
2. Wprowadzenie wymagania od pracowników administracji znajomości podstawowych zasad użytkowania komputerów (uzyskanie komputerowego prawa jazdy ECDL).
3. Edukowanie społeczeństwa (w tym młodego pokolenia) w dziedzinie bezpiecznego korzystania z sieci informacyjnych dla zachowania własnej tożsamości oraz ochrony przed przestępcami.
4. Wprowadzenie powszechnego szkolenia nauczycieli (wszystkich specjalności) w korzystaniu z technologii informacyjnych.
5. Przygotowanie odpowiedniego kontentu i tym samym umożliwienie wszystkim uczniom szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych dostępu do komputerów z internetem jako narzędzia wspomagającego w ich nauczaniu.
6. Dopasowanie oferty edukacyjnej (przez otwarcie, decentralizację i urynkowienie systemu edukacji) do wymagań rynku pracy, którego istotnym elementem są technologie informacyjne i komunikacyjne.
7. Opracowanie i wdrażanie programów edukacji ustawicznej dotyczących zastosowań technologii informacyjnych nauczania w trybie kształcenia bezpośredniego oraz na odległość (e-learning).
8. Zachowanie ulgi z tytułu korzystania z dostępu do Internetu dla celów prywatnych.

Cel A3: *Identyfikowanie i likwidowanie barier edukacyjnych, organizacyjnych, ekonomicznych i geograficznych powodujących wykluczenie grup społecznych (w szczególności osób niepełnosprawnych) z możliwości korzystania z technologii informacyjnych.*

Zadania:

1. Włączenie elit politycznych w kreowanie podstaw rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz powszechnego stosowania rozwiązań technologii informacyjnych.
2. Podjęcie wiążących decyzji o sposobie zapewnienia osobom uboższym możliwości skorzystania z cyfrowego sygnału telewizyjnego.
3. Wprowadzenie refinansowania kosztów dostępu do Internetu dla osób o niższych dochodach oraz osób niepełnosprawnych.
4. Wyposażenie uczniów szkół w komputery edukacyjne (gimbooki), ze szczególnym wsparciem uczniów z rodzin o niskich dochodach.
5. Przygotowanie repozytorium programów nauczania oraz szeroko rozumianych pomocy naukowych w postaci elektronicznej, przeznaczonych do wykorzystania w edukacji klasycznej oraz w nauczaniu na odległość
6. Opracowanie i wdrażanie programów edukacji ustawicznej w zakresie zastosowań technologii informacyjnych.
7. Zadbanie o pełną dostępność usług w powszechnych urządzeniach elektronicznych (telewizor, bankomat, infokiosk) i sieci informacyjnej dla osób niepełnosprawnych oraz osób niedostosowanych do użytkowania technik teleinformatycznych.
8. Promowanie komputerowego prawa jazdy ECDL.

Cel A4: *Utworzenie warunków dla wspierania praktyk i inicjatyw wspomagających rozwój społeczeństwa oraz zorganizowanie stałego monitoringu stanu socjalnego, ekonomicznego i technicznego rozwoju i efektów prowadzonych działań.*

Zadania:

1. Utworzenie jednego centrum rządowego do kreowania, promowania, opracowywania i nadzorowania działań administracji rządowej na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego.
2. Wprowadzenie obowiązku statystycznego zbierania i publikowania szerokiego zbioru danych opisujących stan i rozwój społeczeństwa informacyjnego.
3. Zamawianie badań socjologicznych, ekonomicznych i prawnych związanych z tworzeniem społeczeństwa informacyjnego.

Cel B1: *Umożliwienie bezpłatnego korzystania z masowych i wielokrotnych usług administracji publicznej (w tym szczególnie usług służby zdrowia) z wykorzystaniem technologii informacyjnych - również przez obywateli do tego nieprzygotowanych.*

Zadania:

1. Wprowadzenie publicznie dostępnych internetowych systemów informacyjnych.
2. Wprowadzenie w administracji publicznej dokumentów w postaci elektronicznej i usług świadczonych drogą elektroniczną, jeśli tylko istota sprawy na to pozwoli.
3. Przyjęcie zasady jednego miejsca przechowywania danych osobowych oraz zasady aktywnego prezentowania przez system teleinformatyczny aktualnych danych obywatela.
4. Wprowadzenie jednego, elektronicznie obsługiwanego, punktu obsługi administracyjnej podmiotów, w tym dotyczącej działalności gospodarczej.
5. Promowanie stosowania nowoczesnego podpisu elektronicznego w cenie ekonomicznie uzasadnionej.
6. Pilne podjęcie decyzji o uruchomieniu realizacji projektów najważniejszych niezbędnych systemów teleinformatycznych obsługi administracji publicznej.
7. Podjęcie działań na rzecz połączenia działu łączność z działem informatyzacja w administracji rządowej oraz w Komisji Sejmowej.

Cel B2: *Umożliwienie dostępu do kontentu – bezpłatnie, gdy jest on własnością publiczną oraz odpłatnie dla wynagrodzenia jego twórców adekwatnie do wartości oraz popytu.*

1. Cyfryzacja zasobów bibliotecznych i muzealnych w obszarze literatury, muzyki, sztuk plastycznych i innych wytworów kultury i nauki.

2. Przygotowanie cyfrowych wersji podręczników, leksykonów, informatorów, encyklopedii oraz innych pozycji kanonu wiedzy niezbędnego dla każdego Polaka.
3. Podjęcie dyskusji z twórcami, organizacjami zarządzania prawami, organizacjami reprezentującymi media oraz nadawców oraz ze społeczeństwem w kwestii zasad wynagradzania twórców za korzystanie z ich utworów przy użyciu technologii informacyjnych.
4. Zmiana ustawy o prawach autorskich oraz własności intelektualnej w kwestii praw do utworów kultury polskiej dostępnych cyfrowo dla celów niekomercyjnych.

Cel B3: *Promowanie tworzenia i udostępniania usług wykorzystujących umiejętności przetwarzania informacji (opartych na wiedzy) we wszystkich dziedzinach gospodarki i usług.*

Zadania:

1. Obowiązkowe udostępnienie obywatelom oraz podmiotom gospodarczym i samorządom danych rejestrów referencyjnych oraz innych informacji sektora publicznego w celu ich wtórnego (w tym biznesowego) wykorzystania (na rzecz rozbudowy oferty treści oraz usług).
2. Utworzenie sieciowych zasobów (repozytorium) treści programowych dla różnych odbiorców oraz dla różnych profili kształcenia.

Cel C1: *Zwiększenie aktywności sektora naukowo-badawczego dla innowacyjności rozwiązań wykorzystywanych przez podmioty gospodarcze.*

Zadania:

1. Dokonanie zmian zasad dofinansowywania sektora naukowo-badawczego na rzecz promocji badań prowadzonych wspólnie z podmiotami gospodarczymi.
2. Wzmocnienie działań na rzecz szerszego wykorzystania środków unijnych w ramach programu FP7 oraz budowania bazy partnerów do występowania o granty.
3. Szczególne wspieranie badań oraz innowacyjności w rozwoju bezpieczeństwa stosowania technologii informacyjnych.

Cel C2: *Zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności polskich przedsiębiorstw poprzez stymulowanie rozwoju wykorzystania nowych technologii, w szczególności technologii informacyjnych.*

Zadania:

1. Wymuszenie dokonywania rozliczeń wyłącznie drogą elektroniczną w obrocie gospodarczym pomiędzy administracją a firmami.
2. Uproszczenie systemu rozliczeń VAT na bazie faktur elektronicznych przesyłanych drogą elektroniczną.
3. Zlikwidowanie barier w transgranicznym przepływie funduszy oraz obrotu bezgotówkowego przy zachowaniu bezpieczeństwa ekonomicznego oraz technicznego.
4. Wspomaganie (poprzez preferencje podatkowe) i promocja możliwości wykonywania pracy na odległość (telepraca).
5. Usprawnienie funkcjonowania systemu dostaw towarów zamawianych drogą elektroniczną.

Cel D1: *Zapewnienie powszechnego dostępu do komunikacji elektronicznej poprzez wszystkie równoprawne kanały cyfrowe – telefoniczne, radiowe i telewizyjne – przewodowe i bezprzewodowe oraz stacjonarne i mobilne – oraz wykorzystujące sieci szerokopasmowe nowej generacji o wysokiej przepustowości.*

Zadania:

1. Pilne podjęcie wiążących decyzji dotyczących rozwiązań organizacyjnych i technicznych transformacji nadawania telewizji (przejście z nadawania analogowego w cyfrowy).
2. Podjęcie wiążących decyzji o sposobie zapewnienia słabszej ekonomicznie ludności możliwości skorzystania z cyfrowego sygnału telewizyjnego.
3. Opracowanie prawno-ekonomicznych warunków budowy sieci nowej generacji, uwzględniających wymagania dyrektyw Komisji Europejskiej oraz zaangażowanie środków i instytucji publicznych, z przyjęciem atrybutu zadania strategicznego dla rozwoju kraju.
4. Nadanie infrastrukturze sieci telekomunikacyjnych i teleinformatycznych statusu sieci pożytku publicznego.

Cel D2: Zapewnienie skutecznej ochrony użytkowników sieci przed przestępstwami popełnianymi drogą elektroniczną.

Zadania:

1. Usprawnienie działania organów ścigania i służb specjalnych w rozumieniu i identyfikowaniu przestępstw popełnianych drogą elektroniczną.
2. Podjęcie narodowej dyskusji o równoważeniu ochrony danych osobowych z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa obywateli i Państwa.
3. Wprowadzenie nowych zasad prawnych i organizacyjnych zabezpieczających prywatne dane osobowe.
4. Wspomaganie wprowadzania na rynek technicznych zabezpieczeń danych osobowych.
5. Promowanie stosowania nowoczesnego podpisu elektronicznego.

Cel D3: Wspomaganie obywateli w sytuacjach kryzysowych (braku energii, klęsk żywiołowych, zamieszek lub działań terrorystycznych i wojennych) poprzez wykorzystanie dostępnych w tych warunkach technik informacyjnych.

Zadania:

1. Rozbudowanie funkcji numeru 112 na sytuacje wyjątkowe.
2. Rozbudowanie infrastruktury sieci o funkcje odporności na sytuacje awaryjne oraz wyposażenie ich w funkcje podtrzymujące w przypadku braku zasilania
3. Przeprowadzenie ćwiczeń dotyczących utrzymywania funkcjonowania sieci w zależności od rodzaju zagrożenia.

Cel D4: Promowanie racjonalnego użytkowania urządzeń elektronicznych ze względu na ochronę zdrowia, ochronę środowiska, oszczędność energii elektrycznej oraz prawidłową utylizację zużytych urządzeń elektronicznych.

Zadania:

1. Informowanie społeczeństwa co do rzeczywistego oddziaływania urządzeń elektronicznych, a w szczególności wpływu masztów telefonii mobilnej, na zdrowie ludności.
2. Stały nadzór nad wprowadzeniem ustawy o zbieraniu zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego.
3. Promocja stosowania urządzeń elektronicznych oszczędzających energię elektryczną.

Podsumowanie

Prezentowane opracowanie w skondensowanej formie prezentuje wizję, misję oraz cele rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Przedstawia tylko główne kierunki działań dla realizacji postawionych celów. Zapewne część z opisów może się wydawać enigmatyczna i pomijająca szereg innych ważnych czynników, ale zamierzeniem było nakreślenie prostej strategii, łatwej do ogarnięcia i zrozumienia oraz dającej też szansę wykorzystania własnych polskich rozwiązań. Zdajemy sobie bowiem sprawę, że chociaż to technologie informacyjne powinny być na usługach społeczeństwa informacyjnego, to często one wyznaczają nowe formy relacji społecznych – a przykład SMS niech będzie tego dobrą ilustracją.

5. Uwagi w formie pisemnej

Lista organizacji proszonych o wyrażenie opinii:

1. Stanowisko Krajowej Izby Gospodarczej
2. Stanowisko Polskiej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEiT)
3. Stanowisko Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
4. Stanowisko Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli
5. Stanowisko Związku Banków Polskich
6. Stanowisko Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji
7. Ministerstwo Edukacji Narodowej - Plan działań dotyczących nauczania dzieci i młodzieży w zakresie problematyki funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym (Maciej M. Sysło we współpracy z członkami Rady ds. Edukacji Informatycznej i Medialnej przy Ministrze Edukacji Narodowej)
8. Stanowisko Business Center Club
9. Stanowisko Izby Wydawców Prasy
10. Stanowisko Konfederacji Pracodawców Polskich

Lista osób poproszonych o wyrażenie opinii:

1. Pan Marek Goliszewski, Prezes Zarządu Business Center Club
2. Pan Andrzej Malinowski, Prezydent Konfederacji Pracodawców Polskich
3. Pan Andrzej Arendarski, Prezes Krajowej Izby Gospodarczej
4. Pani Henryka Bochniarz, Prezydent Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”
5. Pan Wiesław Podkański, Prezes Izby Wydawców Prasy
6. Pan Stefan Kamiński, Prezes Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji
7. Pan Jerzy Straszewski, Prezes Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej
8. Pan Piotr Marciszek, Prezes Polskiej Izby Książki
9. Pan Marek Hołyński, Prezes Polskiego Towarzystwa Informatycznego
10. Pan dr inż. Wacław Iszkowski, Prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji
11. Pani prof. dr hab. Elżbieta Mączyńska, Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego
12. Pan dr inż. Wojciech Ratyński, Prezes Zarządu Naczelnej Organizacji Technicznej Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych
13. Pan Krzysztof Pietraszkiewicz, Prezes Związku Banków Polskich,
14. Pan Krzysztof Szubert, Przewodniczący Koalicji na Rzecz Społeczeństwa Informacyjnego
15. Pan Krzysztof Głomb, Prezes Stowarzyszenia „Miasta w Internecie”
16. Pan Marcin Cieślak, Prezes Zarządu Internet Society Poland
17. Pan prof. dr hab. inż. Jerzy Barglik, Prezes Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP)

5.1. Stanowisko Krajowej Izby Gospodarczej

W odpowiedzi na pismo Pana Ministra nr DI-0419-4.269/08/AMG w sprawie konsultacji Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego oraz nr DI – 0202-1-2244/08/TM w sprawie nowelizacji Planu Informatyzacji Państwa na lata 2008 -2010, Krajowa Izba Gospodarcza przedstawia najistotniejsze dla środowiska biznesu kwestie w formie poniższych metryczek.

e – Faktura

Obszar tematyczny	Wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w obrocie gospodarczym, przede wszystkim e-faktur
Zagadnienie strategiczne	Przesyłanie dokumentów, w tym także dokumentów finansowych, pomiędzy podmiotami gospodarczymi oraz podmiotami gospodarczymi i administracją, w szczególności w obszarze małych i średnich przedsiębiorstw
Indeks	<i>Uzupełniony na etapie kompletacji tematyk</i>
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Powszechne używanie e-faktury
Ramy pomiaru/wskaźniki	min. 90% faktur przesyłanych drogą elektroniczną
Bariery	▶ kultura papieru: Uznawanie dokumentów elektronicznych za równoważne dokumentom papierowym ▶ powszechny podpis elektroniczny ▶ standaryzacja wzorów dokumentów elektronicznych
Niezbędne działania	▶ praktyczne wprowadzenie uznawania dokumentów elektronicznych ▶ nowelizacja ustawy o podpisie elektronicznym ▶ przygotowanie i uzgodnienie w otwartym procesie wzorów dokumentów (XML) ▶ uzgodnienie wzorów dokumentów z właściwymi organami państwa Standaryzacja i interoperacyjność w usługach transgranicznych
Rola administracji	▶ nowelizacja odpowiednich aktów prawnych – ustaw i rozporządzeń (MSWiA, Min. Finansów, Min. Gospodarki) ▶ wprowadzenie wzorów dokumentów do Centralnego Repozytorium Dokumentów (ePUAP) Promocja rozwiązań
Pozostali interesariusze	▶ firmy sektora małych i średnich (uwaga: stosowane rozwiązania takie jak EDIFACT ze względu na koszty nie mają zastosowania w sektorze MŚP) ▶ firmy informatyczne tworzące oprogramowanie typu ERP Obywatele
Najlepsze doświadczenia	▶ działalność UN/CEFACT ▶ Rząd Danii (od 2009 roku będzie przyjmował wyłącznie faktury w postaci dokumentów elektronicznych) ▶ Standardy opracowane w Austrii przez stowarzyszenie firm informatycznych, przyjęte przez twórców oprogramowania, a następnie przyjęte przez rząd – ocena mówi o 5-15 euro oszczędności na każdej fakturze
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	▶ eEurope ▶ Strategia Lizbońska ▶ Plan Informatyzacji Państwa 2007-2010

Strategia Jednego Okienka

Obszar tematyczny	Procesowa obsługa klientów przez administrację
Zagadnienie strategiczne	Wprowadzenie w praktyce Strategii Jednego Okienka
Indeks	<i>Uzupełniony na etapie kompletacji tematyk</i>
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	W pełni funkcjonalny system ePUAP
Ramy pomiaru/wskaźniki	Liczba usług dostępnych przez ePUAP
Bariery	Polska resortowa: Integracja serwisów różnych resortów na jednej platformie przy niewielkiej możliwości wpływu ministra właściwego ds. informatyzacji na jakość usług świadczonych przez poszczególne resorty (przykład: rozliczanie indywidualnych PIT za 2007 rok – teoretycznie system został wdrożony, ale procedury i sam system były tak zniechęcające, że skorzystało z niego tylko 317 podatników!)
Niezbędne działania	▶ koordynacja na szczeblu Rady Ministrów ▶ dostosowanie prawa – nowelizacja odpowiednich ustaw i rozporządzeń (np. ustawa o podpisie elektronicznym) ▶ uzgodnienie (minimum) wzorów dokumentów ▶ uzgodnienie najważniejszych procesów planowanych do wdrożenia Moderowanie procesu wdrażania ▶ popularyzacja zastosowania
Rola administracji	Jak wyżej
Pozostali interesariusze	Podmioty gospodarcze Samorządy
Najlepsze doświadczenia	
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	E - Europe

Oraz szersza tematyka:

Obszar tematyczny	Przedsiębiorstwa
Zagadnienie strategiczne	Wzrost konkurencyjności polskich przedsiębiorstw poprzez wykorzystanie technologii ICT do prowadzenia działalności gospodarczej
Indeks	<i>Uzupełniony na etapie kompletacji tematyk</i>
Cel do osiągnięcia w 2013	Poprawienie stanu informatyzacji firm w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem segmentu małych firm, sklepów itp., które z przyczyn ekonomicznych oraz często kompetencyjnych nie są w stanie w łatwy sposób wdrożyć zaawansowanych rozwiązań ICT
Ramy pomiaru/wskaźniki	▶ liczba transakcji realizowanych drogą elektroniczną ▶ liczba usług świadczonych drogą elektroniczną ▶ liczba dokumentów przesyłanych drogą elektroniczną
Bariery	▶ brak wiedzy na temat dostępnych technologii ICT oraz możliwości ich wykorzystania w celu poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw ▶ niedostateczne kompetencje w zakresie wykorzystania technologii ICT do prowadzenia działalności gospodarczej ▶ kwestia podpisu elektronicznego, zasady kwalifikowania dokumentów pod względem rangi podpisu elektronicznego, przepisy dotyczące zwykłego podpisu elektronicznego ▶ kwestia inwestycji telekomunikacyjnych ▶ stosowanie faktur elektronicznych oraz przesyłanie faktur drogą elektroniczną
Niezbędne działania	▶ likwidacja barier prawnych utrudniających prowadzenie działalności gospodarczej przy wykorzystaniu Internetu oraz technologii ICT ▶ liberalizacja procesu stosowania faktur elektronicznych oraz przesyłania faktur drogą elektroniczną ▶ wdrożenie podpisu elektronicznego ▶ opracowanie kompleksowej strategii rozbudowy i modernizacji infrastruktury telekomunikacyjnej w Polsce, nadążającej za zmianami zachodzącymi na rynku krajowym i rynkach telekomunikacyjnych w innych krajach. Jest to ważny element rozwoju gospodarczego ▶ przebudowa stacjonarnej sieci telefonicznej PSTN w sieć nowej generacji (NGN). O zaletach takich rozwiązań przekonują decyzje inwestycyjne w różnych krajach Unii Europejskiej ▶ wypracowanie klarownych warunków umożliwiających zmniejszenie wykluczenia cyfrowego poprzez precyzyjne określenie potrzeb inwestycyjnych oraz opracowanie harmonogramu działań zmierzającego do minimalizacji wykluczenia w najbliższym okresie ▶ wypracowanie zasad współpracy MI, UAE oraz operatorów w celu rozwoju nowoczesnej infrastruktury ▶ zwiększenie zaangażowania Rządu w celu wspierania inwestycji w nową sieć telekomunikacyjną ▶ działania edukacyjne, uświadamianie możliwości praktycznego wykorzystania dostępu do Internetu, a także promocja usług internetowych, takich jak bankowość, edukacja, handel w celu dalszego pobudzenia popytu na usługi dostępu szerokopasmowego
Rola administracji	j.w.
Pozostali Interesariusze	Całe społeczeństwo
Najlepsze doświadczenia	–
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	–

Obszar tematyczny	Przedsiębiorstwa – Nauka
Zagadnienie strategiczne	Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw w oparciu o wykorzystanie zaawansowanych rozwiązań ICT
Indeks	<i>Uzupełniony na etapie kompletacji tematyk</i>
Cel do osiągnięcia w 2013	Rozwinięcie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a ośrodkami naukowo-badawczymi (wzrost innowacyjności oraz wdrożeń nowych technologii)
Ramy pomiaru/wskaźniki	▶ liczba powiązań kooperacyjnych pomiędzy przedsiębiorstwami oraz ośrodkami naukowo-badawczymi ▶ udział środków przedsiębiorstw w finansowaniu rozwiązań R&D ▶ liczba wspólnych prac naukowo-badawczych ▶ liczba staży, praktyk studentów i naukowców w przedsiębiorstwach
Bariery	▶ brak kapitału ▶ niedostateczna wiedza na temat możliwości oraz korzyści ze stosowania nowoczesnych technologii w prowadzeniu działalności gospodarczej
Niezbędne działania	▶ zwiększenie zaangażowania Rządu w celu wspierania współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami oraz ośrodkami naukowo-badawczymi ▶ wypracowanie zasad współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami oraz ośrodkami naukowo-badawczymi ▶ wprowadzenie odpowiednich instrumentów fiskalnych mających na celu zwiększenie opłacalności stosowania nowoczesnych technologii ▶ likwidacja barier prawnych ▶ działania edukacyjne, uświadamianie korzyści z wdrażania nowych technologii w przemyśle ▶ cyfryzacja i udostępnienie zasobów, baz danych i wiedzy znajdujących się w posiadaniu ośrodków naukowo-badawczych
Rola administracji	j.w.
Pozostali Interesariusze	Całe społeczeństwo
Najlepsze doświadczenia	–
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	–

Obszar tematyczny	Administracja
Zagadnienie strategiczne	Usprawnienie działania administracji na styku z obywatelami i przedsiębiorstwami, wzrost efektywności funkcjonowania urzędów
Indeks	<i>Uzupełniony na etapie kompletacji tematyk</i>
Cel do osiągnięcia w 2013	Zapewnienie dostępu do informacji oraz możliwość załatwiania spraw urzędowych drogą elektroniczną
Ramy pomiaru/wskaźniki	▶ liczba spraw urzędowych załatwianych drogą elektroniczną ▶ udostępnienie danych drogą elektroniczną (bazy danych, informacje, dokumenty itp.) ▶ liczba dokumentów urzędowych przesyłanych drogą elektroniczną ▶ czas realizacji spraw urzędowych
Bariery	▶ rozproszenie danych oraz brak ich spójności ▶ różnorodność systemów informatycznych, brak jednolitych, uniwersalnych formatów wymiany danych ▶ bariery prawne oraz procedury administracyjne
Niezbędne działania	▶ usprawnienie przepływu informacji do obywatela (np. przeszukiwanie ofert pracy i pomoc w jej znalezieniu, uzyskanie prawa do renty, emerytury, stypendium studenckiego, zasiłku dla bezrobotnych, złożenie dokumentów o przyjęcie na studia, zmiana miejsca zameldowania) ▶ umożliwienie załatwienia spraw urzędowych pomiędzy obywatelem, podmiotem gospodarczym a rządem drogą elektroniczną (np. podatek dochodowy, podatek VAT, rejestracja działalności gospodarczej) ▶ umożliwienie składania drogą elektroniczną wniosków o wydanie dokumentów (np. wniosek o dowód osobisty, prawo jazdy, paszport) ▶ ułatwienie dostępu do danych medycznych i ubezpieczeniowych (np. zapisanie się na wizytę do lekarza) ▶ ułatwienie wymiany informacji pomiędzy urzędami online (pośrednictwo w poszukiwaniu pracy, ubezpieczenie, podatek dochodowy, zmiana miejsca zamieszkania) ▶ wdrożenie klarownych standardów wymiany informacji ▶ działania edukacyjne, uświadamianie korzyści z możliwości załatwiania spraw drogą elektroniczną ▶ optymalizacja procesów i procedur administracyjnych ▶ wprowadzenie funkcjonalności "jednego okienka" ▶ wprowadzenie podpisu elektronicznego
Rola administracji	j.w.
Pozostali Interesariusze	Całe społeczeństwo
Najlepsze doświadczenia	–
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	Plan Informatyzacji Państwa

Inne tematy, jakimi jesteśmy zainteresowani to:

- ▶ podnoszenie kwalifikacji w zakresie posługiwania się technologiami informatycznymi (edukacja, e-inclusion),
- ▶ powszechny dostęp do Internetu szerokopasmowego,
- ▶ regulacje prawne związane ze świadczeniem usług na odległość,

- ▶ regulacje prawne związane z interoperacyjnością (przede wszystkim w obrocie gospodarczym, ale także relacjach podmioty gospodarcze – administracja),
- ▶ regulacje prawne związane z własnością intelektualną i jej ochroną,
- ▶ regulacje prawne związane z innowacyjnością,
- ▶ regulacje prawne związane z ochroną danych osobowych (w szczególności: wobec małych i średnich przedsiębiorstw),
- ▶ regulacje prawne związane z wdrażaniem i wykorzystaniem techniki (elektroniczne dokumenty, elektroniczny podpis, szerokopasmowy Internet, telekomunikacja mobilna),
- ▶ wykorzystanie, opracowań, dyrektyw, zaleceń Komisji Europejskiej UE w zakresie społeczeństwa informacyjnego i wdrażania ICT,
- ▶ inne.

Z uwagi na widoczną aktywizację i rozszerzenie działań związanych z informatyzacją państwa ze strony rządu i zainteresowanych ministerstw, Krajowa Izba Gospodarcza deklaruje swój aktywny udział na dalszym etapie prac.

Marek Kłoczko

5.2. Stanowisko Polskiej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEiT)

W poniższym stanowisku kierujemy się powszechnie przyjętą definicją społeczeństwa informacyjnego, czyli takiego, w którym najszerzej rozumiana informacja jest dobrem niematerialnym stanowiącym podstawę jego funkcjonowania i główne źródło dobrobytu, będącego efektem szybkiego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego oraz społecznego.

Całość wypowiedzi składa się z trzech części:

- ▶ przedstawienia i opisu głównego problemu leżącego u podstaw wolniejszego procesu budowy społeczeństwa informacyjnego w Polsce, w porównaniu do Stanów Zjednoczonych, Azji Południowo-Wschodniej, czy przodujących krajów Unii Europejskiej,
- ▶ odpowiedzi na pytania postawione w ankiecie MSWiA, a wynikające z naszego rozumienia głównego problemu,
- ▶ propozycji dwóch celów strategicznych zorientowanych na sprawne zarządzanie całością zadań administracji publicznej.

W niniejszej propozycji ograniczyliśmy się do dwóch najważniejszych, – naszym zdaniem – celów, jakie powinny znaleźć się w strategii budowy społeczeństwa informatycznego, popierając jednocześnie inne cele strategiczne zgłaszane w procesie konsultacji.

Przyspieszenie rozwoju społeczeństwa informacyjnego polega na położeniu szczególnego nacisku na:

- ▶ pobieranie (w tym wytwarzanie),
- ▶ przechowywanie,
- ▶ przetwarzanie,
- ▶ przekazywanie (w tym wykorzystywanie) informacji.

Budowa społeczeństwa informacyjnego w sferze gospodarczej oznacza przesunięcie większości aktywności gospodarczych w obszar usług, które obecnie koncentrują się głównie w następujących sektorach: bankowość, finanse, telekomunikacja, informatyka, badania i rozwój oraz zarządzanie.

Problem główny

Brak ciągłości zarządzania strategicznego rozwojem gospodarczym i społecznym.

Opis problemu

Przeglądając – liczone już w dziesiątkach – strategie opracowane na różnych poziomach i obszarach zarządzania, szybko dochodzimy do wniosku, że ich wspólnym losem jest brak realizacji. Dotyczy to również dokumentów programowania związanych z budową społeczeństwa informacyjnego. Fakt ten można tłumaczyć tylko jednym - brakiem zarządzania procesem realizacji przyjmowanych strategii, programów i planów. Można postawić uzasadnioną tezę, że mamy do czynienia ze zjawiskiem, które można już nazwać ostrym kryzysem przywództwa lub po prostu jego brakiem.

Aby zdefiniować i opisać cele strategiczne oraz zminimalizować ich liczbę, uszeregowaliśmy podstawowe braki systemu zarządzania w kolejności ważności. W ten sposób przedstawiony powyżej problem został rozłożony na elementy składowe, które zostały opisane w wielu opracowaniach diagnostycznych.

- 1) W działalności administracji centralnej, regionalnej i samorządowej, oraz pozostałych instytucjach brak jest systemu zarządzania realizacją przyjętych strategii i planów, opartego na jednolitej metodyce zarządzania.

- 2) Systemy zarządzania finansami Państwa oraz finansami jednostek administracji publicznej nie pozwalają na budowę, integrację i finansowanie funkcjonowania informatycznych systemów zarządzania realizacją planów i strategii wieloletnich w ogólności, a strategii i planów horyzontalnych w szczególności. Istniejący system Wieloletnich Planów Inwestycyjnych nie obejmuje systemowo swym zakresem przyjętych do realizacji strategii.
- 3) Brak spójnego powiązania przyjmowanych strategii i planów z zarządzaniem środkami niezbędnymi do jego realizacji.
- 4) Obowiązujący system zarządzania resortowego dopuszcza zarzucanie przyjętych planów i strategii po każdej zmianie kierownictwa lub reorganizacji resortu.
- 5) Archaiczny sposób prowadzenia „uzgodnień międzyresortowych” nie zmienił się praktycznie od czasów PRL, a najczęstszym praktycznym rezultatem tych uzgodnień jest osłabienie odpowiedzialności za realizację wszelkich działań obejmujących więcej niż jeden resort. Zachowania przedstawicieli poszczególnych resortów są całkowicie racjonalne w ramach obowiązującego systemu. W konsekwencji mamy do czynienia z takimi modyfikacjami wszelkich programów i strategii horyzontalnych, by osłabić procesy integracji zarządzania w ramach administracji publicznej. System petryfikuje i wzmacnia „chińskie mury pomiędzy resortami”.
- 6) Brak jest łączności systemowej pomiędzy inicjatywami w postaci strategii i planów, a programami zmian legislacyjnych. Obecny system stanowienia prawa stał się w większym stopniu polem gry politycznej niż planowych długoterminowych działań na rzecz przekształcania go w sposób niezbędny dla funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego.

Podstawowe tezy dyskusji

Zaproponowany przez MSWiA zbiór pytań do dyskusji uważamy za bardzo pomocny, więc oparliśmy na nich proces konsultacji i dyskusji. W związku z tym wyniki naszych przemyśleń przedstawiamy w postaci odpowiedzi na zadane pytania wraz z komentarzami.

a. Jakie powinno być przyszłe polskie społeczeństwo – zwane informacyjnym?

Spójne organizacyjnie i kompatybilne merytorycznie ze społeczeństwami przodującymi w tym zakresie krajów skandynawskich. Cechą, na którą powinniśmy położyć największy nacisk, jest taka organizacja życia społecznego i gospodarczego, aby miała wbudowane mechanizmy zachęcające do działań innowacyjnych, twórczych i wyprzedzających, a nie odtwórczych - kopiujących działania podpatrzone i sprawdzone w innych krajach. Tylko tą drogą możemy osiągnąć wzrost konkurencyjności zarówno w ramach UE, jak i w wymiarze globalnym.

b. Jakie zagadnienia, pomysły, propozycje uważa się za najistotniejsze dla wsparcia rozwoju SI w Polsce?

Za najistotniejsze uważamy te działania, które przyczyniać się będą do przyspieszania tego procesu. Proces transformacji w kierunku społeczeństwa informacyjnego jest samoistny i wymuszany rozwojem cywilizacyjno-technologicznym oraz relacjami z innymi krajami. Dlatego strategia wsparcia dla rozwoju SI powinna koncentrować się tylko na identyfikacji i bardzo szybkim usuwaniu barier przeciwdziałających rozwojowi usług SI w obszarze administracji publicznej wszystkich szczebli oraz na przyspieszaniu pożądanych procesów w tych miejscach, gdzie realizacja usług odbywa się przy współudziale podmiotów publicznych lub jest stymulowana istnieniem tych usług w obszarze podmiotów publicznych. **Szybka i terminowa realizacja** zaakceptowanych działań powinna być **celem nadrzędnym procesu zarządzania i przedmiotem bezwzględnego rozliczania** instytucji odpowiedzialnych za wykonanie nałożonych zadań.

c. Jakie przykłady rozwoju społeczeństwa z innych krajów powinniśmy zaadaptować?

Przywiązanie społeczeństwa do działań egalitarnych oraz wspólnota kulturowa wskazują na szczególne znaczenie filozofii transformacji cywilizacyjnej przyjętej w krajach skandynawskich, z zastrzeżeniem, że powinno to być podejście twórcze, a nie odtwórcze. W przeciwnym razie nigdy i w żadnym obszarze nie osiągniemy przewagi konkurencyjnej będącej źródłem wartości dodanej, która przypada zawsze w pierwszej kolejności liderowi zmian. W procesie zarządzania zmianami należy zaakceptować ryzyko nieodłącznie związane z dążeniem do wyprzedzenia konkurencji. Cała tradycja i praktyka dotycząca zarządzania oraz system prawny RP premiuje unikanie ryzyka, co prowadzi do postaw zachowawczych. Powinniśmy przyjąć rozwiązania akceptujące podejmowanie

ryzyka związanego z działaniami innowacyjnymi i twórczymi. Cały system zarządzania spółkami Skarbu Państwa, to kanoniczny przykład działań anty-innowacyjnych w obszarze zarządzania gospodarczego. To właśnie ten segment gospodarki jest najmniej innowacyjny i wpływa hamująco na rozwój usług społeczeństwa informacyjnego. Tymczasem np. we Francji właśnie segment przedsiębiorstw kontrolowanych przez państwo jest lokomotywą technologiczną całego kraju.

d. Jakie powinny być cele strategiczne, aby takie społeczeństwo powstawało?

Cele strategiczne powinny być tak konstruowane, aby ich realizacja nie tylko tworzyła usługi i infrastrukturę społeczeństwa informacyjnego po stronie publicznej, ale by ich realizacja otwierała pola do tworzenia takich usług i infrastruktury po stronie komercyjnej. Do najważniejszych celów po stronie publicznej należą zarządzanie procesem tak, by oczekiwane zmiany zachodziły szybciej, by przygotować do tych zmian system edukacji zarówno szkolnej jak i dorosłych (LLL) oraz tak zmienić system prawy, by likwidować wszelkie bariery rozwoju.

e. Jakie są główne ograniczenia (zagrożenia) w realizacji tych celów?

Główne ograniczenia leżą po stronie zarządzania procesem realizacji. Drugim ograniczeniem hamującym rozwój jest poziom wykształcenia i jego jakość.

f. Jakie są główne czynniki wspomagające realizację założonych celów?

Najważniejszym czynnikiem przyspieszającym rozwój, a zatem realizację założonych celów, jest presja otwartego na konkurencję zagraniczną rynku oraz przynależność do UE. Właściwe wykorzystanie dostępnych funduszy strukturalnych i rosnąca konkurencyjność gospodarki, wynikająca ze sprawnego zarządzania dostępnymi zasobami, mogłoby pozwolić na osiągnięcie średniego poziomu EU w ciągu dekady.

g. Jakie zadania powinna sobie postawić administracja dla realizacji założonych celów?

Najistotniejszymi zadaniami administracji jest dbałość o spójne i terminowe realizowanie przyjętych planów, odejście od systemu zarządzania opartego na „Polsce resortowej” i systematyczne likwidowanie barier prawnych uniemożliwiających lub hamujących rozwój usług społeczeństwa informacyjnego.

h. Jakie istniejące już dokumenty odnoszą się do zidentyfikowanych działań?

Wiele dokumentów programowania strategicznego wskazuje na problemy związane z niedowładem organizacyjnym i nieefektywnym wykorzystywaniem środków finansowych, na którym tutaj skupiliśmy się w niniejszej opinii.

i. Jakie są adekwatne wskaźniki oceny rozwoju społeczeństwa informacyjnego?

Najbardziej adekwatne są wskaźniki zagregowane i niezależne od konkretnych technologii, celów i programów. Wskaźniki te wynikają z samego rozumienia pojęcia społeczeństwa informacyjnego. Nie są one od siebie całkowicie niezależne, ale wskazują na najistotniejsze aspekty rozwoju.

- ▶ Procent osób zatrudnionych w sektorze usług zaliczanych do usług społeczeństwa informacyjnego.
- ▶ Poziom innowacyjności gospodarki mierzony wg metodyki przyjętej w UE.
- ▶ Procent obrotów finansowych realizowanych na drodze elektronicznej do całości obrotów w gospodarce.
- ▶ Stopień realizacji poziomu transakcyjnego 20 podstawowych e-usług publicznych.
- ▶ Procent osób aktywnych zawodowo objętych systemem ustawicznego kształcenia (LLL).
- ▶ Struktura produktu narodowego (wartość usług społeczeństwa informacyjnego w całości produktu).
- ▶ Struktura wydatków po stronie budżetu i po stronie gospodarczej (poziom wydatków na badania i rozwój oraz na edukację).
- ▶ Powszechność dostępu szerokopasmowego do Internetu.
- ▶ Energochłonność gospodarki.
- ▶ Rentowność przedsiębiorstw.

- ▶ Każdy z powyższych wskaźników można wyrazić liczbowo. W oparciu o te 10 wskaźników można skonstruować zagregowany wskaźnik oceniający całościowo poziom rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

j. Jak powinna przebiegać linia demarkacyjna odpowiedzialności pomiędzy administracją publiczną a innymi sferami życia?

Linia demarkacyjna kojarzy się raczej z podziałem niż ze współpracą, więc wolelibyśmy mówić o miejscu lokalizacji interfejsów współpracy pomiędzy administracją publiczną, a innymi sferami życia.

Zasięg działań własnych administracji nie powinien obejmować aktywności, których realizacja wymaga organizacji i sposobu działania charakterystycznych dla przedsiębiorstw komercyjnych. Zatem jeśli dane działania można zrealizować po stronie komercyjnej – należy je przesunąć do tej sfery. To podejście powinno dotyczyć wszystkich innych sfer. Jeśli dane działania organizacyjne mogą być zrealizowane lokalnie – nie powinny być z założenia realizowane centralnie. Takie podejście pozwoli na właściwe wypełniania funkcji koordynacyjnych niezbędnych dla zachowania spójności działań, unikania dublowania wysiłków oraz skupieniu się na właściwym zarządzaniu procesem rozwoju na poziomie strategicznym. Zadaniem administracji jest umożliwianie podmiotom gospodarczym efektywnego funkcjonowania (tworzenie rozwiązań organizacyjnych i technicznych otoczenia biznesu), a nie wyręczania podmiotów gospodarczych.

Interfejsy komunikacyjne administracji publicznej z innymi sferami życia powinny być cały czas poszerzane i usprawniane, aby zarówno administracja jak i inne sfery życia mogły reagować wyprzedzająco na wszelkie sygnały wskazujące na opóźnienia, zagrożenia wynikające z podejmowanego ryzyka oraz zjawiska negatywne wynikające z popełnionych błędów.

Najtrudniejszym wyzwaniem dla administracji publicznej społeczeństwa informacyjnego jest spójne zarządzanie procesem i ryzykiem ponad podziałami resortowymi, gdyż nie jest ona do tego przygotowana systemowo, organizacyjnie i kulturowo.

W kulturze administracji publicznej głęboko zakorzeniona jest zasada niepodejmowania działań ryzykowanych; tymczasem wszystkie działania innowacyjne z założenia niosą ze sobą dość znaczny poziom ryzyka. Akceptacja tego ryzyka w obecnym stanie administracji, jest w najwyższym stopniu trudna.

Interfejsy współpracy administracji publicznej powinny akceptować ryzyko związane z działaniem innowacyjnym i twórczym, co pozwoli na przyspieszenie procesu terminowego podejmowania decyzji.

Niezdolność do działania terminowego i zgodnie z założonym planem, to największy problem we współpracy z administracją publiczną.

k. Jaka jest rola współpracy unijnej i jakie z niej wypływają wnioski?

Współpraca unijna daje nam szereg możliwości wpływających dodatnio na tempo rozwoju SI.

- ▶ Stała konfrontacja konkurencyjna z wysokorozwiniętymi gospodarkami zmusza do szybkiego unowocześniania całości kraju i adaptacji do wymogów otwartego, wysokorozwiniętego środowiska.
- ▶ System współpracy naukowo-badawczej i wspólnego finansowania badań i rozwoju podnosi efektywność nakładów własnych i pozwala podnosić poziom polskiej nauki do poziomu najwyżej rozwiniętych krajów świata.
- ▶ Realizacja polityki spójności i zrównoważonego rozwoju pozwala nam na korzystanie z dofinansowania naszych inwestycji infrastrukturalnych i pro-rozwojowych z funduszy UE.
- ▶ Jednym z głównych działań w ramach współpracy jest konieczność unifikacji systemów prawnych krajów członkowskich, co oznacza w praktyce niższe koszty kształtowania prawa zgodnego z wymogami procesu globalizacji gospodarki i pozostałych sfer życia.
- ▶ Realizacja usług społeczeństwa informacyjnego wymaga często dużej skali dla osiągnięcia opłacalności podejmowanych przedsięwzięć. Otwarty rynek usług spowodował, że polskie przedsiębiorstwa mają dostęp do największego na świecie jednolitego rynku zbytu. To stało się impulsem do spektakularnego rozwoju firm typu KIBS (Knowledge Intensive Business Services) w Polsce.

Potencjalne korzyści z powyższych obszarów współpracy są ewidentne; jednak rzeczywiste wykorzystanie istniejących możliwości zależy od rozumienia praw, zasad i kultury tej współpracy. Promocja tej współpracy leży obecnie raczej po stronie organizacji powoływanych ze środków UE niż ze strony naszej administracji publicznej. Wzorem państw najlepiej wykorzystujących członkostwo w UE, postulujemy przejęcie inicjatywy, co pozwoli na lepsze wykorzystanie istniejących możliwości. Należy pamiętać, że istnieje silna konkurencja w dostępie do tych możliwości. Chodzi o możliwość kreowania programów i walki o przypisane do nich środki.

Wg naszej oceny jesteśmy na tym polu mniej sprawni niż inne nowoprzyjęte kraje takie jak np. Litwa, Łotwa, Słowacja, Węgry i Czechy.

Cel strategiczny 1

Budowa systemu zarządzania realizacją strategii i programów wraz z jednolitym systemem wspomagania informatycznego.

W ramach celu powinny być realizowane programy i projekty, które będą sprzyjały usprawnianiu systemu zarządzania na poziomie instytucji administracji publicznej. Wsparciem powinny być objęte projekty skierowane na mapowanie procesów i procedur celem ich informatyzacji i automatyzacji. Proces budowy systemu zarządzania powinien być spójny z budową elektronicznego obiegu dokumentów w całej administracji. Konstrukcja konkretnych projektów i sposób ich realizacji powinny służyć likwidacji podziałów resortowych oraz w sposób naturalny stwarzać warunki i zmuszać wszystkie resorty do rzeczywistej współpracy w realizacji celów horyzontalnych. Wsparciu powinny podlegać również projekty wspomagające modernizację i adaptację systemu prawnego do wymogów nowoczesnego zarządzania.

System zarządzania powinien być informacyjnie i operacyjnie połączony z warstwą finansową przyjętych do realizacji zadań i strategii. System powinien być wyposażony w sprawną warstwę monitoringu i raportowania opartą na jednorodnych narzędziach informatycznych, tak by rząd mógł sprawować rzeczywistą funkcję przywódczą i kontrolną w procesie zarządzania.

Niniejszemu celowi strategicznemu powinny być podporządkowane wszystkie już realizowane cele szczegółowe związane z budową administracji elektronicznej.

Cel strategiczny 2

Elektronizacja systemu finansowego Państwa

W ramach celu powinny być realizowane programy i projekty usprawniające wykorzystanie środków finansowych będących w dyspozycji lub zarządzanych przez administrację i instytucje publiczne. Wsparciu powinny podlegać projekty zorientowane na poszerzanie wykorzystania pieniądza plastikowego i obrotu bezgotówkowego. Wspierane w ramach tego celu projekty powinny poprawiać wykorzystanie środków przeznaczonych na budowę systemów wspomagania zarządzania i przyczyniać się do wzrostu efektywności finansowej administracji publicznej. W ramach tego celu powinny być realizowane projekty przeciwdziałające wykluczeniu finansowemu.

W ramach celu mogą być wspierane również projekty elektronizacji płatności za realizację zamówień publicznych, wszelkie płatności dla pracowników administracji i instytucji publicznych, płatności wynikające ze współpracy międzynarodowej, obsługi finansowej instytucji działających w wymiarze międzynarodowym itd.

Wskaźnikami wartości projektów powinny być osiągnięte oszczędności finansowe, liczby transakcji przenoszonych w obszar obrotu bezgotówkowego oraz sumy obrotów finansowych przeniesionych do obszaru bezgotówkowego dzięki realizacji proponowanych celów i programów.

5.3. Stanowisko Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

A) Jakie powinno być przyszłe polskie społeczeństwo – zwane informacyjnym?

- ▶ Otwarte
- ▶ Transparentne
- ▶ Krytyczne
- ▶ Twórcze
- ▶ Tolerancyjne
- ▶ Przyjazne
- ▶ Konkurencyjne
- ▶ Zintegrowane

Aby zbudować społeczeństwo informacyjne należy pomóc obywatelowi zaistnieć w nowej kulturze medialnej tak, by poprawiając jakość swojego życia, wpływał na rozwój Polski.

B) Jakie zagadnienia, pomysły, propozycje uważa się za najistotniejsze dla wsparcia rozwoju SI w Polsce?

Dla SBP najważniejsze jest, by w strategii zaznaczyć wielką rolę sieci bibliotek wszystkich typów, które powinny stać się węzłami sieci informacji i edukacji na każdym poziomie, [polskich bibliotek jest kilkanaście tysięcy licząc ze szkolnymi, są w każdej gminie]. Należy je wesprzeć infrastrukturalnie i kadrowo, by stały się centrami informacji, kultury w swoich środowiskach. Bibliotekarze mogą wspomóc edukację medialną, są bardzo odpowiedzialną grupą zawodową, nastawioną prospołecznie do lokalnych środowisk, w których działają.

Dla rozwoju edukacyjnych i kulturotwórczych zasobów cyfrowych konieczne jest:

1. wpieranie digitalizacji obiektów kultury wszelkiego typu przechowywanych przez instytucje pamięci narodowej (biblioteki, muzea, archiwa, instytucje nauki);
2. udostępnianie za darmo w sieci wszystkiego, co zostało wyprodukowane za publiczne pieniądze (nowe zapisy prawne);
3. dostosowanie prawa [autorskiego] do powszechnego udostępniania zasobów;
4. zbudowanie bezpiecznego krajowego magazynu zasobów (narodowe repozytorium cyfrowe, np. w BN) i archiwizowanie także polskiego internetu z domeny PL; część zasobów już utraciliśmy bezpowrotnie;
5. przyspieszenie prac nad ustawą o partnerstwie publiczno-prywatnym, by biznes mógł wspierać instytucje publiczne w budowaniu społeczeństwa informacyjnego.

C) Jakie przykłady rozwoju społeczeństwa z innych krajów powinniśmy zaadaptować?

Wielka Brytania, Estonia, Irlandia, Finlandia, Niemcy, USA – postawiły na rozwój nauki i nowych technologii. Wspierają edukację, instytucje pamięci i tworzą merytoryczne modelowe rozwiązania, które inne kraje wykorzystują w budowaniu społeczeństwa informacyjnego (np. biblioteki cyfrowe, otwarte repozytoria, licencje creative commons, open sources i inne). W nich działają także dobrze zorganizowane społeczności, które generują najnowsze rozwiązania godne naśladowania (naukowcy tworzą ruch open access, młodzież tworzy blogi i nowe czasopisma, wirtualna twórczość się rozwija, biznesmeni wspierają fundacje, które mają programy budowania otwartych społeczeństw – George Soros i Open Society Institute, Fundacja Melindy i Bila Gates itp.

W Wielkiej Brytanii jest instytut naukowy, który pilnuje rozwoju społeczeństwa informacyjnego - JISC. Jego prace badawcze i projektowe są często wykorzystywane przez Polaków, np. projekt Sherpa/Romeo z zakresu open access.

D) Jakie powinny być cele strategiczne, aby takie społeczeństwo powstawało?

Państwo polskie powinno ingerować tylko tam, gdzie społeczeństwo samo sobie nie radzi. A tam gdzie sobie radzi powinno wspierać je publicznymi środkami, by nie marnować tego aktywnego potencjału społecznego. Cele strategiczne państwa:

1. wspomagać rozwój infrastruktury teleinformatycznej
2. wspomagać świat kultury i nauki w budowaniu zasobów cyfrowych i nowych modeli ich upowszechniania (open access)
3. opracować program narodowy edukacji medialnej dla całego społeczeństwa (modele dla różnych grup wiekowych i zawodowych, do wykorzystania na najniższych szczeblach lokalnych i w grupach cywilizacyjnie wykluczonych)
4. tworzyć sprzyjające przepisy prawne, poprawiać złe (prawo autorskie, prawo o informacji publicznej o bazach danych i inne)
5. stymulować powstawanie nowych usług w zakresie: e-edukacji, e-kultury, e-zdrowia, e-administracji, e-biznesu i innych obszarów życia
6. stymulować badania naukowe i analizy związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego (ogólna diagnoza dla Polski, foresight – badanie trendów, analizy tematyczne na potrzeby bieżącego rozwoju).

E) Jakie są główne ograniczenia (zagrożenia) w realizacji tych celów?

Zagrożenia:

1. Spychanie spraw nauki, edukacji i kultury na margines przez elity polityczne, a to powinien być priorytet
2. Niekompetencja polityków i ich brak wiedzy na temat nowoczesnego państwa
3. Przesunięcie spraw związanych z informatyzacją do MSWiA – lepsze dla nich byłoby Ministerstwo Nauki i szkolnictwa Wyższego
4. Zbytne koncentrowanie się państwa na usługach e-administracja, e-government. Społeczeństwo informacyjne potrzebuje rozwoju wszystkich obszarów życia, nie tylko administracji. Widać to zresztą w sieci, e-administracja rodzi się w bólach, a my doskonale radzimy sobie w innych obszarach
5. Brak dużego i stabilnego wsparcia finansowego dla rozwoju e-edukacji i e-kultury
6. Słaba świadomość społeczna wagi tego kierunku rozwoju. Konieczna jest bardzo duża akcja promocyjna w tym zakresie, żeby społeczeństwu uświadomić, jakie aktywności i jak finansowane stymulują wzrost państwa i bogacenie się społeczeństwa.

F) Jakie zadania powinna sobie postawić administracja dla realizacji założonych celów?

Administracja nie może wykonywać za społeczeństwo projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego, bo zawsze zrobi to źle (przykład PBI) – nie jest od tego

Administracja powinna:

- ▶ podzlecać analizy i badania trendów,
- ▶ konsultować się społecznie oraz na tej podstawie wyznaczać kierunki rozwoju Polski
- ▶ tworzyć strategie i pilnować ich realizacji
- ▶ zagwarantować fundusze i rozpisywać granty lub przekazywać sprawy do wyznaczonych instytucji
- ▶ wspierać wszystkie organizacje (szczególnie publiczne i pozarządowe), które chcą budować społeczeństwo informacyjne, ale także biznes idący w dobrym kierunku.

G) Jakie istniejące już dokumenty odnoszą się do zidentyfikowanych działań?

Dokumenty odnoszące się do społeczeństwa informacyjnego:

Unii Europejskiej: Strategia Lizbońska, i2010 Strategy, Dyrektywy związane z digitalizacją, Dyrektywy związane z copyright (*Directive on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society (2001/29/EC)*), Green Paper on copyright in the knowledge economy), Communication from the Commission to the European Parliament, the Council and the European Economic and Social Committee on scientific information in the digital age: access, dissemination and preservation {SEC(2007)181}, Europejska strategia badań naukowych i innowacji w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych w perspektywie do 2020 roku (już rozpoczęto prace nad nią).

Společne: Deklaracja Kapsztadzka, Deklaracja Berlińska związane z otwartą edukacją i ruchem naukowym Open Access, licencje otwarte np. Creative Commons.

Polskie: ustawy o prawach autorskich i bazach danych oraz informatyzacji. Strategie rozwoju edukacji, kultury i nauki.

H) Jakie są adekwatne wskaźniki oceny rozwoju społeczeństwa informacyjnego?

- ▶ liczba osób korzystających z Internetu
- ▶ wiek osób korzystających z sieci
- ▶ liczba darmowych punktów dostępu do sieci
- ▶ liczba urządzeń elektronicznych używanych w gospodarstwach domowych
- ▶ wskaźniki związane z poziomem wykształcenia społeczeństwa
- ▶ liczba nowych zawodów powstających w związku z rozwojem sieci (np. infobroker)
- ▶ liczba studentów informatyki i informacji naukowej
- ▶ liczba wydziałów i kierunków naukowych kształcących w tym zakresie
- ▶ liczba naukowców kształcących w tym zakresie
- ▶ liczba nowych publikacji z zakresu społeczeństwa informacyjnego
- ▶ liczba nagród zdobytych na świecie w tym zakresie
- ▶ liczba zasobów wiedzy dostępnych w sieci za darmo
- ▶ liczba zasobów wiedzy (dokumentów) ściągniętych z sieci przez obywateli (można mierzyć także ich wielkość i czas wykorzystania)
- ▶ liczba obiektów zdigitalizowanych na rzecz publicznego darmowego dostępu
- ▶ liczba firm technologicznych na giełdzie papierów wartościowych
- ▶ liczba nowych usług sieciowych
- ▶ liczba firm technologicznych zakładanych przez obywateli (liczba zamykanych)
- ▶ liczba audycji radiowych i TV promujących nowe technologie
- ▶ liczba reklam z tego zakresu
- ▶ itp.

I) Jak powinna przebiegać linia demarkacyjna odpowiedzialności pomiędzy administracją publiczną a innymi sferami życia?

Administracja powinna stymulować i pomagać instytucjom i społecznym organizacjom w realizowaniu własnych projektów związanych z budowaniem nowych usług czy rozwijaniem inicjatyw technologiczno-edukacyjnych.

Administracja powinna zatrudnić urzędników-fachowców posiadających wiedzę z zakresu nowych technologii, by stali się partnerami do rozmów.

Administracja nie powinna wkraczać na te pola działań, które przebiegają prawidłowo. Nie przeszkadzać a pomagać.

Przy dużej polskiej biurokracji powinna być przyjazna i zawsze doradzić pozytywne rozwiązanie sprawy dla dobra wspólnego.

Administracja ma odpowiadać za dobre, celowe wydatkowanie środków publicznych, ma odpowiadać za dobre relacje z obywatelem. Urzędnik, który najpierw rozmawia a potem działa jest odpowiedzialnym urzędnikiem; nieodpowiedzialność pojawia się tam, gdzie urzędnik wszystko wie najlepiej.

J) Jaka jest rola współpracy unijnej i jakie z niej wypływają wnioski?

Bardzo istotne w zakresie unifikacji działań (standardy) czy przepisów (copyright). Wymiana wiedzy nie byłaby możliwa w takim zakresie, jaki daje nam przynależność do Unii i korzystania z jej środków na badania, analizy, rozwój nauki i technologii.

Unia daje też nadzieję, że Polska podaży za wyznaczanymi przez Europę trendami rozwojowymi; będziemy musieli gonić inne kraje – to jest pozytywna stymulacja.

Współpraca z fachowcami z różnych krajów czyni społeczeństwo polskie bardziej otwartym, tolerancyjnym, krytycznym.

Unia goni Amerykę, ma ambicje, więc i ciągnie wszystkie kraje w kierunku ambitnych projektów. Przynależność do Unii uczy nas demokracji.

Unia daje nadzieję młodym Polakom, leczymy nasze kompleksy.

Konkretne propozycje SBP

Obszar tematyczny	Edukacja, nauka
Zagadnienie strategiczne	Budowa zasobów cyfrowych kraju z wykorzystaniem potencjału bibliotek akademickich i wojewódzkich
Indeks	
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Udostępnienie za darmo 2-3 mln obiektów cyfrowych w sieci
Ramy pomiaru/wskaźniki	Liczba obiektów cyfrowych, stopień ich dostępności z poziomu biblioteki powiatowej, gminnej i szkolnej
bariery	Pieniądze, kadry, brak infrastruktury, brak wiedzy
Niezbędne działania	Przekazanie funduszy na digitalizację i technologie do bibliotek (muzeów, archiwów, innych instytucji pamięci), szkolenia fachowców, budowa sieci repozytoriów naukowych
Rola administracji	Wsparcie w zakresie szybkiego dostosowania prawa do darmowego udostępniania zasobów, rezerwowanie środków finansowych
Pozostali interesariusze	Biblioteki, muzea, archiwa, instytucje naukowe i edukacyjne, organizacje pozarządowe
Najlepsze doświadczenia	Sieć polskich bibliotek cyfrowych tworzonych przez ośrodki akademickie i duże biblioteki publiczne naukowe
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	Strategie edukacji, nauki i kultury, Strategia digitalizacji dla polski, Strategia informatyzacji, e-Europe, i2010 Strategy.

Obszar tematyczny	edukacja
Zagadnienie strategiczne	Edukacja medialna na wszystkich poziomach
Indeks	
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Kształcenie ustawiczne społeczeństwa w zakresie mądrego i rozsądnego korzystania z nowoczesnych mediów oraz skutecznego wyszukiwania informacji w warunkach potopu danych
Ramy pomiaru/wskaźniki	Liczba szkoleń, liczba kierunków studiów, liczba lekcji, liczba studentów, uczniów i innych grup docelowych, liczba uczestników kursów, wiek szkolonych
bariery	Brak zainteresowania niektórych grup społecznych, finanse, brak odpowiedniej liczby edukatorów, brak polskich standardów kształcenia dla różnych poziomów
Niezbędne działania	Wprowadzenie do szkół i na uczelnie obowiązkowych kursów z zakresu kształcenia medialnego, opracowanie programu i narzędzi ustawicznego kształcenia społeczeństwa w bibliotekach i przez bibliotekarzy, przeszkolenie bibliotekarzy do poziomu biblioteki gminnej, opracowanie kursu e-learningowego, opracowanie podręczników
Rola administracji	rezerwowanie środków finansowych, zlecenie fachowcom szeregu analiz i badania potrzeb, badań w zakresie obecnego poziomu wykształcenia społecznego, unowocześnienie przepisów prawa
Pozostali interesariusze	Szkoły, uczelnie, biblioteki, instytucje edukacyjne publiczne i prywatne, firmy technologiczne
Najlepsze doświadczenia	Programy: ikonka, bibweb
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	Strategie edukacyjne, kultury, informatyzacji, nauki, e-Europe, i2010 Strategy

Obszar tematyczny	Kultura, nauka, edukacja
Zagadnienie strategiczne	Rozwój sieci bibliotek polskich – centrów informacji lokalnej i regionalnej
Indeks	
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Zmiana modelu działania polskich bibliotek na rzecz nowoczesnych centrów informacji, kultury i edukacji
Ramy pomiaru/wskaźniki	Liczba doposażonych bibliotek, liczba przeszkolonych bibliotekarzy, liczba wyremontowanych bibliotek, liczba nowych darmowych usług wprowadzonych przez biblioteki, liczba wydarzeń kulturalnych czy edukacyjnych przeprowadzonych przez biblioteki, liczba udzielonych informacji, liczba inwestycji bibliotecznych itp.
bariery	Finanse, świadomość samorządowców, mała świadomość społeczna co do nowej roli bibliotek w nowej erze, kojarzenie bibliotek tylko z tradycyjną ich funkcją (wypożyczalnia książek drukowanych)
Niezbędne działania	Rozbudowa bibliotek i ich zaplecza technologicznego, stymulowanie wdrażania nowych usług elektronicznych (informacyjnych), wprowadzenie nowych modeli kształcenia bibliotekarzy i ich awansu zawodowego, opracowanie osobnej strategii rozwoju bibliotek, wprowadzenie nowych nazw zawodów do bibliotek, utworzenie instytucji koordynującej działania bibliotek – centrów informacji w Polsce itp.
Rola administracji	Rezerwowanie finansów, pomoc w zmianie przepisów prawa, wspieranie dobrych praktyk w dobrych samorządach, pomoc w zmianie modeli kształcenia, opracowanie nowej strategii dla rozwoju sieci bibliotek – centrów informacyjnych w Polsce, pomoc w utworzeniu centrum koordynacyjnego, wspieranie organizacji bibliotecznych
Pozostali interesariusze	Biblioteki, organizacje pozarządowe, instytucje edukacyjne, naukowe i kulturalne
Najlepsze doświadczenia	Sieć bibliotek publicznych w regionie kujawsko-pomorskim, warmińsko-mazurskim, JISC – Wielka Brytania,
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	Strategie rozwoju kultury, nauki, edukacji, e-Europe, i2010 Strategy.

5.4. Stanowisko Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli

a. Jakie powinno być przyszłe polskie społeczeństwo – zwane informacyjnym?

Otwarte na wiedzę i mające nieograniczony i bez wykluczeń społecznych dostęp do informacji rozpowszechnianych za pośrednictwem mediów i ośrodków wiedzy; sprawnie komunikujące się poprzez powszechnie dostępne narzędzia telekomunikacyjne; aktywne, wspierane w swych działaniach przez narzędzia teleinformatyczne funkcjonujące w ramach stale rozbudowywanej odpowiednio do możliwości i potrzeb infrastruktury, obejmującej swym zasięgiem cały obszar kraju.

b. Jakie zagadnienia, pomysły, propozycje uważa się za najistotniejsze dla wsparcia rozwoju SI w Polsce?

Edukacja, edukacja i jeszcze raz edukacja. Naturalnie realizowana z wykorzystaniem wszystkich najnowszych narzędzi ICT w ramach całościowego, zintegrowanego, narodowego systemu edukacji wirtualnej, będącego naturalnym rozwinięciem istniejącego już, lecz rozbudowywanego już w nowy sposób portalu Centrum Zasobów Edukacyjnych MEN Scholaris.pl. System ten będzie obejmował pełną listę zasobów edukacyjnych tworzonych planowo, zarówno na zlecenie, jak i społecznościowo przez samych zainteresowanych użytkowników, głównie nauczycieli, (ale nie tylko), oraz wchłonie wszystkie dające się „zmieścić” w przestrzeni wirtualnej elementy dotyczące edukacji, a więc zarządzanie szkołami zarówno w „realu”, jak i w „wirtualu”, tworzenie e-szkół, nauczanie wspomagane komputerowo oraz za pośrednictwem Internetu, informacje o systemie edukacji, statystyki, itd.

c. Jakie przykłady rozwoju społeczeństwa z innych krajów powinniśmy zaadaptować?

Np. BECTA w Wlk. Brytanii, EURES, portal rumuński z rozbudowaną funkcją zarządzania edukacją i imponującym repozytorium wiedzy zbudowany przez firmę Siveco w kooperacji z IBM

d. Jakie powinny być cele strategiczne, aby takie społeczeństwo powstawało?

Wola polityczna, zaangażowanie wielu środowisk i środki finansowe w ilości odpowiedniej do zadań, dostępnych na przestrzeni całego roku finansowego i w sposób ustawiczny na czas trwania projektu

e. Jakie są główne ograniczenia (zagrożenia) w realizacji tych celów?

Brak odpowiednich aktów legislacyjnych i/lub skutecznego wdrożenia już istniejących, sztuczne ograniczenia w dysponowaniu środkami, szczupłość przyznanych środków w obliczu koniecznych gigantycznych kosztów rozbudowy infrastruktury, aplikacji portalowej i kompletacji zasobów edukacyjnych.

f. Jakie są główne czynniki wspomagające realizację założonych celów?

Przyjazna polityka państwa, wizja i umiejętność przełożenia jej na konkretne zadania, know-how, dostępność środków.

g. Jakie zadania powinna sobie postawić administracja dla realizacji założonych celów?

Przygotowanie odpowiednich aktów prawnych, oddziaływanie na społeczeństwo w kierunku akceptacji założonych celów.

h. Jakie są adekwatne wskaźniki oceny rozwoju społeczeństwa informacyjnego?

Komputeryzacja (liczba komputerów/stałych łącz internetowych na 100 gospodarstw domowych, liczba komórek i innych urządzeń na osobę, liczba tablic interaktywnych w Polsce/procentowo na tle całej populacji szkół lub klas, liczba wejść na portal scholaris w różnorodnym rozbięciu).

i. Jak powinna przebiegać linia demarkacyjna odpowiedzialności pomiędzy administracją publiczną a innymi sferami życia?

Państwo stymuluje rozwój, ustala kierunki i zapewnia podstawowe finansowanie strategicznych celów. Organizacje samorządowe i pozarządowe włączają się w realizację strategii w ramach własnych kompetencji, w tym zapewniają współfinansowanie projektów lokalnych i/lub niszowych. Szkoły wykorzystują wiedzę ogólnie dostępną za pośrednictwem portalu do własnych celów edukacyjnych, tworzą własne profile, e-klasy, klasowe projekty edukacyjne, przekazują i udostępniają publicznie informacje z życia szkoły, wyniki testów (e-dziennik), itd.

j. Jaka jest rola współpracy unijnej i jakie z niej wypływają wnioski?

Wielostronna wymiana doświadczeń, wiedzy i dobrych praktyk, możliwość zaprezentowania na szerszym forum własnych rozwiązań, perspektywa zintegrowanego rozwoju edukacji wirtualnej w całym regionie

Obszar tematyczny	Plan Ministerstwa Edukacji Narodowej
Zagadnienie strategiczne	Priorytet nr 1: Personalizacja kształcenia – uczenie podporządkowane uczniowi Priorytet nr 2: Realizacja kształcenia przez całe życie (Lifelong Learning) Priorytet nr 3: Kształcenie i przygotowanie nauczycieli Priorytet nr 4: Zasoby edukacyjne (narodowe, kulturowe, multikulturowe itp.) Priorytet nr 5: Infrastruktura techniczna Priorytet nr 6: Monitorowanie i ewaluacja Priorytet nr 7: Instytucja nadzorująca
Indeks	Uzupełniony na etapie kompletacji tematów
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Pełnowymiarowy system edukacji wirtualnej funkcjonujący w ramach portalu Centrum Zasobów Edukacyjnych MEN Scholaris.pl m.in. realizujący wszystkie ww. 7 priorytetów. I tak: Priorytet nr 1: Uczeń będzie centrum i osią działań podejmowanych w ramach Narodowego Systemu Edukacji Wirtualnej. Priorytet nr 2: Narodowy System Edukacji Wirtualnej zapewni możliwość nieustannego kształcenia się zarówno jednostkom jak i zorganizowanym w ramach programów nauczania grupom użytkowników. Priorytet nr 3: E-doskonalenie, wykorzystujące potencjał CODN oraz całej sieci współpracujących z nami regionalnych placówek doskonalenia nauczycieli będzie mocno eksponowana funkcją portalu Scholaris Priorytet nr 4: Podstawowym i pierwotnym zadaniem portalu jest gromadzenia w sposób systematyczny zasobów edukacyjnych i wiedzy dostępny w każdym czasie i dla każdego użytkownika, zgodnych z podstawą programową, a więc gwarantujących możliwość opanowania całego zakresu wiedzy na każdym etapie kształcenia. Priorytet nr 5: Zasoby infrastrukturalne portalu dzierżawione, zlokalizowane w wybranym centrum danych; równolegle podejmowane działania MEN w kierunku wspomagania rozwoju infrastruktury IT w polskich szkołach Priorytet nr 6: Zasoby, ocena ich wartości, skuteczności oraz sposobu wykorzystywania przez użytkowników będą stale monitorowane z użyciem narzędzi statystycznych analizy wejść na portal. Poszczególne zasoby będą weryfikowane przez powołane w tym celu Radę Programową i zespoły eksperckie. Priorytet nr 7: MEN/CODN, zewnątrzni dysponenti środków
Ramy pomiaru/wskaźniki	Analiza statystyczna wejść na portal, analiza „eye tracking”, wskaźniki nasycenia w narzędzia ICT

Bariery	Przełamanie oporu środowisk postrzegających Internet jako cywilizacyjne źródło zagrożeń, nienadążanie infrastruktury lokalnej za możliwościami stwarzanymi przez portal
Niezbędne działania	Dofinansowanie szkół, doskonalenie nauczycieli, dostosowanie metodyki nauczania do pracy z narzędziami ICT i pełnego wykorzystywania zasobów udostępnianych na portalu
Rola administracji	Stwarzać odpowiednie warunki do rozwoju edukacji wirtualnej
Pozostali interesariusze	Wszystkie środowiska związane z edukacją
Najlepsze doświadczenia	BECTA w Wlk. Brytanii, EURES, portal rumuński z rozbudowaną funkcją zarządzania edukacją i imponującym repozytorium wiedzy zbudowany przez firmę Siveco w kooperacji z IBM, inne.
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	

5.5. Stanowisko Związku Banków Polskich

Obszary:

1. Zarządzenie identyfikacją elektroniczną (eIDM)

Obszar tematyczny	Obywatel, gospodarka, rozwój e-usług, bezpieczeństwo,
Zagadnienie strategiczne	Interoperacyjne zarządzanie identyfikacją elektroniczną (eIDM)
Indeks	N/A
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Wykorzystanie w bankowości interoperacyjnych systemów zarządzania identyfikacją. 60% umów na usługi bankowości elektronicznej będzie zawierane z wykorzystaniem eIDM
Ramy pomiaru/wskaźniki	Liczba obywateli, którzy zdecydują się korzystać z eIDM, poziom zaufania do dostawców eIDM odnośnie ochrony danych osobowych,
Bariery	Ramy prawne, należy dążyć, aby prawo nie było przeszkodą. Technologiczne (brak ustalonego standardu usług eIDM). Bariera braku zaufania użytkowników (poczucie braku dostatecznej ochrony prawnej danych osobowych)
Niezbędne działania	Wsparcie wybranego standardu usług eIDM (np. OpenID, http://openid.net/), Uwzględnienie wymagań eIDM w projekcie pl.ID,
Rola administracji	Wdrożenie standardu w usługach e-government. Zachęty dla inwestorów budujących otwartą sieć usług eIDM, Działanie promujące standard w skali Europy
Pozostali interesariusze	Całe społeczeństwo Unii Europejskiej, administracja, banki, e-handel, serwisy społecznościowe
Najlepsze doświadczenia	Rozwój elektronicznych usług dla społeczeństwa informacyjnego znalazł się w punkcie zwrotnym. Dalszy znaczący postęp wymaga spełnienia określonych warunków podstawowych, zwłaszcza dla zapewnienia skuteczności funkcjonowania usług kluczowych. Do warunków takich zalicza się między innymi interoperacyjne zarządzanie identyfikacją elektroniczną (eIDM) na potrzeby dostępu do usług publicznych, handlu elektronicznego (w tym bankowości elektronicznej), elektroniczne uwierzytelnianie dokumentów oraz elektroniczną archiwizację. Bazy danych, dzięki którym usługi eIDM mogą być świadczone już są: ePUAP, SEKAP, KIR, TPSA, Operatorzy TK, serwisy społecznościowe. Dobrą koncepcję usług eIDM wypracował projekt PRIME https://www.prime-project.eu/ , którego kontynuacją jest projekt PrimeLife http://www.primelife.eu/
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO ORAZ KOMITETU REGIONÓW Plan działania na rzecz administracji elektronicznej w ramach inicjatywy i2010: przyspieszenie wprowadzania elektronicznych usług administracji publicznej w Europie z korzyścią dla wszystkich. {SEC (2006) 511}. KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW, Cyfrowa przyszłość dla Europy, Śródkresowy przegląd i-2010, {SEC(2008) 470}. REZOLUCJA RADY z dnia 22 marca 2007 r. w sprawie strategii na rzecz bezpiecznego społeczeństwa informacyjnego w Europie, (2007/C 68/01).

2. Jednolity Obszar Płatności w Euro (SEPA)

Obszar tematyczny	Budowa wspólnego rynku usług płatniczych w oparciu o koncepcję SEPA
Zagadnienie strategiczne	Paneuropejski obrót bezgotówkowy
Indeks	
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Realizacja koncepcji Jednolitego Obszaru Płatności w Euro: SEPA będzie obszarem gdzie, obywatele, przedsiębiorcy i inne podmioty gospodarcze będą mogli dokonywać i otrzymywać płatności w euro, na obszarze Europy, zarówno transgranicznie jak i w granicach państw członkowskich według takich samych, prostych zasad, regulacji prawnych i zobowiązań bez względu na położenie obywateli i przedsiębiorców. ▶ Migracja płatności w euro do standardów SEPA, obejmująca polecenie przelewu, polecenie zapłaty oraz karty płatnicze; ▶ Likwidacja barier w transgranicznym przepływie funduszy; ▶ Standaryzacja i automatyzacja płatności, zapewniająca ich efektywność i bezpieczeństwo; W 2013 roku społeczeństwo realizuje płatności zarówno krajowe jak transgraniczne w EUR w sposób w pełni bezgotówkowy, w oparciu o nowe technologie, wykorzystując innowacyjne rozwiązania zbudowane np. w oparciu o mikroprocesor, płatności mobilne, bezstykowe. Zapewnione „jednolite doświadczenie użytkownika” na terenie całej Europy powoduje, że granice państwowe przestają mieć znaczenie. Za pośrednictwem jednego rachunku założonego w państwie X mogą opłacać rachunki za prąd w państwie Y, regulować zobowiązania z kontrahentami w państwie Z, płacić za zakupy przez Internet sprzedawcy z jeszcze innego państwa. Dzięki przeprowadzeniu w jak najszerszy sposób procesu migracji w latach 2008-2010 (i dalszych), proces wstąpienia do Strefy Euro zostanie w dużej mierze uproszczony. W polskim systemie płatniczym funkcjonować będą już paneuropejskie instrumenty płatnicze, które zastąpią lokalne odpowiedniki. Dzięki przeprowadzonej odpowiednio wcześniej kampanii edukacyjno-promocyjnej, społeczeństwo nie przeżyje w taki silny sposób konwersji waluty.
Ramy pomiaru/wskaźniki	Zgodnie z założeniami ustanowionymi w Mapie Drogowej SEPA 2004-2010 (po ewentualnej rewizji). ▶ SEPA Indicators- Statystyki płatności SEPA (prowadzone przez ECB i EBA Clearing na szczeblu UE oraz SEPA PL na szczeblu krajowym). ▶ Stosunek liczby płatności SEPA do ogólnego wolumenu płatności w EUR. ▶ Migracja kart i infrastruktury (ATM i POS) na standard EMV.
Bariery	Bariery prawne dla instrumentu polecenia zapłaty (wymagana transpozycja Dyrektywy 2007/64/EC o Usługach Płatniczych na Rynku Wewnętrznym). Technologiczne- konieczna dynamiczna migracja na EMV Brak wiedzy nt. korzyści, które przynosi wykorzystanie instrumentów SEPA.
Niezbędne działania	Działania operacyjne: wdrażanie standardów SEPA w zakresie płatności w EUR: polecenia przelewu, polecenia zapłaty (od III kwartału 2009 roku) oraz kart płatniczych. Przystosowywanie infrastruktury płatniczej- POS i ATM. Edukacja i promocja wśród całego społeczeństwa.

Rola administracji	Przypisywana rola tzw. „early adopter”- wczesnego użytkownika-administracja państwowa, z uwagi na wolumen generowanych (w tym również otrzymywanych) płatności, może być katalizatorem przemian-wypłata plac, rozliczenia podatkowe w EUR, zamówienia publiczne itp. powinny być realizowane w standardach SEPA. (Szersze informacje zawarte w dokumentach <i>SEPA dla Administracji Publicznej</i> oraz <i>Krajowy Plan Implementacji i Migracji SEPA</i> , dostępne na stronie www.sepapolska.pl)
Pozostali interesariusze	Spółeczeństwo Unii Europejskiej – konsumenci i przedsiębiorcy, administracja, banki, firmy infrastruktury bankowej i dostawcy IT
Najlepsze doświadczenia	Kraje Strefy Euro, wdrażające SEPA, np. administracja francuska postanawia na początek przystosować swój system finansowy do wypłacania wynagrodzeń w formie przelewów SEPA.
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	▶ Strategia Lizbońska ▶ Financial Services Action Plan ▶ Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu i Rady z 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca Dyrektywę 97/5/WE (w skrócie Dyrektywa o usługach płatniczych) ▶ ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 1781/2006 z dnia 15 listopada 2006 r. w sprawie informacji o zlecceniodawcach, które towarzyszą przekazom pieniężnym ▶ Rozporządzenie (WE) nr 2560/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie płatności transgranicznych w euro ▶ Mapa Drogowa SEPA 2004-2010 ▶ SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook v3.2 ▶ SEPA Direct Debit Scheme Rulebook v3.2 (oraz SEPA DD B2B Scheme Rulebook) ▶ SEPA Cards Framework ▶ Krajowy Plan Implementacji i Migracji SEPA

3. Płatności elektroniczne - PSD

Obszar tematyczny	Budowa Wspólnego Rynku Usług Płatniczych w UE
Zagadnienie strategiczne	Płatności elektroniczne
Indeks	N/A
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Wspólny rynek usług płatniczych w UE
Ramy pomiaru/wskazniki	N/A
Bariery	Brak implementacji dyrektywy o usługach płatniczych w poszczególnych państwach członkowskich
Niezbędne działania	Wdrożenie do krajowych porządków prawnych dyrektywy PSD
Rola administracji	Przygotowanie odpowiednich aktów prawnych
Pozostali interesariusze	Wdrożenie nowego ustawodawstwa do obecnych produktów płatniczych.
Najlepsze doświadczenia	Brak
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	DYREKTYWA 2007/64/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego

4. Mirkopłatności

Obszar tematyczny	Rozwój obrotu bezgotówkowego w Polsce
Zagadnienie strategiczne	Krajowy obrót bezgotówkowy
Indeks	
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Zgodnie z wizją Koalicji na rzecz Obrotu Bezgotówkowego i Mirkopłatności: Zbudowanie <i>powszechnego, bezpiecznego, „przyjaznego” i taniego</i> systemu płatniczego w RP spełniającego kryteria SEPA. ▶ Elektronizacja obrotu gospodarczego (e-faktura, e-podatki, e-gospodarka przy wykorzystaniu podpisu elektronicznego); ▶ Upowszechnienie pieniądza elektronicznego; ▶ Upowszechnienie polecenia zapłaty; ▶ Upowszechnienie polecenia przelewu; ▶ Upowszechnienie płatności kartowych. <u>Rozwój i upowszechnienie</u> elektronicznych instrumentów płatniczych, to zwiększenie efektywności działania jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorstw i banków oraz konkretne korzyści dla obywateli. W 2015 r.: ▶ 90% społeczeństwa będzie posiadało rachunek bankowy W 2015 r.: ▶ 100% transakcji obywatela z administracją publiczną (opłaty, podatki etc.) będzie dokonywanych za pomocą elektronicznych instrumentów płatniczych. Do 2010 r.: ▶ zostaną spełnione finalnie wszystkie standardy SEPA w zakresie rozliczeń w euro. Cele strategiczne do zrealizowania do 2013 r.- założenia ze Strategii rozwoju obrotu bezgotówkowego na lata 2009-2013 (dokument w trakcie opracowywania) Cel główny - upowszechnienie obrotu bezgotówkowego w Polsce, w tym: a) Cel szczegółowy 1 - Zmniejszenie udziału obiegu gotówkowego w agregacie podaży pieniądza M1 do ... b) Cel szczegółowy 2 - Zwiększenie udziału płatności bezgotówkowych w ogólnej liczbie płatności do ... c) Cel szczegółowy 3 - Zwiększenie liczby gospodarstw domowych posiadających rachunki bankowe do poziomu % gospodarstw domowych d) Cel szczegółowy 4 - Zwiększenie zakresu akceptacji kart płatniczych i innych bezgotówkowych instrumentów płatniczych w miejscowościach o liczbie ludności poniżej(liczba punktów a nie terminali w miejscowościach o liczbie ludności.....) Cele szczegółowe: Cel szczegółowy 1 – Przyczynienie się do zmniejszenia szarej strefy w gospodarce Cel szczegółowy 2 - Zmniejszenie kosztów obsługi gotówki w gospodarce, w szczególności obniżenie kosztów administracji publicznej i samorządowej Cel szczegółowy 3 - Zmniejszenie zakresu wykluczenia finansowego Cel szczegółowy 4 - Zmniejszenie kosztów usług płatniczych dla konsumentów i przedsiębiorstw Cel szczegółowy 5 - Wsparcie rozwoju gospodarki elektronicznej Cel szczegółowy 6 - Obniżenie kosztów wejścia Polski do strefy euro Cel szczegółowy 7 - Dostosowanie polskiego systemu płatniczego do

	standardów SEPA Cel szczegółowy 8 - Wsparcie organizacji w Polsce EURO 2012 Cel szczegółowy 9 - Zwiększenie bezpieczeństwa obrotu bezgotówkowego w kontekście płatności elektronicznych (<i>działań jakie banki podejmują na rzecz bezpieczeństwa obrotu elektronicznego w celu upowszechnienia tej formy płatności - również podjęcie działań edukacyjnych w tym obszarze</i>) Cel szczegółowy 10 - Umożliwienie dokonywania mikropłatności w drodze bezgotówkowej
Ramy pomiaru/wskaźniki	W trakcie opracowywania/ mierzone udziałem płatności bezgotówkowych w wolumenie wszystkich płatności itp., konstrukcja siatki obrazującej nasycenie infrastruktury bankowej w regionach geograficznych itd.
Bariery	Bariery prawne (vide: działania regulacyjne ukierunkowane na zniesienie uprzywilejowania gotówki m.in. zmiany do ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, zmiany w przepisach regulujących wypłatę świadczeń socjalnych itd.) Bariery technologiczne – po stronie administracji i samorządów lokalnych jest budowa e-administracji współpracującej z e-płatnościami. Brak dostatecznie rozwiniętej infrastruktury telekomunikacyjnej, zapewniającej dostęp do Internetu itp. Bariery socjologiczne – przywiązanie społeczeństwa do gotówki, tzw. wykluczenie – nieubankowienie, szara strefa, brak zaufania do płatności bezgotówkowych.
Niezbędne działania	<u>Działania regulacyjne:</u> Działanie 1 - Usunięcie barier regulacyjnych i wprowadzenie niezbędnych zmian w obowiązujących przepisach prawnych Działanie 2 - Wypracowanie jednolitego standardu dla płatności mobilnych Działanie 3 - Wypracowanie wspólnych standardów funkcjonowania kart miejskich oraz działania na rzecz rozwoju mikropłatności w samorządach lokalnych Działanie 4 - Analiza zasadności stworzenia jednej instytucji pieniądza elektronicznego bądź likwidacja barier stojących na przeszkodzie powstaniu takich instytucji Działanie 5 - Kontynuowanie prac mających na celu wprowadzenie standardów SEPA w sektorze bankowym <u>Działania infrastrukturalne:</u> Działanie 6 - Rozwój infrastruktury bankowej i płatniczej w celu zaktywizowania obrotu bezgotówkowego wśród mieszkańców mniejszych miast i wsi Działanie 7 - Usunięcie barier dostępu do usług bankowych dla osób starszych oraz osób niepełnosprawnych Działanie 8 - Zwiększenie zakresu funkcjonalności bankomatów i wypracowanie rekomendacji umożliwiających bezpłatne z nich korzystanie przez klientów każdego z banków przede wszystkim na obszarach o niskim nasyceniu infrastruktury bankowej Działanie 9 - Zwiększenie funkcjonalności i zakresu wykorzystywania kart płatniczych <u>Działania edukacyjne:</u> Działanie 10 - Działania edukacyjne skierowane do: ► dzieci i młodzieży (Działanie 10.1) (wprowadzenie zagadnień dotyczących obrotu bezgotówkowego do programów nauczania dla szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich i wyższych uczelni lub ich aktualizacja i rozwinięcie) ► nauczycieli (Działanie 10.2) (opracowanie programu szkoleń dla nauczycieli uczących zagadnień obrotu bezgotówkowego, organizacja wycieczek i wizyt uczniów w bankach, organizacja konkursów na prace z zakresu obrotu bezgotówkowego)

	▶ społeczeństwa (Działanie 10.3) ▶ pracowników banków (Działanie 10.4) ▶ świadczeniodawców (pracodawców) (Działanie 10.5) ▶ sprzedawców/akceptantów bezgotówkowych instrumentów płatniczych (Działanie 10.6) Działanie 11 - Popularyzacja wypłacania wynagrodzeń, emerytur, rent i innych świadczeń w drodze bezgotówkowej Działanie 12 - Podjęcie działań mających na celu zwiększenie korzystania z bezgotówkowych instrumentów płatniczych wśród: ▶ dzieci i młodzieży do lat 12 (Działanie 12.1), ▶ młodzieży od lat 13 i studentów (Działanie 12.2), ▶ ludzi powyżej 60 roku życia (Działanie 12.3), ▶ mieszkańców mniejszych miast i wsi (Działanie 12.4), ▶ osób niepełnosprawnych (Działanie 12.5), ▶ osób o niskich dochodach oraz osób bezrobotnych (Działanie 12.6). Działanie 13 - Podjęcie działań mających na celu upowszechnienie polecenia zapłaty jako podstawowej metody regulowania płatności masowych Działanie 14 - Budowanie zaufania do gospodarki elektronicznej, bankowości elektronicznej i zakupów przez Internet oraz poszerzenie grona osób wykorzystujących Internet dla dokonywania płatności Pozostałe działania: Działanie 15 - Wspieranie rozwoju innych innowacyjnych instrumentów płatniczych (<i>m.in. 3D-Secure, EBPP, współpraca z UKE celem stworzenia standardów płatności mobilnych oraz wykorzystywania telefonów komórkowych jako instrumentu płatniczego</i>) Działanie 16 - Wypracowanie efektywnych i bezpiecznych instrumentów bezgotówkowych dla dokonywania różnych płatności przez kibiców uczestniczących w EURO 2012 Działanie 17 - Promocja obrotu bezgotówkowego Działanie 18 - Monitorowanie wysokości opłat za usługi płatnicze
Rola administracji	Budowa e-administracji i e- gospodarki, wdrażanie płatności bezgotówkowych w urzędach, w samorządach. Elektronizacja kontaktów obywatela z urzędem.
Pozostali interesariusze	Spółeczeństwo Unii Europejskiej – konsumenci i przedsiębiorcy, administracja, banki, firmy infrastruktury bankowej i dostawcy IT (<i>Instytucje świadczące usługi płatnicze, banki, SKOK-i, Poczta Polska, agencje rozliczeniowe, niebankowi agenci rozliczeniowi, inne instytucje płatnicze, systemy płatności, system ELIXIR i SORBNET, systemy płatności w euro (SORBNET-EURO, EuroELIXIR, TARGET2-NBP), systemy płatności kartowych (KSR, VISA, MasterCard), systemy autoryzacji i rozliczeń, akceptanci i terminale POS, bankomaty</i>)
Najlepsze doświadczenia	Za ECB BlueBook- państwa Strefy Euro, np. Portugalia lub Finlandia, które przyjęły co prawda 2 odmienne modele rozwoju obrotu bezgotówkowego, jednak obydwie cechują się bardzo rozwiniętymi systemami płatności bezgotówkowych.
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	Strategia rozwoju obrotu bezgotówkowego w Polsce na lata 2009-2013 (w trakcie opracowywania) wraz z materiałami towarzyszącymi.

5. Bankowość elektroniczna

Obszar tematyczny	Rozwój bankowości elektronicznych, promowanie nowoczesnych technologii wykorzystywanych w e-bankowości, promocja obrotu bezgotówkowego poprzez popularyzację elektronicznych instrumentów płatniczych.
Zagadnienie strategiczne	Popularyzacja wiedzy wśród klientów banków nt. bezpiecznego korzystania z bankowości elektronicznej (w szczególności internetowej, mobilnej). Wprowadzanie rozwiązań na gruncie prawnym i funkcjonalnym zwiększających bezpieczeństwo transakcji elektronicznych (nowelizacja m. in. ustawy - Prawo bankowe, o ochronie danych osobowych, o podpisie elektronicznym). Prowadzenie działań wspomagających rozwiązania prawne i organizacyjne w zakresie Jednolitego Rynku Płatności w Euro (SEPA). Wprowadzenie bankowości elektronicznych do powszechnego użytku, w szczególności do urzędów administracji publicznej, samorządowej i obiektów użyteczności publicznej. Wprowadzenie edukacji ekonomicznej nt. sposobów zarządzania finansami do szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego, licealnego, zawodowego oraz wyższego. Wymiana doświadczeń z państwami z UE na temat bezpieczeństwa i nowych technologii stosowanych w BE.
Indeks	N/A
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Wykorzystanie doświadczeń i osiągnięć sektora bankowego w celu rozwoju innych gałęzi gospodarki. Budowa społeczeństwa posiadającego ukształtowaną wiedzę ekonomiczną z zakresu zarządzania własnymi zasobami finansowymi, przy wykorzystaniu nowoczesnych - elektronicznych instrumentów płatniczych. Edukowanie społeczeństwa w zakresie bezpiecznego korzystania z bankowości elektronicznej. Podnoszenie bezpieczeństwa w bankowości elektronicznej m. in. poprzez usuwanie barier jej rozwoju (natury legislacyjnej) oraz poprzez lepszą współpracę pomiędzy bankami, jak również bankami a organami ścigania.
Ramy pomiaru/wskaźniki	Cały kraj + organizacje i ciała UE
Bariera	Ramy prawne uniemożliwiające przekazywanie informacji objętych tajemnicą bankową w przypadku e-fraudu Policji oraz innym bankom. Brak prawnej możliwości blokowania oraz zwrotu środków pochodzących z działalności przestępczej, do której się dopuszczono przy użyciu BE. Brak prawnych rozwiązań (na poziomie ustaw i aktów wewnętrznych) umożliwiających wprowadzenie do instytucji państwowych i publicznych możliwości korzystania z elektronicznych instrumentów płatniczych (pos i maszyn samoobsługowych) Bariera mentalne – przyzwyczajenie społeczeństwa do papieru. Bariera braku zaufania użytkowników, brak świadomości bezpieczeństwa i brak zrozumienia działania oraz funkcjonowania e-narzędzi.
Niezbędne działania	Edukacja, zmiany prawne, promocja rozwiązań gospodarki elektronicznej.
Rola administracji	Budowa społeczeństwa informacyjnego poprzez edukację, umożliwienie korzystania z oferowanych narzędzi na rynku, promocja e-urządzeń poprzez wdrażanie mechanizmów je obsługujących.
Pozostali interesariusze	Całe społeczeństwo Unii Europejskiej, administracja, banki, e-handel, serwisy społecznościowe.
Najlepsze doświadczenia	Rozwój elektronicznych usług dla społeczeństwa informacyjnego znalazł się w punkcie zwrotnym. Dalszy znaczący postęp wymaga spełnienia określonych warunków podstawowych, zwłaszcza dla zapewnienia skuteczności funkcjonowania usług kluczowych.

Powiązanie z dokumentami strategicznymi	▶ ustawa - Prawo bankowe, ▶ ustawa o podpisie elektronicznym ▶ plan implementacji pLID, ▶ ustawa o ochronie danych osobowych, ▶ ustawa implementująca PSD.
---	--

6. E-usługi

Obszar tematyczny	Rozwój e-usług, bezpieczeństwo,
Zagadnienie strategiczne	Bankowość elektroniczna, kierunek w drodze do społeczeństwa informacyjnego i gospodarki elektronicznej.
Indeks	N/A
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	50% gospodarstw domowych korzysta z usług bankowości elektronicznej, ponad 13 mln aktywnych klientów. Usługi bankowości elektronicznej umożliwiają każdemu obywatelowi sprawne zarządzanie i kontrolę nad indywidualnymi finansami. Ponad 80% firm z sektora SME korzysta z BE do realizacji swoich rozliczeń.
Ramy pomiaru/wskaźniki	Liczba obywateli i liczba firm, które będą aktywnie korzystać z usług bankowości elektronicznej. Szczegółowy pomiar liczby transakcji oraz ich wartości. Dane porównawcze w odniesieniu do średnich w UE.
Bariery	Dostępność do Internetu, bariera cenowa i umiejętności. Wykluczenie finansowe, ograniczone potrzeby korzystania z usług finansowych ze względu na niski poziom zamożności obywateli.
Niezbędne działania	Systematyczna popularyzacja usług bankowości elektronicznej w powiązaniu z podstawowymi usługami finansowymi, rachunek bankowy, płatności bezgotówkowe, fundusze emerytalne. Dostosowanie usług bankowych do wymagań SEPA i PSD warunkiem koniecznym.
Rola administracji	Włączenie bankowości elektronicznej do koszyka referencyjnego określającego rozwój społeczeństwa informacyjnego i gospodarki elektronicznej. Partnerstwo publiczno - prywatne w zakresie wybranych inicjatyw, np. edukacja finansowa w programie ponadpodstawowym, (zarządzanie własnymi danymi osobowymi, bezpieczeństwo w sieci, bankowość elektroniczna, handel elektroniczny), wypracowanie wymagań i wdrożenie usług eIDM, jako uzupełnienie pLID, inne. Inkorporacja PSD do polskiego prawa w wymaganym terminie. Promocja wspólnie wypracowywanych rozwiązań na poziomie projektów Unijnych.
Pozostali interesariusze	Całe społeczeństwo Unii Europejskiej, banki, e-handel,
Najlepsze doświadczenia	Jakość usług bankowości elektronicznej w Polsce nie odbiega od usług oferowanych w krajach UE. Już dzisiaj z usług bankowości elektronicznej korzysta aktywnie blisko 6 mln klientów oraz 700 tys. firm. Banki w Polsce wykorzystują bardzo często najlepsze doświadczenia i wsparcie paneuropejskich banków i central swoich właścicieli.
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	MAKING SEPA A REALITY, Jak urzeczywistnić Jednolity Obszar Płatności w Euro, Europejska Rada ds. Płatności KRAJOWY PLAN IMPLEMENTACJI I MIGRACJI SEPA, SEPA Polska, Związek Banków Polskich, DYREKTYWA 2007/64/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego (tzw. PSD)

7. E-gospodarka

Obszar tematyczny	Obywatel, gospodarka, rozwój e-usług, bezpieczeństwo, nowoczesne technologie, biznes.
Zagadnienie strategiczne	Popularyzacja wiedzy i dzielenie się doświadczeniami w relacji z przedstawicielami branż IT oraz administracji rządowej i samorządowej. Organizacja Kongresu Gospodarki Elektronicznej.
Indeks	N/A
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Wykorzystanie doświadczeń i osiągnięć sektora bankowego w innych branżach i administracji, budowanie wizerunku elektronicznej gospodarki i społeczeństwa informacyjnego jako dziedziny, która przynosi korzyści finansowe pod względem rozwoju i postępu gospodarki, a także społeczeństwa.
Ramy pomiaru/wskaźniki	Cały kraj
Bariery	Ramy prawne, uniemożliwiające korzystanie z dostępnych urządzeń elektronicznych . Bariery mentalne – przyzwyczajenie społeczeństwa do papieru. Bariera braku zaufania użytkowników, brak świadomości bezpieczeństwa i brak zrozumienia działania oraz funkcjonowania e-narzędzi.
Niezbędne działania	Edukacja, zmiany prawne, promocja rozwiązań gospodarki elektronicznej.
Rola administracji	Budowa społeczeństwa informacyjnego poprzez edukację, umożliwienie korzystania z oferowanych narzędzi na rynku, promocja e-urządzeń poprzez wdrażanie mechanizmów je obsługujących.
Pozostali interesariusze	Całe społeczeństwo Unii Europejskiej, administracja, banki, e-handel, serwisy społecznościowe
Najlepsze doświadczenia	Rozwój elektronicznych usług dla społeczeństwa informacyjnego znalazł się w punkcie zwrotnym. Dalszy znaczący postęp wymaga spełnienia określonych warunków podstawowych, zwłaszcza dla zapewnienia skuteczności funkcjonowania usług kluczowych.
Powiązanie z dokumentami strategicznymi	▶ ustawa o podpisie elektronicznym ▶ plan rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce ▶ plan implementacji pIID.

8. Zarządzanie informacjami gromadzonymi w publicznych rejestrach

Obszar tematyczny	Transparentność i bezpieczeństwo obrotu gospodarczego i cywilnego; bezpieczeństwo obywateli
Zagadnienie strategiczne	Efektywne zarządzanie informacjami, w tym gromadzonymi w publicznych rejestrach
Indeks	
Cel do osiągnięcia w 2013 roku	Zapewnienie warunków dla wyższego tempa rozwoju gospodarczego i wzrostu konkurencyjności poprzez zdecydowaną poprawę przejrzystości i bezpieczeństwa obrotu i poprawę bezpieczeństwa obywateli. W tym celu niezbędne jest zapewnienie dokonywania drogą elektroniczną weryfikacji dokumentów przedkładanych przez partnerów biznesowych oraz petentów instytucji świadczących różnego rodzaju usługi o charakterze socjalnym przy zapewnieniu koniecznego poziomu bezpieczeństwa wymiany danych (wieloletnie doświadczenia bankowości pokazują, że do zorganizowania takiej wymiany nie ma żadnych przeszkód natury technicznej, a jedynie należy usunąć bariery prawne i pokonać obiekcje natury mentalnej). Nie ma także przeszkód natury finansowej z uwagi na możliwość wykorzystania na ten cel środków z UE oraz partnerstwa publiczno-prywatnego. Chodzi o weryfikowanie: 1. dokumentów tożsamości w zbiorach PESEL i centralnej ewidencji wydanych i utraconych dokumentów tożsamości, 2. podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w ewidencji NIP, rejestrze REGON, w rejestrach KRS, 3. rzetelności dłużników w rejestrze KRS, 4. zabezpieczeń w Centralnej Informacji o Zastawach Rejestrowych, Centralnej Informacji Ksiąg Wieczystych poprzez zapewnienie dostępu do rejestrów publicznych za pośrednictwem dedykowanych interfejsów i przy pełnej kontroli komu i kiedy dane zostały udostępnione Budowa Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (o przedsiębiorcach – osobach fizycznych) oraz zapewnienie możliwości elektronicznej weryfikacji przedsiębiorców
Ramy pomiaru/wskaźniki	
Bariery	prawne i mentalne
Niezbędne działania	Zmiana przepisów prawnych, budowa Centralnej Bazy Słowników, Norm i Standardów Informacyjnych wykorzystywanych w systemach informacyjnych administracji państwowej i w gospodarce oraz powszechne ich wdrożenie, upowszechnienie podpisu elektronicznego zapewniającego społeczeństwu i całej gospodarce powszechne korzystanie z dobrodziejstw e-gospodarki, szeroka kampania informacyjno-edukacyjna.
Rola administracji	Zmiana prawa, Akceptacja i koordynacja prac związanych z budową Centralnej Bazy Słowników, Norm i Standardów Informacyjnych wykorzystywanych w systemach informacyjnych administracji państwowej i w gospodarce. Budowa e-administracji i warunków do budowy społeczeństwa informacyjnego. Włączenie administracji oraz publicznych mediów w popularyzowanie e-gospodarki i korzyści z budowy społeczeństwa informacyjnego.
Pozostali interesariusze	Spółeczeństwo, gospodarka, instytucje świadczące pomoc społeczną, administracja publiczna.

Najlepsze doświadczenia	Doświadczenia bankowości z wykorzystania usług elektronicznych dla poprawy obsługi obywateli i przedsiębiorców oraz skrócenia i uproszczenia obsługi. Dalszy dynamiczny rozwój gospodarki elektronicznej wymaga zdecydowanych działań administracji publicznej oraz jasno sprecyzowanych obszarów współdziałania, kompetencji i odpowiedzialności w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego pomiędzy: 1) administrację publiczną 2) wybrane środowiska naukowe 3) wybrane środowiska gospodarcze 4) określenie zadań realizowanych na zasadach partnerstwa-publiczno prywatnego w ramach budowy środowiska informacyjnego usług e-administracji przy dużych szansach wykorzystania na ten cel znaczących środków z funduszy strukturalnych, jeśli proces ten nabierze odpowiedniej dynamiki.
Powiązania z dokumentami strategicznymi;	PUAP Dyrektywa PSD Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania brudnych pieniędzy Rozporządzenie (WE) nr 1781/2006 z dnia 15 listopada 2006 r. w sprawie informacji o zleceńodawcach, które towarzyszą przekazom pieniężnym Ustawa o ochronie danych osobowych Ustawa o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu wartości materialnych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł
Przepisy wymagające zmian/uchwalenia	Ustawa Prawo bankowe Ustawa o ewidencji ludności i dowodach osobistych Ustawa implementująca PSD

5.6. Stanowisko Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji

Memorandum Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji [PIIT] przedstawia najważniejsze warunki i zadania dla rozwoju przemysłu teleinformatycznego w Polsce, będącego istotnym czynnikiem dynamicznego rozwoju nowoczesnej gospodarki, administracji, a tym samym społeczeństwa informacyjnego.

1. Przeanalizowanie zapotrzebowania gospodarki i administracji na specjalistów teleinformatyki oraz pracowników o umiejętnościach stosowania teleinformatyki oraz podjęcie działań na rzecz zwiększenia poziomu powszechnej edukacji i umiejętności teleinformatycznych.
2. Upowszechnienie teleinformatyzacji w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym ułatwienie dostępu do środków europejskich przeznaczonych na modernizację infrastruktury teleinformatycznej, co pozwoli na usprawnienie organizacji i zarządzania oraz zwiększenie konkurencyjności.
3. Pilne znowelizowanie ustawy o podpisie elektronicznym dla ułatwienia i upowszechnienia jego stosowania w relacjach z administracją oraz obrocie gospodarczym przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa obrotu elektronicznego i zbudowaniu społecznego zaufania do podpisu elektronicznego.
4. Nowelizacja (w celu ujednolicenia oraz likwidacji barier rozwoju) aktów prawnych dotyczących praw własności intelektualnej, ochrony danych osobowych oraz baz danych, świadczenia usług na odległość, informatyzacji administracji oraz innych – istotnych dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego.
5. Dalsze doskonalenie Prawa Zamówień Publicznych w sferze regulacji formalnych dla przyspieszenia udzielania zamówień teleinformatycznych przez administrację publiczną wraz z upowszechnieniem stosowania środków teleinformatycznych w udzielaniu zamówień publicznych.
6. Połączenie działów informatyzacja i łączność w jeden dział administracji mający za zadanie wzrost stopnia wykorzystania technologii teleinformatycznych dla rozwoju gospodarki elektronicznej oraz społeczeństwa informacyjnego.
7. Ustawowe nadanie sieciom teleinformatycznym cechy infrastruktury pożytku publicznego – identycznie, jak dla sieci energetycznych, wodnych, gazowych i kanalizacyjnych.
8. Opracowanie strategii rozwoju sieci transmisji danych nowej generacji (NGN) z wykorzystaniem zasobów przedsiębiorstw telekomunikacyjnych przy zachowaniu podstawowych zasad funkcjonowania rynku teleinformatycznego oraz ekonomicznej opłacalności przedsięwzięć.
9. Nowelizacja aktów prawnych dotyczących prawa budowlanego, ochrony środowiska oraz ustawy o planowaniu przestrzennym w celu likwidacji barier w procesie inwestycyjnym rozwoju infrastruktury sieci bezprzewodowych.
10. Upowszechnienie wiedzy o wynikach badań dotyczących wpływu urządzeń teletechnicznych na zdrowie ludności, w celu zmniejszenia obaw społecznych przed korzystaniem oraz lokalizacją urządzeń odbiorczo – nadawczych dla potrzeb bezprzewodowych transmisji sygnałów.
11. Wzmocnienie działań na rzecz ochrony bezpieczeństwa użytkowania usług elektronicznych przed zagrożeniami przestępczymi istniejącymi w sieci internetowej.
12. Pilna aktualizacja strategii oraz planu realizacji przełączenia nadawania sygnału telewizyjnego z analogowego na cyfrowy, wraz z przydzieleniem pasma dla mobilnej telewizji cyfrowej.
13. Podjęcie dyskusji o nowych, zgodnych z aktualnymi technologiami, rozwiązaniach wynagradzania twórców za ich utwory dystrybuowane w mediach elektronicznych i rzeczywiście wykorzystywane przez użytkowników oraz za dozwolone kopiowanie utworów z wykorzystaniem urządzeń i nośników cyfrowych.

14. Podjęcie działań na rzecz oszczędności energii wykorzystywanej do urządzeń elektronicznych poprzez upowszechnianie nowoczesnych rozwiązań oraz stosowanie prostych zasad oszczędności w ich użytkowaniu.
15. Podjęcie działań na rzecz tworzenia warunków prawnych i organizacyjnych systemu zbierania zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, zakładające współuczestnictwo miast i gmin w celu ułatwienia obywatelom i firmom zwrotu zużytego sprzętu do recyklingu w zgodzie z dyrektywami UE.
16. Promocja medialna innowacyjnych rozwiązań stworzonych w Polsce, a w szczególności, rozwiązań przyczyniających się do eksportu towarów i usług teleinformatycznych.

*Przyjęto uchwałą przez XVII Zgromadzenie Członków
Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji w dniu
12 marca 2008 roku.*

5.7. Stanowisko Business Center Club

W odpowiedzi na pismo nr DSt-023o.2-72/08/AMG z dnia 13 października 2008 r. przesłanego do Business Centre Club w sprawie zgłaszania ewentualnych uwag oraz propozycji uzupełnień do projektu dokumentu „Strategii rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce do roku 2013”, mam przyjemność przesłać Panu poniższe uwagi.

„Strategia rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce do roku 2013” jest dokumentem bardzo ważnym i długo oczekiwanym. Dokument jest przygotowany w sposób przejrzysty i dotyczy wielu istotnych obszarów. Na szczególną uwagę zasługuje Załącznik 1, który zawiera szczegółowe omówienie stanu rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2008 oraz ciekawą analizę SWOT.

Niestety, z naszego punktu widzenia projekt dokumentu jest w wielu miejscach zbyt ogólnikowy i brakuje w nim kilku istotnych elementów. Brak jest m.in.:

- ▶ jasnego planu operacyjnego / planu działania,
- ▶ informacji dotyczącej wskazania podmiotów odpowiedzialnych za realizację elementów Strategii (np. instytucji odpowiedzialnej za pełny dostęp obywateli do roku 2013 do zasobów informacji gromadzonych przez państwo),
- ▶ informacji o możliwości zobligowania innych resortów do działania, zgodnie z przyjętą Strategią (np. koordynacja działań związanych z eAdministracją),
- ▶ odniesień do poprzednich dokumentów przygotowanych przez MSWiA w tym zakresie (m.in. do „Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce w latach 2007 do 2013”, czy „Proponowane kierunki działań na rzecz informatyzacji i społeczeństwa informacyjnego w Polsce z uwzględnieniem funduszy strukturalnych 2007-2015”),
- ▶ jasnej informacji dotyczącej potrzeb ludzi pozostających jeszcze poza społeczeństwem informacyjnym.

Brakuje też przedstawienia listy konkretnych i szczegółowych działań tak, aby na podstawie Strategii można było uzyskać jasną informację o zamierzeniach rządu dotyczących w/w problematyki w najbliższych kilku latach oraz zasad prowadzenia polityki w tym obszarze (np. czy rząd zamierza udostępnić obywatelom bezpłatny internet czy nie).

Stosunkowo dużo uwagi poświęcono możliwościom oddziaływania państwa na sferę społeczną – co jest dyskusyjne; natomiast niewiele faktycznym kompetencjom państwa (działań „twardych”, jak informatyzacja). Znacznie utrudnia to ocenę i późniejsze rozliczanie zobowiązań.

Obok ciekawej diagnozy sytuacji przedstawionej w załącznikach do Strategii (bardzo niekorzystnej dla Polski) brakuje zasygnalizowania realnych możliwości nadrobienia „zapóźnienia cyfrowego” (m.in. w zakresie usług eAdministracji, eZdrowia, usuwania barier prawnych, usprawnienia procesów legislacyjnych itp.).

Ciekawym elementem, którego zabrakło w projekcie, byłyby prognozy i kierunki rozwoju ICT w okresie działania i realizacji Strategii. Dostarczyłoby to branży informatycznej wielu ciekawych wytycznych. Brak też jasnego zobowiązania rządu do zapewnienia swobodnej konkurencji w obszarze ICT, co wielokrotnie było i jest sygnalizowane przez UE (np. sprawa TP S.A.).

Ważnym aspektem jest także brak ścisłej współpracy i zaangażowania przedstawicieli organizacji pracodawców (m.in. w proces przygotowywania niniejszej Strategii), szczególnie, że właśnie ta grupa społeczna jest istotnym beneficjentem zawartych tam działań i w wielu obszarach zawężanie grona organizacji biorących udział w konsultacjach społecznych do podmiotów wchodzących w skład Rady Informatyzacji. W tym zakresie istotne byłoby choćby krótkie przedstawienie koncepcji współdziałania instytucji centralnych, samorządów i organizacji pozarządowych w zakresie wspierania rozwoju SI / realizacji Strategii.

O ile okazałoby się to pomocne w dalszych pracach nad Strategią BCC oferuje możliwość przygotowania szerszego materiału rozwijającego zasygnalizowane wyżej tezy.

5.8. Stanowisko Izby Wydawców Prasy

W odpowiedzi na prośbę o zgłaszanie uwag do dokumentu – Strategii rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce do roku 2013, w imieniu Izby Wydawców Prasy przedstawiam następujące uwagi:

1. Większość wydawców prasy równolegle do działalności polegającej na wydawaniu tradycyjnej papierowej prasy prowadzi serwisy internetowe za pośrednictwem, których udostępnia wypracowane treści redakcyjne, które stanowią znaczny procent całej zawartości serwisu poczynając od drobnych informacji prasowych a skończywszy na specjalistycznych publikacjach na tematy naukowe, społeczne, polityczne, społeczne, gospodarcze, kulturalne itp..
2. Tworzenie wartościowych, wiarygodnych treści wraz z odpowiedzialnością wynikającą z przepisów prawa prasowego, związane jest z ponoszeniem przez wydawców znacznych kosztów chociażby przez zatrudnienie wysoko kwalifikowanej kadry dziennikarskiej. Dlatego w celu zapewnienia konkurencyjności i pluralizmu w mediach, konieczne jest zapewnienie mocnej ochrony oryginalnej twórczości.
3. Znaczna część wydawców udostępnia wyprodukowane treści na swoich stronach internetowych za darmo, rekompensując koszty ich wytworzenia pozyskaną reklamą internetową. Dlatego pragniemy zwrócić uwagę, że zapowiadane zmiany dotychczasowych przepisów prawa związanych z wprowadzeniem Strategii nie mogą pociągać za sobą ograniczeń godzących w interesy profesjonalnych wytwórców merytorycznie wartościowego kontentu (treści). W innym przypadku sieć może się zamienić w zbiór niesprawdzonych i merytorycznie wątpliwych treści, co w praktyce spowoduje, że Strategia może osiągnąć rezultat odwrotny od spodziewanego.
4. Ponadto pragniemy zwrócić uwagę, że zmiany prawa polskiego muszą być zgodne umowami międzynarodowymi ratyfikowanymi przez Polskę oraz prawem Unii Europejskiej, w tym w szczególności z Konwencją Berneńską o ochronie dzieł literackich i artystycznych, Traktatami WIPO (World Intellectual Property Organization), Dyrektywą UE Nr 96/9 z dnia 11 marca 1996 roku o prawnej ochronie baz danych i Dyrektywą UE 2001/29/EC o niektórych aspektach prawa autorskiego i praw pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.

W imieniu IWP deklaruję gotowość dalszej współpracy w zakresie Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego do roku 2013, wyrażając pełne poparcie dla zakładanych w niej celów.

5.9. Stanowisko Konfederacji Pracodawców Polskich

Mając na uwadze, iż Strategia SI będzie krocząca i regularnie przeglądana, oceniana i właściwie ukierunkowywana jesienią każdego roku w ramach „e-waluacji” – przy braku skonkretyzowanej informacji, o jakie uwagi chodzi twórcom Strategii na obecnym etapie – KPP wnosi następujące uwagi:

1. Z uznaniem należy przyjąć inicjatywę, jaką podjęto w „sprawie społeczeństwa informacyjnego”, aczkolwiek należy podkreślić, że świadomość potrzeby wyjścia naprzeciw SI istniała od dawna, m.in. w Ministerstwie Łączności, gdzie były przygotowywane podobne strategie.
2. Brak na dzień dobry „planu konkretnego działania” ograniczy – jak się wydaje – możliwości rzetelnego przeprowadzenia „e-waluacji”.
3. Zbyt słabe jest, zdaniem KPP, akcentowanie jednego z najważniejszych celów strategicznych, jakim jest zapewnienie odpowiedniej infrastruktury („medium”), którego znaczenie, powszechność czy dostępność powinny być postrzegane jak innych „mediów”, tj. elektryczności, gazu, wody, kanalizacji – dostępnych w sieci.
4. Nawiązując do wcześniejszych uwag należy zauważyć, iż w wielu miejscach postrzega się potrzebę „aktywnego oddziaływania na przepisy prawa i zmieniania ich tam, gdzie hamują one działania strategiczne”, wskazuje się w obszarze tematycznym „Narodowy Program Foresight Polska 2020” „Scenariusz nr 1: Infrastruktura teleinformatyczna”, czy wręcz jako najważniejsze zadanie do wykonania dla realizacji przyszłych celów. Najważniejszym strategicznie okazało się „Opracowanie prawno-ekonomicznych warunków budowy sieci nowej generacji uwzględniających wymagania dyrektywy” - jednak nie pokuszono się o wskazanie, kto i w jakim terminie będzie realizował te zadania.
5. Niestety wydaje się, że opisana na kilkuset stronach Strategia może pozostać piękną inicjatywą z gatunku wirtualnych. Wniosek taki nasuwa się szczególnie po przeczytaniu, iż „Trzeba określić odpowiedzialnych za wykonanie określonych działań oraz oszacować ich koszty i wskazać źródła finansowania. W tym miejscu mogą pojawić się wnioski ograniczenia realizacji niektórych celów z powodu braku odpowiednich mocy wykonawczych lub środków. ”

6. Ambicje a Rzeczywistość, Rzeczywistość a Ambicje

Dr inż. Wacław Iszkowski

Prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji

6.1. Rzeczywistość

Iluzja Ochrony Danych Osobowych

- ▶ Podstawowe dane osobowe nie są chronione:
- ▶ Mówimy o ochronie technicznej a nie prawnej (ta jest Ok.),
- ▶ Przykłady:
 - kopiowanie dowodu osobistego (w Polsce, za granicą),
 - księgi wejść do instytucji (zbiory nierejestrowane),
 - permanentny monitoring kamerowy,
 - zbiór Poczty Polskiej właścicieli urzędzeń RTV (PESEL, NIP),
 - zbiór Poczty Polskiej odbiorców przesyłek poleconych,
 - karta pokładowa przy zakupie gazety na lotnisku,
 - dekonspiracja nadawcy na podstawie IP.

Kierunki Ochrony Danych Osobowych

- ▶ Uświadamianie potrzeby samodzielnej dbałości o ochronę swoich danych osobowych.
- ▶ Ograniczenie ochrony podstawowych danych osobowych:
 - Łatwiejszy dostęp do informacji – adres, telefon, kontakt
 - Jawność podstawowego życia społecznego
 - Możliwość otrzymania dokumentów z USC
- ▶ Ścisła ochrona danych wrażliwych.
- ▶ Wzmocnienie ochrony prawnej osoby w przypadku naruszenia wykorzystania jej danych prywatnych!

Egzaltacja Internetem

- ▶ Internet jest niezbędny dla rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego!
- ▶ Brak Internetu to wykluczenie społeczne
- ▶ Internet przyspiesza rozwój gospodarczy
- ▶ Rewolucja w mediach raz na zawsze
- ▶ Możliwość powszechnej edukacji
- ▶ Przyspieszenie rozwoju nauki oraz badań
- ▶ Niezbędny dla rozwoju intelektualnego

- ▶ Krytyczny dla rozwoju zawodowego
- ▶ Warunek uzyskania szczęścia osobistego

„Musimy znaleźć sposób na oddzielenie w Sieci faktów naukowych od plotek i bzdur - uważa sir Tim Berners-Lee, twórca World Wide Web”

[Gazeta Wyborcza 17.IX.2008]

Ludzie....

Obejrzałem sobie Polską Deklarację o Podziwie i Przyjaźni dla Stanów Zjednoczonych z 1926 roku, przechowywaną w Bibliotece Kongresu w Waszyngtonie – 13 tomów po kilkaset stron każdy (ze 111 tomów!)

Outernet

- ▶ Nie chcą (40%) internetu - dlaczego?
- ▶ Internet powinien być jeszcze obsługiwany przez fachowców
- ▶ Internet jest za skomplikowany i trudny w użytkowaniu
- ▶ Internet jest wykorzystywany do celów prywatnych - rozrywki!!!
- ▶ Internet narusza prawa własności twórczej oraz intelektualnej
- ▶ Internet dostarcza więcej dezinformacji niż informacji
- ▶ Internet umożliwia coraz skuteczniejszą inwigilację obywatela
- ▶ Internet ułatwia popełnianie „cichych” przestępstw
- ▶ Internet marnuje więcej czasu niż go oszczędza
- ▶ Internet jest za drogi

Kontra Internetowi

- ▶ Brak jest analizy negatywnych skutków korzystania z internetu:
 - przesadywanie przed komputerem – nałóg internetowy
 - wirtualizacja (ograniczenie osobistych) kontaktów
 - akceptacja wirtualnej zbrodni i śmierci – zmiana wrażliwości
 - dostęp do "złych" treści i kontaktów
 - brak krytycyzmu do treści zamieszczonych w internecie
- ▶ Brak popytu na internet pomimo wystarczających finansów.
- ▶ Jak korzystać z Outernetu? - nie mając dostępu mieć korzyści?

Internet za darmo

- ▶ „Dajmy obywatelom internet i kontent za darmo”
- ▶ Samorządy będą instalować WiMAX w gminach
- ▶ Będzie coraz więcej hot-spotów WiFi
- ▶ Każdy będzie miał dostęp – jak ma własny komputer
- ▶ Więcej użytkowników – więcej nakładów !

- ▶ Coraz więcej antenek na ścianach budynku.
- ▶ Operator gminny będzie musiał spełniać warunki PT
- ▶ Operatorzy komercyjni zwijają się z tych terenów
- ▶ Coraz więcej awarii – coraz wyższe koszty serwisu
- ▶ Coraz większe koszty – pokrywane z reklam!!!
- ▶ Co zrobić z siecią, jak gmina nie może już podołać?

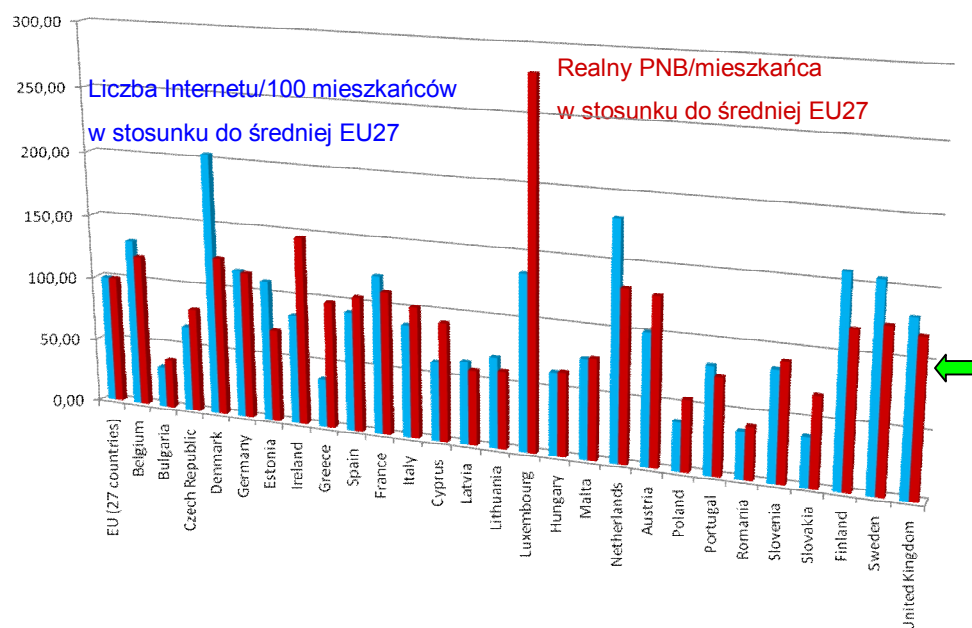
Dylemat rozwoju infrastruktury

- ▶ Konieczność budowy sieci przewodowej nowej generacji
- ▶ Koszt budowy takiej sieci przewodowej - ok. 20 mld PLN
- ▶ Zapotrzebowanie na usługi NGN będzie wzrastać stopniowo
- ▶ Operator znaczący ma dylemat:
 - Ma odpowiednie środki na inwestycję
 - Ma obowiązek udostępniać dukty techniczne
 - Ma obowiązek udostępniać natychmiast dostęp do swojej sieci
 - Ma problem zwrotu z inwestycji.

Problemy rozwoju infrastruktury

- ▶ Sieci teleinformatyczne nie są sieciami pożytku publicznego.
- ▶ Budowa masztu jest długotrwałym procesem inwestycyjnym – przeciętnie 17, a nawet 30 miesięcy.
- ▶ Nowe częstotliwości są przyznawane nowym małym operatorom (samorządom), którzy nie mają wystarczających środków na inwestycje.
- ▶ Brak dobrego rozwiązania prawno-ekonomicznego dla inwestycji w sieci nowej generacji.

Tak krawiec kraje jak mu materii staje

Źr. EUROSTAT

Przykłady w liczbach

- Realny Produkt Narodowy Brutto na mieszkańca w stosunku do średniej EU27
- Niemcy 114,4%
- Hiszpania 104,5%
- Polska 54,6%
- Czechy 81,3%

Liczba linii dostępu szerokopasmowego na 100 mieszkańców w stosunku do średniej EU27

- Niemcy 115,9%
- Hiszpania 92,3%
- Polska 37,4%
- Czechy 67,3%

Nakłady na teleinformatyzację mogą być tylko proporcjonalne do realnych przychodów mieszkańców, przy czym im mieszkańcy są biedniejsi mniej mogą przeznaczyć na inwestowanie w teleinformatyzację!

6.2. Ambicje

Prywatna Strategia Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

Czym powinna być Strategia?

- ▶ Być prosta i powszechnie zrozumiała
- ▶ Nie przeszkadzać naturalnemu rozwojowi
- ▶ Nie zmieniać elementów poprawnych
- ▶ Wskazywać nowe możliwości rozwoju
- ▶ Blokować działania szkodliwe
- ▶ Pokazywać jedynie cele strategiczne
- ▶ Oceniać stan aktualny – szanse & zagrożenia
- ▶ Formułować zadania i akcje dla realizacji celów
- ▶ Wyznaczać parametry oceny postępu realizacji
- ▶ Być realna w realizacji przez jej stanowiącego

Hasło

Mamy szansę na rozwój aktywnego społeczeństwa informacyjnego ?

Misja

Umożliwić społeczeństwu efektywne i bezpieczne wykorzystanie nowoczesnej techniki teleinformatycznej i medialnej dla rozrywki, nauki, pracy, życia w rodzinie i społeczności oraz w kontaktach z Państwem, a także wspomóc rozwój gospodarki korzystającej z wiedzy i innowacyjności dla podniesienia konkurencyjności Polski w świecie.

Cel ogólnostrategiczny

- ▶ *Wykorzystanie osiągnięć krajów Unii Europejskiej w rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz promowanie naszych rozwiązań na forum europejskim.*
- ▶ *bez ścisłego kontaktu z Komisją i Parlamentem UE nie jest możliwe realizowanie strategii, a dodatkowo należy zadbać, aby nasze działania były widocznie na forum UE.*

Cel rozwoju infrastruktury

- ▶ Zapewnienie na terenie całego kraju dostępu do usług nowoczesnej telewizji cyfrowej wykorzystującej wszystkie kanały dostępu – platformy cyfrowe, kablówce sieci telewizyjne, internet szerokopasmowy nowej generacji oraz telefonię mobilną.
- ▶ *podkreślamy, że przez rozwój telewizji cyfrowej wzmacniamy przekaz informacji z równoczesną stymulacją rozwoju nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej.*

Cel ochrony kontentu

- ▶ Pogodzenie potrzeby masowego korzystania z utworów w postaci cyfrowej z zapewnieniem sprawiedliwego wynagradzania ich twórców.
- ▶ *wskazuje na konieczność nowego rozstrzygnięcia relacji prawa autorskiego i własności intelektualnej do potrzeby masowego udostępnienia utworów poprzez wiele kanałów informacyjnych bez potrzeby stawiania korzystających pod pręgierzem „piractwa”.*

Cel ochrony praw obywatela

- ▶ Zapewnienie skutecznej ochrony przed elektronicznym niszczeniem oraz kradzieżą dokumentów i danych osobowych, wykorzystywanych następnie do kradzieży majątku lub naruszania dóbr osób.
- ▶ *zwraca uwagę na rolę Państwa, które powinno wspomagać obywateli w ochronie ich praw do własności i prywatności w sieci przed działaniami przestępczymi oraz nieuprawnionymi ze strony służb specjalnych.*

Cel wybrany

- ▶ Ułatwienie obywatelom w korzystaniu z usług medycznych z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych wspomagania organizacji służby zdrowia oraz ratowania życia.
- ▶ *jest jednym z wybranych celów, który dobrze zrealizowany może przynieść wiele pożytku obywatelom, przekonując ich też do nowoczesności oraz znaczące pozytywne efekty ekonomiczne dla systemu służby zdrowia.*

Cel upowszechniania

- ▶ Wykorzystanie technik informacyjnych do rozwoju transportu i komunikacji, produkcji i dostaw energii, konkurencyjności firm, efektywności handlu, ochrony środowiska, rozwoju edukacji oraz usprawnienia administracji.
- ▶ *konieczność przygotowania rozwiązań prawnych, ekonomicznych oraz organizacyjnych do powszechnego zastosowania technik informacyjnych*

Cel obrony obywatela

- ▶ Wspomaganie obywateli w sytuacjach kryzysowych (braku energii, klęsk żywiołowych, katastrof, zamieszek, działań terrorystycznych oraz wojny) poprzez wykorzystanie dostępnych w tych warunkach technik informacyjnych.
- ▶ *odpowiedzialność Państwa za zapewnienie obywatelom bezpieczeństwa i ochrony w sytuacji zagrożenia, przy zastosowaniu technik teleinformatycznych, a nie tylko 112.*

Lista osób, które uczestniczyły w dyskusjach środowiskowych oraz tematycznych dotyczących zagadnień rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce organizowanych lub współorganizowanych przez MSWiA w okresie od czerwca do września 2008 roku

Piotr Marek	Balcerzak
Przemysław	Barbrich
Mirosław	Barszcz
Dominik	Batorski
Edwin	Bendyk
Tomasz	Białobłocki
Ewa	Bieńkowska
Lech	Błagowieszczański
Dariusz	Bogucki
Andrzej	Bogun
Ludmiła	Boguszewska
Maciej	Bukowski
Renata	Calak
Piotr	Cebula
Wojciech	Cellary
Marcin	Cieślak
Piotr	Ciżkowicz
Borys	Czerniejewski
Andrzej	Danilkiewicz
Krzysztof	Diks
Aleksandra	Domańska
Jurand	Drop
Witold	Drożdż
Mariusz	Duplaga
Mariusz	Feszel
Krzysztof	Fijałek
Krzysztof	Filiński
Grzegorz	Fiuk
Olaf	Gajl
Andrzej	Garapich
Michał	Gawryszewski
Andrzej	Gibas
Krzysztof	Głomb
Arkadiusz	Godlewski
Maciej	Godlewski
Michał	Goliński
Łukasz	Grabowski
Marcin	Grabowski
Marcin	Grządka
Marcin	Grzegorzcyk

Grzegorz	Grzywacz
Wojciech	Hałka
Antoni	Hanusik
Krzysztof	Heller
Andrzej	Horodeński
Wacław	Iszkowski
Krzysztof	Jakóbik
Krzysztof	Jaśkiewicz
Urszula	Jaworska
Michał	Jaworski
Tadeusz	Jeruzalski
Piotr	Jósko
Tomasz	Józefacki
Małgorzata	Kaczmarczyk
Małgorzata	Kalinowska-Iszkowska
Robert	Kamiński
Remigiusz Witold	Kaszubski
Andrzej	Kawiński
Ewa	Kobierska-Maciuszko
Darek	Kołtko
Agnieszka	Konkel
Jacek	Koronacki
Sławomir	Kopeć
Karolina	Kowalczyk
Dariusz	Kowalczyk
Jarosław	Kowalski
Marek	Kozerawski
Adam	Kozierski
Maciej	Kozłowski
Romuald	Krajewski
Marcin	Kraska
Tomasz	Kręglewski
Anna	Król
Joanna	Kulczycka
Tomasz	Kulisiewicz
Andrzej	Lach
Jacek	Lesiewicz
Irena	Lisowska
Jacek	Łosik
Rafał	Maciąg
Krzysztof	Maciejewski
Maciej	Mackiewicz
Jan	Madey
Janusz	Majchrzak
Włodzimierz	Marciński

Jacek	Markowski
Krzysztof	Mączewski
Bożena	Michalska-Bednarek
Anna	Michalska-Gaza
Jerzy	Molak
Jacek	Murawski
Jakub	Musiątek
Tomasz	Napiórkowski
Marek	Niezgódka
Jacek	Noga
Jerzy	Nowak
Marek	Nowak
Paweł	Nowak
Filip	Olszak
Paweł	Opala
Józef	Orzeł
Wiesław	Paluszyński
Tadeusz	Paprzycki
Andrzej	Partyka
Maria	Pączkowska
Dorota	Pec
Jacek	Pietrasiak
Krzysztof	Pietraszkiewicz
Michał	Polasik
Dariusz	Pomański
Aleksander	Poniewierski
Dariusz	Poniewski
Paweł	Potyrański
Agnieszka	Ptaszyńska
Karol	Reczkin
Monika	Rogowska
Ryszard	Rumiński
Mirosław	Ryba
Krzysztof	Rybiński
Marcin	Sadowski
Witold	Sartorius
Waldemar	Sielski
Leszek	Sikorski
Sławomir	Skrzypek
Andrzej	Skubalski
Włodzimierz	Sosnowski
Aneta	Staniewska
Anna	Streżyńska
Andrzej	Strug

Anna	Sypulska
Maciej M.	Sysło
Bolesław	Szafrński
Andrzej	Sztokfisz
Zdzisław	Szyjewski
Violetta	Szymanek
Michał	Szymański
Marzena	Śliz
Adam	Tochmański
Piotr	Toczyski
Jarosław	Tworóg
Marek	Ujejski
Marek	Urbaniak
Beata	Wanic
Krzysztof	Wasiek
Jan	Węglarz
Wojciech	Wiewiórowski
Piotr	Winnicki
Iwona	Woicka
Jacek	Wojnarowski
Kajetan	Wojsyk
Tadeusz	Woszczyński
Wiktor	Wójcik
Ewa	Wroczyńska
Ewa	Wróbel
Teresa	Wrzesień
Jarosław	Wysocki
Wiesław	Wyszogrodzki
Małgorzata	Zakrzewska
Marcin	Zawisza
Krzysztof	Zieliński
Michał	Zych
Grzegorz	Żbikowski
Małgorzata	Żyra